

NOTULEN VAN DE OPENBARE VERGADERING
VAN DE RAAD DER GEMEENTE
CAPELLE AAN DEN IJSSEL, GEHOUDEN OP
MAANDAG 14 NOVEMBER 2022 OM 16.00 UUR.

221114

Voorzitter mr. P. Oskam, burgemeester
Griffier mevrouw drs. T.A. de Mik
Wethouders E.M.C. Faassen, S. Geissler, mevrouw A. J. Hartnagel, M.E. Wilson,
D.B. van Woudenberg

Aanwezig

BVNL mevrouw T. Sormaz
Capels Bewoners Belang mevrouw M.O. Pengel LLM
CDA mevrouw J. den Engelsman
ChristenUnie ing. P. Eilander, mevrouw H.A. Groenendijk-de Vries MED
D66 mevrouw L. Feuth, J. Hooijkaas, Z. Schelkers, J.G.Stegeman
GroenLinks mevrouw M. Aktaş, mevrouw S.F.I. Roos
Leefbaar Capelle mevrouw mr. D.E. Armfield, drs. M.G.Jaliens, J. van der Heide Msc,
J.B.L. Kerver, mevrouw J.W.Lauw-Schouten, A.N. Molengraaf, F. Patty,
C.A.J. Schaatsbergen, G. Spruit, W. Vervat, mevrouw L.F.M. Witvliet
PvdA mevrouw dr. W. Tieman, mevrouw C.W.J. Weemhoff MA
SGP prof. dr. M.W. van Buuren, B.H.W. Oudshoorn, mr. P.M.D. Weijers
SP M.W. Vlot
VVD L.C.A. Anink, M. de Jong, J.S. Kolster Msc MA,
mevrouw drs. C.T.F. Penterman

Afwezig

M.C.J. van Gent (Capels Bewoners Belang),
mevrouw H.D. Westerdijk LLM (wethouder)

1. Opening en vaststelling agenda

De VOORZITTER: Ik open de raadsvergadering. Van harte welkom bij de raadsvergadering van 14 november 2022. Op de agenda staat een aantal reguliere aandachtspunten, maar de vergadering staat vooral in het teken van de begroting. Welkom aan de bezoekers op de publieke tribune. Wij starten vandaag vanwege de begroting om 16.00 uur. Dat is geen usance. De lijn is heel strak. Ik kap het af als wij zover zijn. Om 18.30 uur is de dinerpauze, er komt eten van een cateraar. Ik mag de naam niet noemen van de griffier, maar ik kan u zeggen dat het heel goed is. De dinerpauze duurt ongeveer een uur. We moeten tempo maken, er moeten 85 mensen langs het buffet. Ik vraag aan de mensen die aan tafel zitten om zelf te bewaken de mensen die daar behoefte aan hebben en een ogenblik stilte te gunnen om te bidden voor het eten.

Het is de bedoeling om de eerste vijf agendapunten inclusief de eerste termijn van de raad van de begroting voor het eten te bespreken. De gasten van de raad konden zich niet zo vroeg vrij maken. Zij zijn vanaf 19.30 uur aanwezig.

Als er vanavond behoefte is een hoofdelijke stemming te houden, dan begint die bij mevrouw Witvliet. Heeft iedereen de presentielijst getekend? De bode gaat erachteraan.

Ik vertel u vast dat de motie vreemd van mevrouw Pengel aan het eind van deze raadsvergadering aan de orde is. De heer Van Buuren zit dat deel voor omdat ik de bestuurlijk portefeuillehouder ben. Mevrouw Westerdijk en de heer Van Gent hebben zich met kennisgeving afgemeld.

2. Vaststellen notulen raadsvergadering 26 september 2022

De VOORZITTER: Er zijn geen wijzigingsvoorstellen binnengekomen.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming stelt de raad de notulen van de vergadering van 26 september 2022 ongewijzigd vast.

3. Ingekomen stukken

De VOORZITTER: Er zijn geen wijzigingsvoorstellen binnengekomen.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluit de raad overeenkomstig de voorgestelde wijzen van afdoening.

4. Spreekrecht

De VOORZITTER: Ik kijk naar de griffier. Hebben alle drie de insprekers zich gemeld? Wij doen dit later. Wij schuiven agendapunt vier door.

5. Hamerstukken

5a. Zienswijze 2^e Begrotingswijziging 2022 Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

De VOORZITTER: Er zijn op voorhand geen stemverklaringen gemeld. Het voorstel kan derhalve conform worden besloten.

5b. Uitbreiding formatie griffie

De VOORZITTER: De heer Van Buuren is voorzitter van de werkgeverscommissie. Hij geeft een korte toelichting.

De heer VAN BUUREN: Voorzitter, het voorstel spreekt voor zich. De werkgeverscommissie is zeer content met de inzet van de griffie. Wij zijn blij met de brede steun in de raad om de griffie te versterken. Wij hopen dat de griffie tot in lengte van jaren naar volle tevredenheid, zoals nu het geval is, de ondersteuning van de raad kan verzorgen. Dank daarvoor.

5c. Zienswijze op de Concept Gemeenschappelijke Regeling Beschermd Wonen Regio Rotterdam

De VOORZITTER: Er zijn geen stemverklaringen gemeld. Het voorstel kan derhalve conform worden besloten.

5d. Parapluherziening Geluid Industrierrein IJsseldijk

De VOORZITTER: Er zijn geen stemverklaringen gemeld. Het voorstel kan derhalve conform worden besloten.

5e. Beeldkwaliteitsplan IJsselpark

De VOORZITTER: Er zijn geen stemverklaringen gemeld. Het voorstel kan derhalve conform worden besloten.

5f. Verordening toegang tot de woningmarkt Capelle aan den IJssel 2023 (opkoopbescherming)

De VOORZITTER: De heer Spruit heeft een stemverklaring.

De heer SPRUIT: Voorzitter, dit onderwerp loopt over een periode van twee jaar. Het is een uitwerking van onze motie Capelse woningen willen wij niet als verdienmodel. Voor nieuwbouwwoningen is dit enige tijd geleden al geregeld, voor bestaande bouw nog niet. Met deze verordening willen wij voorkomen dat investeerders de goedkope en middeldure woningen op onze koopmarkt wegkapen ten koste van onze inwoners.

De opkoopbescherming zal vooralsnog gelden voor vijf wijken. Dit mag om verschillende redenen niet voor de gehele stad. Met de toezegging van de wethouder dat er periodiek, om te beginnen over een half jaar, gemonitord wordt of er geen waterbedeffering ontstaat richting andere wijken waar de opkoopbescherming nog niet geldt, stemt Leefbaar Capelle in met deze verordening.

Mevrouw PENTERMAN: Voorzitter, de VVD is verheugd met het voorstel. Wij hebben hier hard voor geknokt. Wij zijn erg blij dat deze verordening er komt. Door het weren van beleggers in bepaalde wijken gaat de leefbaarheid omhoog en krijgen met name Capelse jongeren meer kans op een woning. In het algemeen is de VVD niet zo voor extra overheidsingrijpen, maar in dit geval en met deze verordening op maat komt er precies wat er nodig is.

Mevrouw SORMAZ: Voorzitter, BVNL stemt tegen deze verordening. Wij zijn voorstander van een vrije markt en een goede investeerder faciliteert ook huisvesting aan mensen die hier anders geen toegang toe hebben. In Nederland is sprake van een krimpende bevolking. Er zijn te weinig huizen en te veel mensen. Een gemiddeld huishouden krijgt één à twee kinderen. Dat is precies hoe het normaliter verdeeld zou kunnen worden. Wij zijn tegen deze verordening.

5g. Paraplubestemmingsplan Wonen

De VOORZITTER: De heer Spruit heeft een stemverklaring.

De heer SPRUIT: Voorzitter, wij vinden dit onderwerp te belangrijk om zonder stemverklaring door te laten gaan. Met dit voorstel worden de bestemmingsplannen van Capelle geharmoniseerd, waardoor in alle wijken hetzelfde geldt rondom de bewoning van woningen. Dit is wederom een invulling van onze eerdere motie Stop verkamering en verhuur of onderhuur van gezinswoningen. Dit voorstel maakt het voor investeerders minder interessant en minder makkelijk om woningen op de koopmarkt weg te kapen voor onze inwoners. In tegenstelling tot BVNL vinden wij dit heel erg belangrijk. Het is daarmee een sluitstuk van de koopmarktregulering van de raad en de gemeente. Wij zijn content dat wij dit nu voltooid hebben. Wij stemmen in met dit paraplubestemmingsplan.

De heer OUDSHOORN: Voorzitter, de SGP stemt voor dit paraplubestemmingsplan wonen, met inachtneming van de reactie van de wethouder op onze inbreng om in het afwegingskader ruimte te scheppen voor mantelzorgachtige praktijken.

5h Voorstel inzake het vaststellen van het Auditplan (controleplan) jaarrekening 2022

De VOORZITTER: Er zijn geen stemverklaringen gemeld. Het voorstel kan derhalve conform worden besloten.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluit de raad hierna overeenkomstig de voorstellen.

6. Begroting 2023

De VOORZITTER: Tijdens dit agendapunt haalt de bode de in te dienen moties en amendementen bij de sprekers op. De moties en amendementen worden alleen op de tribune uitgedeeld. Voor de raad zijn deze voor op Notubox beschikbaar.

Wij beginnen met de raad in eerste termijn. Het woord is aan de heer Schaatsbergen.

De heer SCHAATSBERGEN: Voorzitter, "Denkend aan Holland zie ik breede rivieren traag door oneindig laagland gaan." Deze tekst kennen velen van ons als het begin van het gedicht van Hendrik Marsman, Herinneringen aan Holland, voor het eerst in 1936 gepubliceerd. Het gedicht gaat over het Nederlandse landschap en de strijd tegen het water. Het begin van dit gedicht doet mij een beeld vormen van een idyllisch plaatje waarin het leven voortkabbelt en het leven goed is. Het gedicht eindigt echter met: "de zon in de wolken wordt gesmoord en het water met zijn eeuwige rampen wordt gevreesd en gehoord."

Voorzitter, denkend aan Capelle zie ik een positieve begroting met ambitie in crisistijd ontstaan.

De begroting 2023 is nu aan de orde. Een begroting die er getalsmatig positief uitziet.

De meerjarenbegroting en de doorkijk naar de opvolgende jaren geven een goed beeld. De jaren 2029 en 2030 staan negatief in de doorkijk. Dat is echter ver buiten de 'scope' van het meerjarenperspectief. Deze stand van zaken bij het opstellen van deze begroting kan tot tevredenheid stemmen.

Capelle doet het financieel goed en we presenteren een sluitende begroting. Het financiële landschap van Capelle ziet er mooi uit. Een pas op de plaats blijft noodzakelijk bij het bekijken van de cijfers. Kijkende naar de financiële kerngetallen zien we dat het EMU-saldo een negatief saldo laat zien. Dit betekent dat er meer geld uit onze gemeentelijke portemonnee gaat dan dat erin komt. De schuldenquote, ofwel de bedragen die wij lenen om zaken te betalen, loopt vergelijkbaar op. De kasstroom en de hoeveelheid geleend geld gaan in de begroting hand in hand. De opmerking van het college dat voorzichtigheid en terughoudendheid wenselijk is, ondersteunt Leefbaar Capelle. Dit is de basis van een financiële gezonde gemeente en dat is nodig om de lokale lasten zo laag als mogelijk te houden voor onze Capellenaren.

Leefbaar Capelle complimenteert het college en de ambtelijke organisatie om in de eerste begroting van dit college al een groot aantal wensen uit het Capels Akkoord te verwerken. Een aantal zaken heeft betrekking op veiligheid; een onderwerp waar Leefbaar Capelle veel waarde aan hecht. Onze wethouder Veiligheid is hier al jaren dagelijks mee bezig, samen met onze burgemeester vanuit zijn wettelijke positie vanuit de openbare orde en veiligheid. Veiligheid is een lastig gegeven, veel is subjectief en moeilijk in cijfers te meten. Alle maatregelen die genomen kunnen worden om Capellenaren een veilig Capelle te kunnen bieden zijn een goede zaak. Incidenten leren ons dat de maatschappij hard kan zijn. Dat vele jongeren kunnen denken dat het dragen van een (steek)wapen kan bijdragen aan hun gevoel van veiligheid vinden wij een verkeerde tendens. Aangezien de beantwoording van onze artikel 38 vragen nog niet is afgerond refereer ik niet inhoudelijk aan het afgelopen steekincident. Wel dienen we oog en oor te houden voor veiligheid, geweld en het dragen van wapens. Alle mogelijke middelen om dit te bestrijden en te voorkomen dienen te worden ingezet.

Denkend aan Capelle... Ik kom op ambitie. De begroting laat met alle beleidsvoorstellen en de reeds opgenomen zaken uit het Capels Akkoord een grote ambitie zien, waarbij we voor de uitvoering onze maatschappelijke partners nodig hebben. Maar niet alleen deze. Een belangrijk deel wordt door onze eigen organisatie uitgevoerd. Ik heb al vaker een opmerking gemaakt over onze organisatie. Er liggen vele werkzaamheden te wachten en tegelijkertijd constateren wij dat Capelle als werkgever te maken heeft met krapte op de arbeidsmarkt.

De raad gaat niet inhoudelijk over het personeel, maar wel over het budget bedrijfsvoering. Vanuit deze post maak ik nogmaals onze zorgen aan u kenbaar en spreek de wens uit dat u goed nadenkt hoe Capelle aan den IJssel zich als een aantrekkelijke werkgever kan blijven manifesteren. Capelle is zeker geen slechte werkgever, wij mogen eerder stellen dat Capelle een goede leerschool is. Dit moeten we zeker vasthouden; het maakt Capelle uniek. De vraag van goed werkgeverschap en de uitdaging is nu: hoe maken wij onszelf nog aantrekkelijker om onze medewerkers daadwerkelijk vast te houden? De raad is altijd bereid daarover met u en de gemeentesecretaris van gedachten te wisselen. Het bestuur kan nog zo veel besluiten, het zijn uiteindelijk de medewerkers die het vertalen naar de uitvoering. Zij zijn daarmee een onmisbare schakel.

Denkend aan Capelle zie ik een stad waar voldoende woningen een uitdaging zijn. Capelle is een stukje dichtst bevolkt Nederland. We bevinden ons in een proces over het kunnen blijven wonen in Capelle. Het ontwikkelen van de nieuwe woonwijk op het Rivium zal uiteindelijk het laatste grote stuk ontwikkeling zijn. Voor nieuwe grootschalige ontwikkeling is geen verdere ruimte. Dit betekent dat wij de woningbehoefte in Capelle aan den IJssel van morgen goed in beeld moeten krijgen. Hierbij spelen demografische gegevens een belangrijke rol. Juist bij deze opgave is integraal denken en handelen een belangrijk gegeven. Met alleen woningen ben je er niet. Welke richting gaan wij op qua inwoners, wat kan de stad aan, wat zijn de wensen en noden van de Capellenaar? Wat hebben we nodig op dit moment, hoe kijken wij naar de korte en verre termijn. Ik denk hierbij bijvoorbeeld aan hoe wij ouder worden in Capelle. Wat is er nodig? Ik heb daarop nu het antwoord niet, maar het is essentieel dat jongeren en ouderen, speerpunten uit het Capels Akkoord, hierbij worden betrokken. Betrek de 50-ers van nu. Zij zijn tenslotte de ouderen van de toekomst. Wij hebben ze nodig in de behoeftevraag voor de toekomst.

Mobiliteit en bereikbaarheid zijn hierbij een belangrijk gegeven. Hoe houden we Capelle aangesloten aan de rest van Rijnmond en daarbuiten, hoe houden we Capelle onderling verbonden? Ook hier ligt een uitdaging. We denken hierbij aan de MIRT en de Algea-corridor. In een ingelaste raadsvergadering hebben wij hier reeds een motie vreemd aan de orde aangenomen. Daarmee heeft Leefbaar Capelle gezegd dat overlast voor onze inwoners dit toch echt wel (onverstaanbaar) is. Wij blijven het college ook hier graag in ondersteunen om vanuit de regio het beste voor Capelle te laten ontstaan.

Deelscooters kunnen een bijdrage leveren aan de interne mobiliteit. De proef die op dit moment in Capelle loopt zal geëvalueerd worden voordat er over voortzetting wordt besloten. Voor de beeldvorming is het voor Leefbaar Capelle belangrijk om te weten op basis van welke afspraken en ijkpunten de huidige proef wordt gehouden. Capellenaren spreken onze raadsleden hierop aan. Wij hebben enige tijd geleden gevraagd deze afspraken met de raad te delen om de beeldvorming gedurende de proef zuiver te houden. Wij verwachten deze afspraken onverwijld te mogen ontvangen.

Denkend aan Capelle zie ik een stad waarbij door de jaren heen innovatief en creatief gedacht en geacteerd is op het gebied van zorg en welzijn. Capelse methoden worden ook in den lande overgenomen. De afgelopen coronajaren hebben laten zien dat velen hier mentaal een klap van hebben gekregen, zeker de jongeren. Koningin Maxima heeft aan het mentaal welzijn aandacht besteed door een open brief te publiceren. Het motto in haar brief is: blijven praten, praten, praten. Geestelijk welzijn van onze jongeren, jongvolwassenen en volwassenen is een belangrijk goed. Het is goed dat Capelle zich op dit vlak actief inzet. Juist de jongeren zijn de toekomst van Capelle en op hen in het bijzonder moeten we zuinig op zijn.

Dit is een goede plaats in mijn betoog om een woord van dank en waardering uit te spreken voor al die instellingen op het gebied van welzijn en zorg die dag in dag uit bezig zijn op dit vlak van welzijn en zorg in het algemeen. Zij zijn het smeermiddel in de maatschappij. Wij kunnen ons niet genoeg realiseren hoe belangrijk deze instellingen, verenigingen en stichtingen zijn voor de samenleving als geheel. Leefbaar Capelle neemt fictief de pet af en zegt tegen deze organisaties een welgemeende dank.

Denkend aan Capelle zie ik ook een stad getroffen door crisis. Corona is nog steeds niet weg en de gevolgen zijn nog steeds voelbaar. De oorlog in Oekraïne trekt een grote wissel op de wereld op veel gebied. Dit is voelbaar in Nederland en in Capelle. Op de eerste plaats de oorlogsvluchtelingen, ontdaan van huis en haard door oorlog. In Capelle zijn opvangplekken gerealiseerd, zowel op gemeentelijk als op particulier initiatief. Slechts weinigen van ons weten uit eigen ervaring hoe het is om door oorlog verdreven te zijn. Deze oorlog heeft geleid tot financiële crisis, de inflatie is torenhoog en de energieprijzen zijn tot recordhoogtes gestegen.

De rijksoverheid heeft een aantal maatregelen genomen om het voor de inwoners mogelijk te maken het hoofd te bieden aan deze crisis. Dit zal echter niet genoeg zijn en het is hoog over gevlogen. Onze Capellenaren zijn door de crisis getroffen. Het college heeft in de voorbereiding van deze begroting een financieel gebaar naar Capelle gemaakt, door een bedrag van ruim € 4,6 miljoen beschikbaar te stellen als een extraatje aan de Capelse huishoudens. Hiermee laat het college zien ook in deze moeilijke tijd iets voor de Capellenaar met noden te willen doen.

De fractie van Leefbaar Capelle en de raad stellen dit gebaar zeer op prijs. We danken het college voor deze geboden mogelijkheid. Nader denkend over dit mooie gebaar, in het licht van de crisissituatie die momenteel heerst, vindt Leefbaar Capelle dat een gerichte aanpak en maatwerk op basis van behoefte wenselijker is. Het uit te keren bedrag is eenmalig geld en in onze beleving gaat de financiële situatie er niet beter op worden. Afgelopen week zijn de premies voor de zorgverzekeringen bekend geworden. Zij laten een behoorlijke stijging zien. Dit zal voor velen betekenen dat de financiële crisis nog meer voelbaar wordt en maatwerk juist meer dan ooit gewenst is. Op deze manier kan deze bijdrage meer opleveren voor de Capellenaren.

Hoewel wij het voorstel van het college zeer dankbaar ontvangen en dit zeker gunnen aan Capellenaren met financiële problemen door onder meer de energiecrisis, brengen wij een nuancering en ombuiging in dit voorstel aan om het bedrag ten volle tot zijn recht te laten komen. Leefbaar Capelle heeft het initiatief genomen om een amendement in te dienen om een gerichtere aanpak te ontwikkelen en dit in een later stadium in besluitvorming aan de raad voor te leggen.

Dit amendement wordt raadsbreed ingediend. De overwegingen geven de waardering voor het collegevoorstel duidelijk aan. De wens in de raad om dit geld met een gerichtere aanpak te besteden komt hier eveneens tot uitdrukking. Ik lees het amendement niet in zijn geheel voor. Ik beperk mij tot het besluit:

Amendement A (alle fracties): geen eenmalige compensatie zonder effect.

De gemeenteraad van Capelle aan den IJssel, in vergadering bijeen op 14 november 2022, behandelende agendapunt 6, de Begroting 2023;

overwegende dat:

- de raad zich terdege bewust is van de crisis die in deze uitzonderlijke tijden ook onze Capellenaren raakt;
- ondersteunende maatregelen vanuit de gemeente ter ondersteuning in deze crisis wenselijk worden geacht;
- de ter besluitvorming voorgelegde begroting 2023 een begrotingsoverschot laat zien;
- het college voorstelt om een bedrag van €4.610.000 beschikbaar te stellen aan Capelse huishoudens via een eenmalig extraatje te verrekenen met de aanslag gemeentelijke lasten;
- een groot deel van de Capelse huishoudens deze gemeentelijke lasten door middel van een 10-maandelijkse incasso voldoet;
- de commissieleden Bestuur, Veiligheid en Middelen in de vergadering van 31 oktober 2022 vraagtekens zetten bij de effectiviteit van de beleidskeuze om eenmalig € 4.6 miljoen uit het exploitatieresultaat uit te keren als extraatje aan inwoners van Capelle;
- uit de beantwoording van de wethouder tijdens deze zelfde commissie BVM van 31 oktober 2022 duidelijk werd dat het college heeft gekozen maar voor het gebaar als eenmalig extraatje en dat dit de snelste manier leek om dit bij alle Capellenaren te krijgen;
- de begroting 2023 een eenmalig begrotingsoverschot laat zien, maar dat er meer en andere keuzes te maken zijn om Capellenaren te ondersteunen;
- daarbij wordt opgemerkt dat instellingen en ondernemers in Capelle geen voordeel hebben bij eenmalige bijdrage;
- doelmatigheid en effectiviteit ook door de raad als belangrijk wordt geacht bij het inzetten van dit eenmalig overschot;
- het college de ruimte heeft om de omstandigheden in beeld te brengen, in aanvulling op de aanpak financiële bestaanszekerheid zoals deze onder meer in de themabijeenkomst van 31 oktober 2022 zijn gepresenteerd;

besluit:

- beslispunt 2 van het raadsvoorstel aangaande het vaststellen van de begroting 2023 als volgt te wijzigen:
"De beleidsbegroting en de financiële begroting van de begroting 2023 vast te stellen, met dien verstande dat wijzigingsvoorstel 0.12; "Eenmalige compensatie 2023" vervalt waarbij het resultaat van 4.610 wordt verwerkt in het exploitatieresultaat van 2023."
- het college wordt opgedragen om (in overleg met de raad) gerichte voorstellen te ontwikkelen voor de doelgroep die door de crisis getroffen wordt;
- voorstellen en financiële gevolgen van deze gerichte voorstellen worden verwerkt in een algemene begrotingswijziging welke zo spoedig mogelijk doch uiterlijk bij raad van april 2023 aan raad ter besluitvorming wordt voorgelegd.

Ik dien hierbij dit volledig ondertekende amendement in.

De donkere dagen zijn gekomen. Het college heeft voor de periode van november en december reeds in een thema-avond een aantal stappen genoemd die het college nog dit jaar wil zetten in het kader van de crisis. In het kader van warmte en geestelijk welzijn wilt u wellicht ook eens nadenken over open inlooppunten in alle wijken, voor wat warmte, een kop koffie of soep, of een goed gesprek. Hiertoe zouden we ook het gemeentehuis kunnen inrichten, uiteraard aanvullend op alle goede zaken die in de huizen en huiskamers van de wijk al plaatsvinden. Leg uw oor ook hier te luisteren voor de noden van Capelle. Het is een gratis suggestie van onze kant.

Denkend aan Capelle zie ik een mooie stad die er op bestuurlijk vlak goed voorstaat. De financiën zijn nog steeds op orde. Wensen en uitdagingen zullen er altijd blijven. De overige fracties zullen nog met moties en amendementen komen. Ik zal daar namens Leefbaar Capelle in 2e termijn waar nodig een reactie op geven.

Denkend aan Capelle zie ik een raad, college en organisatie die de schouders onder de stad en haar Capellenaren wil blijven zetten. Dat kan niet anders dan tot tevredenheid en instemming leiden.

“Denkend aan Holland zie ik breede rivieren traag door oneindig laagland gaan.”

De VOORZITTER: De heer Van Buuren wil interrumpen. U heeft het woord.

De heer VAN BUUREN: Voorzitter, ik heb gewacht tot de heer Schaatsbergen klaar was met zijn betoog. Ik ben benieuwd of hij iets gaat zeggen over die geweldige dichtregels die hij citeerde: “die rivieren die zo traag door oneindig laagland gaan” en dan de laatste regels: “en in alle gewesten wordt de stem van het water met zijn eeuwige rampen gevreesd en gehoord.” Een van de problemen is dat het water niet meer zo traag door die rivieren gaat. Dat hebben wij vorig jaar in Limburg gezien. Door klimaatverandering kunnen rivieren veranderen in kolkende massa's. Ik wachtte totdat de heer Schaatsbergen zou zeggen: “denkend aan Holland zie ik brede rivieren met oneindige kracht en verwoestend vermogen door het laagland zich een weg banen.” Die zin kwam niet en ik ben benieuwd of de heer Schaatsbergen kan reflecteren op de vraag of Capelle voldoende werk maakt van de klimaattransitie, in het licht van de zichtbare gevolgen van klimaatverandering.

De heer SCHAATSBERGEN: Voorzitter, de klimaatverandering is onlosmakelijk verbonden met de huidige tijd. Wij ontkomen hier niet aan. De collega's van D66 zullen met betrekking tot duurzaamheid de aangekondigde motie indienen. Daar heb ik mijn handtekening onder gezet. Klimaatverandering is en blijft ene uitdaging. Voor zover wij daar bij machte zijn, moeten wij allen ons steentje bijdragen. U heeft de verwoestende kracht van rivieren in mijn betoog niet terug horen komen. Wij hebben zeven en een halve minuut extra gekregen voor de algemene beschouwingen. Ik heb het geluk dat mijn spreektijd, als grootste fractie, richting de drie kwartier gaat. Ik kan mij deze luxe permitteren. Ik denk niet dat u vandaag zou willen hebben dat ik al mijn spreektijd opgebruik aan de algemene beschouwingen, hoewel ik nog steeds het plan heb om eens mijn hele spreektijd te gebruiken en de volledige tijd helemaal in één keer vol te kletsen. Als antwoord op uw vraag: klimaat blijft een aandachtspunt waar wij allemaal ons steentje aan bij moeten dragen.

De VOORZITTER: U mag niet klagen, mijnheer Schaatsbergen. Mijnheer Van Buuren heeft een mooie voorzet gegeven om uw spreektijd te verlengen met het thema klimaat en duurzaamheid. U boft maar weer.

De heer SCHAATSBERGEN: Voorzitter, ik wil mijn overige 22 minuten daar wel aan besteden. Laat ik dat niet doen. Mensen weten dat als ik voor de vuist weg ga praten, ik aan 22 minuten niet genoeg heb.

Wethouder HARTNAGEL: Voorzitter, denkend aan de toekomst van Capelle vind ik het heel bijzonder dat op de publieke tribune bij de begrotingshandelingen de jongste Capellenaren ooit zitten, zover ik me kan herinneren. Ik herken een van de wethouders van het kindercollege. De andere heeft een bekende achternaam; zij is een dochter van een van de collega's. Ik vind dit ontzettend leuk. Ik kan mij niet voorstellen dat ze elf bijdragen blijven zitten, maar het feit dat ze er zijn... Ik wilde hier als wethouder Jeugd iets over zeggen. Leuk dat jullie er zijn.

De VOORZITTER: Het amendement is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslaging. Het woord is aan de tweede spreker, de heer Schelkers.

De heer SCHELKERS: Voorzitter, het woord crisis horen we steeds vaker. Niet omdat het woord aan inflatie onderhevig is, maar omdat we in een tijd leven waarin de bestaanszekerheid op verschillende manieren voor veel mensen onder druk staat. De gemeente kan niet alle problemen oplossen, maar waar mogelijk moeten wij een proactieve en helpende rol oppakken.

Het doet ons dan ook goed om te zien dat er in deze begroting een sociale koers gevaren wordt. Met deze maatregelen helpen wij Capellenaren om mee te kunnen doen in onze samenleving en werken we langzaam toe naar steeds meer gelijke kansen voor iedereen, van jongs af aan.

Het college wilde alle Capellenaren tegemoet komen in de vorm van een gift. Een nobel initiatief dat ook binnen de D66-fractie positief ontvangen werd. Wat ik vervolgens meemaakte ervaar ik als een bijzonder en hoopgevend lichtpuntje in een tijd waarin het individu en het eigenbelang voorop lijken te staan. Ik werd benaderd door verschillende Capellenaren over het gift. Niet omdat zij zo blij waren voor hun eigen portemonnee, maar omdat zij vonden dat het geld moet gaan naar de mensen die dit het hardst nodig hebben. Die opvatting vindt steun in de D66-fractie. Wij steunen het amendement van Leefbaar Capelle de gift te schrappen en het college te vragen te kijken naar een regeling om het geld te krijgen bij de mensen die dit het hardst nodig hebben.

Voor onze Capelse ondernemers is het een spannende tijd, zeker voor hen die in coronatijd het hardst zijn geraakt. Wij zijn blij met de blijvende aandacht vanuit de gemeente voor onze ondernemers, onder andere in de vorm van de actie 'wees loyaal, koop lokaal'. Sympathieke voorstellen moeten wij eveneens kritisch tegen het licht blijven houden. Wij zijn blij dat de wethouder in de commissie heeft toegezegd te kijken hoe we deze actie meetbaar kunnen maken. Zo kunnen wij kijken of er concrete verbeterpunten zijn en op effectiviteit toetsen.

Wij hebben ook nog steeds te maken met een klimaatcrisis. Niets doen is geen optie en dat is gelukkig ook bekend bij het gemeentebestuur. De D66-fractie kijkt reikhalzend uit naar de duurzaamheidsleidraad die wij volgend jaar mogen verwachten. Wij pakken zelf ook de handschoen op. Wij dienen een motie in die het college verzoekt om te kijken naar de mogelijkheden om van circulair bouwen en slopen de norm te maken en dit mee te nemen in de op te stellen duurzaamheidsleidraad. Deze motie is medeondertekend door Leefbaar Capelle, VVD, SGP, GroenLinks, PvdA, ChristenUnie en CDA. Ik dien de motie na afloop van mijn spreken bij u in.

Ik noemde het zojuist al: bouwen, slopen en transformeren. We moeten ons blijven inzetten om meer woningen te realiseren, maar meer woningen alleen is niet genoeg. Om voor zowel jong als oud een passende woning te realiseren moeten wij meer doen. Wij moeten kijken hoe wij de doorstroming kunnen bevorderen. Wij moeten maatregelen nemen om de woningmarkt beter te laten functioneren, zoals de opkoopbescherming. Het is immers onze plicht om alle Capellenaren te helpen om een passende woning te vinden.

Gelukkig wordt de fiets niet vergeten in deze begroting. Zowel letterlijk als figuurlijk worden er maatregelen genomen om de fiets ruim baan te geven. Dat is niet alleen goed voor het klimaat, maar ook voor onze eigen gezondheid en vitaliteit.

Tot slot een bezinning op de rol van de gemeenteraad. De D66-fractie is blij dat dit college de rol van de gemeenteraad expliciet onderschrijft. Tegelijkertijd zien we ook een gemeenteraad die zich inspant om actief 'in control' te blijven. Dat is zowel staatsrechtelijk als praktisch gezien een positieve ontwikkeling. Dit brengt ook een grote verantwoordelijkheid met zich mee. Een gemeenteraad die teveel micro managet zal mogelijk afdoen aan de controlerende rol die hij moet uitvoeren en het uitvoerend orgaan te veel in de weg lopen.

Om onze controlerende rol goed uit te kunnen voeren, moeten wij waakzaam zijn voor te nauwe betrokkenheid bij de uitvoering van beleid. Het is goed om proactief betrokken te zijn met onze kaderstellende rol. Wanneer het aankomt op uitvoering is het ook zaak om gezonde afstand te bewaren, zodat wij ook onze controlerende taak goed kunnen uitvoeren.

In de huidige tijd is het nog weleens moeilijk om optimistisch te blijven. We hebben te maken met verschillende crises, een steeds grotere tweedeling in de samenleving en het vertrouwen in de politiek is misschien wel lager dan ooit. Wij moeten behoedzaam zijn voor de uitdagingen die op ons afkomen, maar er is ook reden om optimistisch te zijn. Menselijke solidariteit lijkt nog te bestaan. Dan denk ik aan de Capellenaren die mij aanspraken omdat het geld naar de mensen moest die dit het hardst nodig hebben, aan de Capellenaren die op eigen initiatief vluchtelingen opvangen. Menselijke solidariteit op zijn best.

We staan voor zware uitdagingen maar door samen te werken kunnen wij deze uitdagingen overkomen. Laat onze gemeenteraad een voorbeeld zijn voor de samenleving. Een gemeenteraad waar wij samenwerken ondanks onze verschillende denkbeelden, samenwerken voor een beter Capelle.

Motie M7 (D66, PvdA, ChristenUnie, VVD, Leefbaar Capelle, SGP, GroenLinks, CDA):
circulair bouwen & slopen'

De gemeenteraad van Capelle aan den IJssel, in vergadering bijeen op 14 november 2022, behandelende agendapunt 6, de Begroting 2023;

constaterende dat:

- het circulair bouwen nog geen onderdeel is in de duurzaamheidsleidraad;
- het bouwen met recyclebare materialen nog niet de norm is;
- de nieuwe duurzaamheidsleidraad in het eerste kwartaal 2023 wordt verwacht;

overwegende dat:

- grondstoffen steeds schaarser worden;
- niet te recyclen bouwmaterialen een grote belasting zijn voor het milieu;
- herbruikbare materialen verloren gaan bij het slopen;

verzoekt het college:

in de nieuwe duurzaamheidsleidraad het circulair bouwen en slopen mee te nemen en waar mogelijk als norm te stellen.

En gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Dat was kort maar krachtig, mijnheer Schelkers. De motie is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslaging.
Het woord is aan mevrouw Penterman.

Mevrouw PENTERMAN: Voorzitter, de Capelse VVD vraagt aandacht voor de onzekerheid waar veel mensen op dit moment in verkeren. Corona voert niet meer de boventoon in de gesprekken of in het nieuws, maar het virus is zeker niet voorbij. Veel ondernemers kijken angstig uit naar de decembermaand waarbij men hoopt niet voor het derde jaar op rij de onderneming te moeten sluiten. Mag ik er u aan herinneren dat het aanstaande vrijdag de Dag van de Ondernemer is? Een mooi moment voor ons allemaal om aan 'koop lokaal' invulling te geven en bij onze eigen ondernemers in de winkelstraat te kopen. Het zou 'wees sociaal, koop lokaal' moeten zijn. De ondernemers zijn namelijk de mensen die de Sinterklaas-intocht, de kerstverlichting en de lokale sportclubs sponsoren.

We rollen van crisis in crisis en de rust is ver te zoeken. De oorlog en inval in Oekraïne heeft, naast een afschuwelijk trauma voor alle betrokkenen, effect op de instroom van ontheemden, op de energieprijzen en zorgt voor een stevige inflatie. Veel mensen maken zich zorgen of de rekeningen nog wel betaald kunnen worden. We spreken niet meer alleen over de lagere inkomensgroepen, ook de middeninkomens komen in de problemen. Ondernemers kunnen na de draconische coronajaren achterstallige belastingbetalingen, enorm hoge energieprijzen en teruglopende inkomsten door verminderd consumentenvertrouwen tegemoet zien. Tel daarbij de verruwing in de maatschappij, op sociale media en in het politiek debat op en een ieder begrijpt dat het komende jaar niet gemakkelijk zal zijn.

Wij buigen ons nu over wat wij kunnen doen en betekenen op gemeenteniveau. Wij moeten ervoor zorgen dat inwoners en ondernemers voldoende gestut worden zodat ze niet omvallen. Dit moeten wij doen met voldoende veerkracht en ruimte om hen het eigen initiatief nadrukkelijk te laten. De VVD blijft sturen op zelfredzaamheid. Wel ondersteunen, niet overnemen. Laten we ervoor waken dat we onbedoeld een gemeentelijke mini-verzorgingsstaat creëren. Van wat je met alle goede bedoelingen inricht kom je meestal later weer moeilijk af. Het blijft belangrijk om kansen te bieden aan Capellenaren van alle leeftijden. Er zijn vooral zorgen over een goede toekomst voor onze jongeren en de kwetsbaarheid van onze ouderen. Het tegengaan van de schuldenproblematiek blijft nadrukkelijk belangrijk. Dit lezen we terug in deze begroting.

Kijken we inhoudelijk naar de begroting dan zijn er ook zaken die ons zorgen baren. De afgelopen jaren hebben we ingezet op een financieel solide beleid. Dit zien wij de komende jaren graag doorgezet. Dit betekent versterking van de vermogenspositie en niet budgetteren op te grote voet. In de aanbiedingsbrief van het college wordt gevraagd om meer ruimte en vertrouwen. Vertrouwen is er zeker, maar de VVD hecht aan duidelijke financiële kaders waarbij de raad eerst besluit en daarna de middelen toewijst. Ambitie is goed maar een concreet plan is echt beter. Alleen dan is er sprake van kaderstelling en een mogelijkheid om achteraf te controleren. Op deze wijze draag je zorg voor politieke en bestuurlijke betrouwbaarheid en kan de raad zich als volksvertegenwoordiging verantwoorden naar de inwoners van Capelle.

De VVD is blij met de inzet op een aantal belangrijke punten in Capelle: de investeringen in wonen. Denk daarbij aan het Rivium, de Florabuurt en aan de aankomende opkoopbescherming. Hierdoor krijgen meer starters kansen op de woningmarkt. Het maatwerk dat hierbij is toegepast reflecteert de Capelse manier waarbij we terughoudend zijn met overheidsingrijpen.

Meer inzet op veiligheid door extra handhaving, ook op zondag, en de inzet van een digitale stadsmarinier. We zijn blij met de geruststellende woorden van de burgemeester tijdens de commissie dat hij verwacht dat we snel de juiste bezetting hebben om dit beleid uit te voeren en ook op zondag te handhaven waar dat nodig is.

Er is aandacht voor optimale verkeersdoorstroming in Capelle. Dit is heel belangrijk voor onze inwoners en ondernemers. De belangen van omwonenden moeten hierbij nadrukkelijk meegewogen. We investeren in goede bereikbaarheid en verkeersveiligheid. Daarom vragen wij het college om haast te maken met het verleggen van het fietspad aan de Ketense Zoom. Fietsers zijn daar erg kwetsbaar.

We investeren in biodiversiteit, waterrobuustheid en hittebestendigheid. Deze duurzaamheidsdoelstellingen moeten haalbaar, betaalbaar en realistisch zijn. De focus op een prettige, gezonde en vitale leefomgeving waarbij cultuur en sport nadrukkelijk een rol hebben. Het betrekken van de Capellenaar bij de vorming van het programma buitenruimte. De ambtenaren hebben verschillende wijktoers georganiseerd in de afgelopen maanden en ze hebben hierbij waardevolle informatie opgehaald over hoe de Capellenaar de buitenruimte ervaart en beter zou willen. Dat leidt tot een integraal plan voor de buitenruimte waar we de komende jaren prima op in kunnen zetten.

Als de VVD kijkt naar de samenwerking binnen de raad en met het college is er een aantal zaken dat een goed gevoel geeft. Het college wil graag een goede samenwerking met de raad en binnen de duidelijke afspraken die er zijn zien wij een college dat graag de schouders eronder wil zetten. De raad heeft laten zien dat we behoorlijk goed kunnen samenwerken als het er echt om gaat. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de motie inzake de Algera-corridor. Dat stemt ons hoopvol. Juist in lastige tijden zullen we in gezamenlijkheid meer kunnen bereiken dan door elkaar op de verschillen te bestrijden.

Een punt in de begroting kan niet op onze instemming rekenen. Daarom steunen wij het amendement over de eenmalige uitkering voor alle huishoudens ten bedrage van € 4,6 miljoen. In de commissie heeft de Capelse VVD dit uitvoerig onderbouwd. We hebben vraagtekens bij de effectiviteit van het voorstel en de doelmatigheid van een dergelijke tegemoetkoming vinden wij heel belangrijk. Hiernaast hadden wij een amendement voorbereid inzake de € 400.000 verhoging op de buitenruimte. Dit amendement wordt door de VVD niet ingediend naar aanleiding van de beantwoording in de collegebrief. Daarin staat precies de context die we meerdere keren schriftelijk en in de commissie, gevraagd hebben. We vinden het jammer dat er pas na drie keer vragen en eventueel amenderen een concreet antwoord van het college komt. We vragen het college in het vervolg meteen duidelijk en concreet antwoord te geven. Dan zijn dit soort strubbelingen niet nodig.

De VOORZITTER: Mijnheer van Buuren, u wilt interrumpen?

De heer VAN BUUREN: Voorzitter, in hoeverre is een collegebrief voor de VVD een geschikt instrument voor een kaderstelling? Ik hoor in het betoog van mevrouw Penterman een aantal keren het belang van een goede kaderstelling door de gemeenteraad.

Tegelijkertijd trekt zij een amendement in omdat zij tevreden is met de uitleg die gegeven wordt in een collegebrief. Dat roept de vraag op of wij ons voor de kaderstelling afhankelijk moeten maken van collegebrieven.

Mevrouw PENTERMAN: Nee, wij moeten ons voor kaderstelling niet afhankelijk maken van collegebrieven. Als wij vragen om concrete plannen om de structurele verhoging van € 400.000 te onderbouwen en die concrete plannen er liggen en beschreven worden, is dat voldoende.

Deze begroting van een nieuw college is een prima prestatie. Er is aandacht en zorg voor onze inwoners, er is ruimte voor wonen, de verkeersontsluiting van onze stad krijgt voldoende aandacht en ondanks de financiële zorgen en de inflatie proberen we lokaal de zaken voor de inwoners goed op orde te houden. We zien graag dat iedereen mee kan blijven doen. De VVD-fractie geeft daarbij een compliment aan de ambtelijke organisatie die er ondanks de hoge werkdruk weer vol voor gaat.

De heer VAN BUUREN: Voorzitter, ik zou deze beschouwing kunnen beginnen door te wijzen op alles wat wereldwijd zorgen baart. Een aantal collega's heeft dit al gedaan en ik verwacht dat meerdere collega's dit na mij zullen doen. Ik begin vandaag anders.

In deze dagen wordt veel ondernomen om als land en volk in het reine te komen met ons eigen verleden. Het is dit jaar 215 jaar geleden dat de Britse parlementariër William Wilberforce een van zijn grootste politieke triomfen vierde. Dankzij zijn inzet nam het Britse parlement in 1807 een wet aan waarmee de slavernij illegaal werd verklaard. Eerder, tijdens zijn lidmaatschap van het Britse parlement bekeerde Wilberforce zich tot het christelijk geloof. Op dat moment overwoog hij ernstig de politiek te verlaten. De Engelse predikant John Newton bewoog hem ertoe op zijn post te blijven. Hij wees hem op het belang zijn verantwoordelijkheid te nemen, juist ook in het licht van de gruwelijke slavernij. Newton was zelf allesbehalve een lieverdje geweest. Als ruwe zeebonk deed hij aan god noch gebod. Sterker nog, hij verdiende zijn geld als kapitein van een slavenschip. Wellicht kent u het lied 'Amazing Grace, how sweet the sound that saved a wretch like me'. John Newton componeerde dit lied. De melodie heeft hij zeer waarschijnlijk afgeluisterd van de slaven die hij uit West-Afrika transporteerde naar Amerika. 'Amazing Grace' voor een slavenhandelaar. Zo kon John Newton met zichzelf en met zijn slavernijverleden in het reine komen. Door de genade van God. Ik kom hier straks op terug.

Voorzitter, het is waar: wij leven in ontstellend onzekere tijden. De crises buitelen over elkaar heen. De gevolgen daarvan zijn ongewis. Wij weten niet wat er nog komen gaat of hoe lang deze crises ons in de greep zullen houden. Het college doet er alles aan om de gevolgen van deze crises op te vangen. Dat juicht onze fractie toe. Tegelijkertijd, het is vaker gezegd: het is belangrijk dat wij daarin nuchter en met beleid te werk gaan. De hulp moet terecht komen waar die het hardst nodig is. Laten wij eerlijk zijn: wij zullen allemaal armer uit deze crisis komen dan dat wij er in gingen. Het is belangrijk om dit te onderkennen en uit te stralen.

In mijn interruptie heb ik al iets gezegd over klimaatverandering. Wij hebben dit jaar gezien dat de klimaatverandering doorzet. In relatie tot onze afhankelijkheid van Russisch gas is de noodzaak glashelder geworden om de energietransitie versneld te realiseren. Laten wij er met elkaar voor zorgen dat juist de Capellenaar die het meeste baat heeft bij de versnelde energietransitie en een lage energierekening daar het eerst en het meest bij geholpen wordt. Ik vraag aan het college of het bereid is daar volop op in te zetten.

Ik kom bij een iets luchtiger thema. Ik dacht lange tijd dat de SGP in deze raad redelijk alleen stond in haar geloof in wonderen. Het is niet waar: er is een nieuw college dat hierin gelooft. Het college gelooft dat een coalitieakkoord zonder menselijk ingrijpen kan evolueren in een Capels akkoord. Graag hoor ik van het college of het het nog steeds wenselijk acht om de dialoog over het coalitieakkoord en de agenda voor de komende jaren met de Capelse samenleving te voeren om het zo daadwerkelijk een Capels akkoord te laten worden. Ik hoor graag hoe het college de raad daarin een rol wil geven.

De SGP juicht de daadkracht van het college toe en is tegelijkertijd kritisch. De stelregel voor ons is en blijft: eerst besluiten, dan voteren. Dan weet je wat de kaders zijn, hoe investeringen bijdragen aan het grotere doel dat je met elkaar stelt, dan kun je afwegen waar je het geld aan besteedt. Hoe wij ook van harte vóór het extra voteren voor groen zijn, wij achten het van groot belang dat wij daarover eerst de kaders stellen. En nee, niet via een collegebrief.

Daarom doen wij het amendement gestand dat wij eerder samen met de VVD zouden hebben ingediend. Wij zien uit naar het programma buitenruimte en zullen dan als eerste klaarstaan om het benodigde geld daartoe vrij te maken.

Voorzitter, u weet het: wij hechten aan een goed samenspel met het college waarbij de raad zijn kaderstellende rol goed kan spelen. Gelukkig zien wij bij het college dezelfde ambitie. Laten wij het wel echt handen en voeten geven, bijvoorbeeld als wij aan de gang gaan met nieuwe gebiedspaspoorten, nadenken over de toekomst van de wijkoverlegplatforms en over hoe we de crisis in Capelle bestrijden.

De tekst in het coalitieakkoord was ambigue over de verlenging van de Rotterdamwet, net als de tekst in de begroting. Eerst een gedegen evaluatie, dan een besluit. Wij willen op dit punt geen enkel misverstand en dienen daarom een motie in.

Dit college heeft een open oor en oog voor het welzijn van kinderen en jongeren. Dat steunen wij van harte. Wij hebben hier veel waardering voor. Wij moeten wel alert blijven de verantwoordelijkheid voor het opvoeden primair bij de ouders te blijven leggen. Wij moeten hen blijven aanspreken op die verantwoordelijkheid.

Het college geeft met deze begroting invulling aan een aantal elementen uit het coalitieakkoord. Dat is mooi. Maar er zijn meer ambities. Wij zien uit naar de invulling daarvan. De inzet van het college voor de structurele vermindering van de groeiende tweedeling en de kansongelijkheid in Capelle vinden wij belangrijk. Wij vragen het college: mogen wij op dit punt het komende jaar concrete voorstellen verwachten?

De inzet van de Capelse samenleving om Oekraïners op te vangen en hen te helpen is verblijdend groot. Bij andere vluchtelingen en asielzoekers merken wij soms meer sepsis en terughoudendheid. Laten wij ervoor waken geen onderscheid te maken waar dit er niet is.

De SGP ziet met dankbaarheid terug op de behandeling van een aantal thema's in de commissies. Wij zijn blij met de toezegging om te verkennen of gratis openbaar vervoer voor minima kan helpen om de zwakkeren in onze samenleving tegemoet te komen. Wij zullen daar blijvend aandacht voor vragen.

Wij waren minder content met de discussie over het stadsfeest. Wij hebben voorgesteld dit geld ten goede te laten komen aan alle Capellenaren, door te zoeken naar een meer buurt- of wijkgerichte inzet. Vrijwel niemand steunde dit voorstel. Het idee om € 150.000 te besteden in deze tijden aan een feest waar misschien vijf, hooguit tien procent van de Capellenaren aan deelneemt, is zowel onverstandig als onverantwoord. Wij zijn zo teleurgesteld, wij geven onze pogingen op om de raad op een ander spoor te brengen en van dit heilloze spoor af te brengen. Wij stemmen op dit punt tegen de begroting.

Voorzitter, enkele jaren geleden heeft onze gemeente haar aandeel in Eneco verkocht. Als ik sneller begin te praten: dat komt omdat mijn dochter naar huis moet. Nee hoor, dat is een grapje. Tot op heden zijn er weinig voorstellen gedaan om deze middelen te besteden. Wij denken aan de versnelde verduurzaming van Capelle, ook in relatie tot het bestrijden van armoede. Waar blijft het voorstel voor een duurzaamheidsfonds?

Er zijn ook thema's waarbij we met eenmalige middelen op termijn structureel meer maatschappelijke waarde of juist lagere kosten kunnen realiseren. In dat licht dient de SGP een motie in om een voorstel te ontwikkelen voor een innovatieaanpak waarmee we de stijgende kosten vanwege de vergrijzing kunnen dempen en kunnen investeren in een gemeente waarin onze ouderen vitaal ouder kunnen worden.

Wij konden ons geheel vinden in het voorstel van de VVD om partijen in deze gemeente niet afhankelijk te worden van gemeentelijke subsidies. In dat licht vraag ik aandacht voor de campagne Wees loyaal, koop lokaal. Het college wil deze campagne vooralsnog voortzetten. Dat steunen wij. Tegelijkertijd vinden wij het absoluut voorbarig om de middelen nu al structureel aan te ramen. Een campagne is altijd tijdelijk en heeft altijd een tijdelijk effect. De SGP wil zeker de lokale middenstand steunen, maar elk moment heeft behoefte aan haar eigen, specifieke aanpak. Daarom amenderen wij op dit punt de begroting. Wij besluiten pas over een nieuwe jaarschijf als duidelijk is welke behoefte er op dat moment is.

Dit college investeert in een betere monitoring van ons groen. Daar is de SGP niet tegen. Tegelijkertijd willen wij de garantie hebben dat dit daadwerkelijk bijdraagt aan meer en beter groen. Daarom dienen wij op dit punt een motie in.

Voorzitter, ik begon mijn algemene beschouwingen met een verwijzing naar het wereldberoemde lied Amazing Grace. Als voormalig slavenkapitein kon John Newton dankzij Gods genade met zijn eigen verleden in het reine komen. Het was diezelfde genade waardoor hij alle moeite en zorgen in dit leven kon doorstaan. Hij dichtte in dit lied: 'through many dangers, toils and snares' – gevaren, rampen, problemen, hindernissen, 'I have already come. This grace that brought me safe thus far and grace will lead me home.' Er zijn zorgen en er zijn veel problemen. Maar dit perspectief geeft uitzicht en houvast.

Voorzitter, de SGP wenst u en allen die bij dit collegebestuur betrokken zijn van harte wijsheid, gezondheid en kracht toe. En bovenal: 'amazing grace'.

Motie M4 (SGP): monitoren is goed, presteren is beter

De gemeenteraad van Capelle aan den IJssel, in vergadering bijeen op 14 november 2022, behandelende agendapunt 6, de Begroting 2023;

constaterende dat:

- in de Begroting 2023 op pagina 80 onder 5B.3 het thema "Meer en beter groen" is opgenomen;
- deze titel brede steun kan verwachten vanwege raadsbrede wens om meer en beter groen in de gemeente te krijgen;
- in de begeleidende tekst 'slechts' wordt gesproken over "monitoren" en "adviseren";
- er bij deze beleidskeuze structureel 100K wordt geraamd;

overwegende dat:

- een 'wettelijke verplichting' als argumentatie gebruikt wordt voor deze beleidskeuze om beter te gaan monitoren;
- het onderzoek Openbaar Goed (Rekenkamer Capelle aan den IJssel, juli 2020) ook als aanbeveling geeft: "Zie er op toe dat de monitoring van de onderhouds- en vervangingsbehoefte adequaat en doelmatig wordt ingericht";
- een goede monitoring en daarop gebaseerde advisering zeker in een beginfase goed kan helpen om 'de boel beter op de rit te krijgen';
- een structurele raming zeker nodig is voor een wens om daadwerkelijk te komen tot 'meer en beter groen';
- op dit moment het voorstel niet duidelijk maakt hoe meer monitoring bijdraagt aan 'meer en beter groen';
- het van belang is dat gemeenschapsgeld niet alleen leidt tot meer inzicht, maar vooral leidt tot beter resultaat;

verzoekt het college:

- bij het thema "meer en beter groen" niet monitoring en advisering als doel te stellen, maar daadwerkelijk 'meer en beter groen';
- zich in te zetten dat de geraamde middelen daadwerkelijk bijdragen aan een beter resultaat;
- de raad te informeren hoe hij ervoor gaat zorgen dat de verkregen inzichten uit de voorgenomen monitoring en advisering daadwerkelijk gaan leiden tot meer en beter groen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Motie M6 (SGP, ChristenUnie): innoveren voor nu en later

De gemeenteraad van Capelle aan den IJssel, in vergadering bijeen op 14 november 2022, behandelende agendapunt 6, de Begroting 2023;

constaterende dat:

- de opbrengsten van de verkoop van de aandelen ENECO gedeeltelijk in een bestemmingsreserve zijn gestort;
- de raad kaders heeft vastgesteld voor de besteding van deze reserve;
- deze reserve eenmalige middelen bevat waarvoor geen structurele lasten kunnen worden aangegaan;

overwegende dat:

- de ENECO-gelden wel ingezet kunnen worden om eenmalig te investeren in activiteiten die op langere termijn kunnen resulteren in lagere (maatschappelijke) kosten;
- het vanuit dat perspectief zinvol is om na te denken over een besteding in termen van kennisontwikkeling en innovatie;
- dit met name kansrijk kan zijn als het gaat om thema's waarbij we te maken hebben met weerbarstige, multidisciplinaire vraagstukken waarbij we geconfronteerd zullen worden met snel oplopende kosten;
- het thema vergrijzing bij uitstek een dergelijk thema is en de gemeente al hard werkt aan beleid en acties om hierop in te spelen;

verzoekt het college:

- in samenspraak met zijn partners een voorstel uit te werken om een innovatieaanpak te ontwikkelen gericht op "vitaal ouder worden" (bijvoorbeeld in het kader van het actieprogramma Langer Thuis);
- deze innovatieaanpak zodanig in te steken dat de focus is op het verkennen van manieren om meer maatschappelijke waarde tegen lagere maatschappelijke kosten te realiseren in de context van het thema vergrijzing;
- dit voorstel te voorzien van een voorstel voor een innovatiebudget met een specifieke looptijd ten laste van de ENECO bestemmingsreserve en in 2023 voor te leggen aan de raad.

En gaat over tot de orde van de dag.

Motie M8 (SGP): eerst evalueren, dan concluderen'

De gemeenteraad van Capelle aan den IJssel, in vergadering bijeen op 14 november 2022, behandelende agendapunt 6, de Begroting 2023;

constaterende dat:

- de Begroting 2023 op een aantal punten vooruitstrevend en vol ambitie is te noemen;
- in de Begroting 2023 op pagina 129 onder 'Ontwikkelingen' een aankondiging is opgenomen dat in juni 2023 een verzoek tot verlenging van de Rotterdamwet zal worden gedaan;
- in de daaropvolgende zin wordt aangekondigd dat in het eerste kwartaal van 2023 de effecten van de Rotterdamwet in Capelle worden geëvalueerd;

overwegende dat:

- een goede (externe) evaluatie van de effecten van de Wet Bijzondere Maatregelen Grootstedelijke Problematiek (ofwel, de Rotterdamwet) in Capelle gewenst is;
- het niet zuiver is om een voorschot te nemen op de uitkomsten van deze evaluatie door nu al te stellen dat een verzoek tot verlenging zal worden gedaan;
- hiermee immers de suggestie wordt gewekt dat de conclusie van de nog uit te voeren evaluatie al bekend is of niet relevant is;
- in algemene zin het verstandig is om eerst te evalueren en daarna pas te concluderen;

verzoekt het college:

- de evaluatie van de Rotterdamwet serieus te nemen en zorgvuldig uit te voeren;
- een eventueel verzoek tot verlenging van de Rotterdamwet pas in overweging te nemen als de resultaten van deze evaluatie daar voldoende grond voor bieden;
- de gemeenteraad te betrekken bij de evaluatie en een eventueel verzoek tot verlenging tijdig aan de raad voor te leggen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Amendement G (SGP, ChristenUnie): wees loyaal, maar budgetteer niet te royaal

De gemeenteraad van Capelle aan den IJssel, in vergadering bijeen op 14 november 2022, behandelende agendapunt 6, de Begroting 2023;

overwegende dat:

- de campagne Wees loyaal, koop Lokaal positief wordt gewaardeerd en vooralsnog nodig blijkt om de Capelse middenstand te ondersteunen;
- campagnes vaak een tijdelijk karakter (want ook vaak een tijdelijk effect) hebben en tijdig nagedacht moet worden of mogelijk andere aanpakken nodig of effectiever zijn;
- het daarom belangrijk is dat de campagne wordt geëvalueerd;
- het niet passend is om geld structureel in de begroting op te nemen terwijl de aanpak nog onderwerp van evaluatie is;
- het belangrijk is de actie Wees loyaal, koop lokaal in 2023 te continueren en dan ook te evalueren;
- het wenselijk is in 2023 een besluit te nemen of en hoe deze actie voortgezet wordt en de budgettaire gevolgen daarvan te betrekken bij de Begroting 2024;

besluit:

beslispunt 2 van het raadsvoorstel "Begroting 2023" te wijzigen als volgt:

"De beleidsbegroting en de financiële begroting van de Begroting 2023 vast te stellen met dien verstande dat de geraamde kosten voor de actie "Wees loyaal, koop lokaal" voor 2024 en verder in de voorliggende begroting (programma 3) structureel worden afgeraamd met V50 en worden toegevoegd aan het resultaat van de meerjarenraming."

De VOORZITTER: De moties en het amendement zijn voldoende ondertekend en maken deel uit van de beraadslaging.

Mevrouw PENGEL: Voorzitter, voor ons ligt de begroting 2023. De gemeente staat voor een uitdaging de werkvoorraad in overeenstemming brengen met de capaciteit van de organisatie en vermindering van de werkdruk. Dit verdient zeker de nodige aandacht, want werken moet leuk blijven.

Andere uitdagingen zijn de woningnood en de druk op de al schaarse woningvoorraad en de energiecrisis.

In de aanbiedingsbrief wordt in de derde alinea, de algemene situatie, de kern geschetst waar de begroting toe dient. Gewezen wordt op deze uitzonderlijke tijden die volop onze aandacht en inzet vragen voor Capellenaren, onze maatschappelijke instellingen en organisaties en onze ondernemers. Deze groepen vormen de drie pijlers waarlangs wij onze aanpak inhoud geven. Het is daarbij belangrijk om samen met hen verder scherp te krijgen waar de crisis hen het hardst raakt en wat wij als gemeente kunnen doen om te helpen.

Er komen middelen voor een Jongerenregeling sport en cultuur 18 tot en met 26 jaar, middelen voor de schuldenaanpak jongeren, aan huishoudens met een laag inkomen wordt een collectieve zorgverzekering aangeboden en de eenmalige compensatie 2023 is een mooi gebaar naar alle huishoudens ter compensatie van de jaarlijkse woonlasten in de vorm zoals voorgesteld in het amendement van Leefbaar Capelle.

Wellicht is het de portefeuillehouder ontgaan, wat ik hem zeker niet kwalijk neem, maar er ligt nog een onbeantwoorde vraag aan zijn voorganger betreffende de financiële positie van onze Capellenaren. Het is er niet van gekomen daar een reactie op te krijgen. Ik hoop dat dit moment zich ervoor leent om daarop alsnog een reactie te geven.

Een sluitend netwerk van ondersteuning, zorg en hulp voor Capellenaren die ondersteuning nodig hebben wordt in de begroting benoemd. Met korte wachttijden en een snelle doorstroom. Een passend en bereikbaar aanbod van voorzieningen op het gebied van zorg en ondersteuning, welzijn, onderwijs, sport en cultuur. Positief over de begroting stip ik enkele punten aan.

De Wmo-lasten nemen nog steeds jaarlijks toe, de stijging van de lasten gaat minder snel dan waar in eerdere prognoses van is uitgegaan. Het is belangrijk dat de zorg toegankelijk blijft en wordt afgenomen door wie die zorg het hardst nodig heeft.

Ik stel het op prijs dat de steeds complexere uitdagingen die de jeugd op verschillende domeinen ondervindt goed op het netvlies liggen. Ik omarm dan ook de persoonsgerichte aanpak (PGA) die erop gericht is jongeren uit de anonimiteit te halen en weerbaar te maken zodat zij zich niet verder gaan bevinden in criminele structuren. Ik ben akkoord met de verhoging van het budget met 81. Er wordt adequaat, zowel preventief als repressief, merkbaar en transparant opgetreden tegen overlast en diverse vormen van criminaliteit door de inzet van de nodige middelen. Dit alles ter vergroting van de weerbaarheid in de persoonlijke levenssfeer. Het Actieplan Omgevingslawaaai wordt ingezet, gericht op terugdringing van de geluidbelasting op woningen. Een veilige buitenruimte niet te vergeten als ook het vergroten van de verkeersveiligheid krijgen de nodige aandacht.

In Capelle werken wij samen met de scholen en andere bij jeugd betrokken organisaties aan een sterke educatieve en sociale basis. Wij bevorderen gelijke kansen voor kinderen en jongeren zodat zij als volwaardig burger kunnen meedoen in de samenleving. Ik stelde eerder de vraag welke bijdrage de gemeente kan leveren om jongeren voor te lichten over de geschiedenis zodat ook op dit vlak en dus preventief het stigma kunnen doorbreken zodat kinderen elkaar niet anders behandelen vanwege hun huidskleur, zodat dit op latere leeftijd geen rol speelt. Immers: jong geleerd, is oud gedaan. Voorzitter, u lichtte onlangs in een gesprek toe dat daartoe geen ruimte bestaat aangezien de lesprogramma's reeds vaststaan. Ik concludeer daaruit dat de wil aanwezig is. Ik zie daarom aanleiding dit onderwerp nader met u te bespreken.

Een blakende gezondheid en een gezonde levensstijl vormen de basis voor het maatschappelijk leven. Door middel van voorlichting en een bewustwordingscampagne zal het sporten verder worden gestimuleerd, ook voor ouderen.

Ik dien bij het volgende agendapunt de motie inleving in, omdat ik het belangrijk vind dat meer mensen participeren in de samenleving.

Mevrouw Aktaş: Voorzitter, vooraf bedank ik iedereen binnen de ambtelijke organisatie die een bijdrage heeft geleverd bij de totstandkoming van de Begroting 2023.

Dit is de eerste begroting van dit college waarin het coalitieakkoord zijn weerslag krijgt en waarin de financiële gevolgen van de ambities van dit college voor een deel meerjarig zichtbaar worden.

Er worden met dit P&C-product wijzigingsvoorstellen gedaan met een totale omvang van circa € 2 miljoen voor 2023 tot circa € 1,9 miljoen in 2030 die gerelateerd zijn aan het coalitieakkoord.

Er wordt geld uitgetrokken voor meer handhaving, voor een onderzoek naar een stadsfeest, een hoger onderhoudsniveau van het groen en de uitbreiding van KinderLabs. Ambities die we voor een deel omarmen, en tegelijkertijd voor een deel kritisch blijven volgen op de effectiviteit en de meerwaarde zoals het inzetten van handhavers op zondag.

De financiële vertaling van de ambities in het coalitieakkoord die nu zijn gepresenteerd plus andere wijzigingsvoorstellen leveren uiteindelijk een positieve netto-wijziging op van een kleine € 400.000 ten opzichte van de stand van de Begroting 2023 bij de Voorjaarsnota 2022. Dit heeft vooral te maken met de verwachte hogere inkomsten vanuit het gemeentefonds. De omslag die voor de jaren 2024 en 2025 wordt gemaakt is opvallend. Waar het voordeel op basis van alle wijzigingsvoorstellen in 2023 een kleine € 400.000 is, is het voordeel van alle wijzigingsvoorstellen circa € 13 miljoen in 2024 en circa € 17 miljoen in 2025. Dit verschil kan niet alleen verklaard worden door de verwachte hogere inkomsten uit het Gemeentefonds. Dit zou logischerwijs moeten betekenen dat we voor 2024 en 2025 de lasten in de begroting verlagen en/of de baten in de begroting verhogen op bepaalde taakvelden. GroenLinks blijft in de komende periode scherp op deze beweging om ervoor te zorgen dat de budgetten die nodig zijn voor het bestrijden van armoede, de verduurzaming en vergroening van Capelle beschikbaar blijven.

Verder zien we een positief exploitatieresultaat vanaf 2023 tot en met 2028. In 2025 wordt een piek bereikt met een exploitatieresultaat van circa € 15,6 miljoen. Hoe moeten we dit interpreteren, wetende dat wij geen organisatie met winstoogmerk zijn? De gemeente dient niet het doel te hebben om een positief resultaat te bereiken. Wij moeten de middelen die we ter beschikking hebben zo goed, efficiënt en effectief mogelijk inzetten voor onze Capellenaren.

Ik vraag aandacht voor de inhoud van een aantal thema's: organisatie, armoede, wonen, vervoer, circulariteit en groenonderhoud.

Vandaag is het 14 november, 'Equal Pay Day'. Op deze dag staan we stil bij het feit dat vrouwen nog steeds minder verdienen dan mannen. In Nederland verdienen vrouwen gemiddeld 13% per uur minder dan mannen. GroenLinks vraagt hier aandacht voor. We weten dat deze actualiteit en oplossingen voor de loonkloof tussen mannen en vrouwen ver boven de gemeentelijke bevoegdheden vallen. Desondanks zou de gemeente hierop kunnen acteren vanuit haar werkgeversrol voor ambtenaren. Uit een eerste inventarisatie blijkt dat de inschaling van het gemiddelde salaris van vrouwen in de schalen 6 tot en met 14 lager is dan het gemiddelde salaris van mannen in diezelfde schalen. Wij danken de ambtelijke organisatie voor het beschikbaar stellen van deze informatie en onze complimenten voor het feit dat de verdeling naar inschaling, ook voor de hogere schalen, tussen man en vrouw gelijk is. Nader onderzoek is nodig om te kunnen achterhalen of er een loonkloof is en wat eventueel de oorzaken hiervan zijn. Wij dienen daarom ook de motie Gelijk loon in, waarin wij verzoeken om een onderzoek te doen naar de loonverschillen tussen vrouwelijke en mannelijke ambtenaren werkzaam bij onze gemeente.

Wij hebben geconstateerd dat binnen het gemeentehuis een zaal is vernoemd naar Johan van der Veecken, een zuiderling die eigenaar is geweest van de schepen die tot slaaf gemaakte Afrikanen naar Brazilië transporteerde en verdiende aan de suikerproductie aldaar. GroenLinks vindt het belangrijk dat de gemeente de geschiedenis met de positieve en negatieve kanten zichtbaar maakt. Kennis van het verleden biedt licht voor de toekomst, levert een bijdrage aan het historisch besef en de strijd tegen discriminatie en racisme. Wij willen dat er verklarende onderschriften worden toegevoegd bij de namen van de zalen in het gemeentehuis die refereren aan de slavernijgeschiedenis van Nederland. Wij dienen daarbij de motie Maak de geschiedenis zichtbaar binnen het gemeentehuis in.

Wij zijn positief over de intrekking van het wijzigingsvoorstel van het college om alle Capellenaren te voorzien van een eenmalige compensatie. Wij tekenen mee met de motie van Leefbaar Capelle. We vinden het jammer dat er geen inkomensondersteunende voorstellen zijn gedaan waarbij de groep Capellenaren die het hardst wordt getroffen door de hoge energieprijzen en de inflatie worden gecompenseerd. Rotterdam verstrekt de energietoeslag aan huishoudens met een inkomen tot en met 140% van het sociaal minimum. We hebben eerder schriftelijke vragen gesteld over de mogelijkheid van een verhoging van de 120%-grens naar 130% en de mogelijkheid van een inkomensgedifferentieerde toeslag voor Capellenaren. Helaas was het college niet bereid om te kijken naar deze opties. We zijn positief over de verruiming van de toegang Jeugdfonds waarbij wel de inkomensgrens wordt opgehoogd van 120% naar 130% en de pilot sport- en cultuurregeling voor jongeren met een laag inkomen.

Medio 2021 is de nieuwe woningbehoefteraming van de provincie Zuid-Holland gepubliceerd. Deze nieuwe raming laat zien dat er meer woningen nodig zijn in de regio dan eerder voorzien, zo ook de behoefte aan sociale huurwoningen. Ook landelijk klinkt dezelfde boodschap. In Capelle wordt de komende jaren veel gebouwd. GroenLinks vindt het belangrijk dat de woningvoorraad aansluit bij de behoefte. We zijn daarom benieuwd naar het komende Regioakkoord Wonen. Wij hopen dat wij daarmee een mooie basis hebben om het sociale voorraad op niveau te krijgen.

GroenLinks vindt het positief dat het college aandacht heeft voor het fietsgebruik. De fiets is goed voor zowel de mens als het milieu en is ook nog goedkoop. Het is de taak van de gemeente om het gebruik van de fiets te stimuleren en de verkeersveiligheid op fietspaden te verbeteren. Naast het fietsgebruik vinden wij het ook belangrijk dat het college het gebruik van openbaar vervoer stimuleert om de 'modal shift' te kunnen realiseren. De vervoersbewijzen worden flink duurder. Daarom is het belangrijk dat gebruikers daarin worden gesteund. Denk daarbij aan gratis OV voor minima en kinderen tot en met 12 jaar. Wij zijn benieuwd of de gemeente kijkt naar de 'best practices' in de buurgemeenten en bereid zijn om bepaalde groepen extra te ondersteunen. Wij vragen aan de wethouder Vervoer om hierop te reflecteren.

Voor GroenLinks staan respect voor en behoud van de natuur en het milieu hoog in het vaandel. Het is daarom noodzakelijk dat we omschakelen naar een circulaire economie. De gemeente wil met het actieplan Circulair Capelle hierin stappen zetten. Helaas is dit plan nog niet af, omdat er gewacht wordt op gelden van het Rijk. Het is voor GroenLinks op dit moment onduidelijk hoe Capelle de beweging gaat maken naar een circulaire gemeente en wat wij van de gemeente kunnen verwachten. Het college moet hierin geen afwachtende houding hebben en moet hierin meer snelheid brengen, zodat zo snel mogelijk stappen kunnen worden gemaakt.

In Capelle wordt op dit moment na-scheiding toegepast. Uit onderzoeken van meerdere gemeenten blijkt dat met bronscheiding in laagbouw een veel beter resultaat behaald kan worden dan met na-scheiding. Helaas is dit college van mening dat het te ingewikkeld is voor de Capellenaar om de scheiding te differentiëren per wijk. Wij vragen het college dit idee mee te nemen in de actualisering van het actieplan Afvalinzameling. Wij zijn blij dat groente, fruit en etensrestenscheiding wordt uitgerold in hoogbouw.

Wij zijn positief over de middelen die structureel beschikbaar worden gesteld voor een hoger onderhoudsniveau van groen. Wij juichen het feit toe dat er wordt gewerkt aan ecologisch maaibeheer. Wij vragen aandacht voor het vroegtijdig en actief signaleren van klachten over de buitenruimte. Over klimaatverandering kan een meer proactieve houding worden aangenomen. We vinden het prima dat Capelle eerst onderzoeken wil uitvoeren naar een waterrobuust en hittebestendig Capelle, maar aangezien de gemeente enorm versteend is en onze zomers steeds warmer worden is snelheid nodig. Simpele oplossingen kunnen al genomen worden zoals meer groene parken, groene gevels en het aanplanten van meer diverse bomen, in afwachting van de uitkomsten van de onderzoeken.

GroenLinks vindt dat er met deze begroting een goede basis ligt. Er worden budgetten beschikbaar gesteld voor speerpunten die wij belangrijk vinden. Tegelijkertijd blijven wij het beleid en de inzet monitoren. Waar mogelijk denkend vanuit kansen blijven wij een bijdrage leveren voor een sociale, duurzame en groene gemeente.

Motie M2 (GroenLinks): gelijk loon

De gemeenteraad van Capelle aan den IJssel, in vergadering bijeen op 14 november 2022, behandelende agendapunt 6, Begroting 2022;

constaterende dat:

- het 14 november Equal Pay Day is, wat inhoudt dat vrouwen vanaf 14 november in vergelijking met hun mannelijke collega's gratis werken;
- uit een eerste inventarisatie blijkt dat in Capelle aan den IJssel het gemiddelde salaris van vrouwen in de schalen 6 t/m 14 lager is dan het gemiddelde salaris van mannen in deze schalen;
- uit de CBS-monitor blijkt dat in de sector overheid een gecorrigeerd beloningsverschil tussen mannen en vrouwen bestaat van 4%;
- de loonkloof in Nederland 14,8% bedraagt;
- een vrouw in haar hele werkend leven gemiddeld 300.000 euro misloopt;

overwegende dat:

- vrouwen en mannen voor arbeid van gelijke waarde hetzelfde beloond dienen te worden;
- bescherming tegen ongelijk loon tussen mannen en vrouwen voor arbeid van gelijke waarde is vastgelegd in artikel 157 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, artikel 1 van de Grondwet, artikel 14 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en in artikel 7 e.v. van de Algemene wet gelijke behandeling van mannen en vrouwen;
- de gemeente Capelle aan den IJssel het goede voorbeeld zou moeten geven;
- de gemeente als werkgever hier een directe rol in heeft;

verzoekt het college:

onderzoek te verrichten naar de loonverschillen tussen mannelijke en vrouwelijke ambtenaren werkzaam bij de gemeente Capelle aan den IJssel en hierover de raad te informeren.

En gaat over tot de orde van de dag.

Motie M3 (GroenLinks, PvdA, CBB, ChristenUnie): maak de geschiedenis zichtbaar binnen het gemeentehuis

De gemeenteraad van Capelle aan den IJssel, in vergadering bijeen op 14 november 2022, behandelende agendapunt 6, de Begroting 2023;

constaterende dat:

- het adviescollege Dialooggroep Slavernijverleden de overheid via het rapport 'Ketenen van het Verleden' onder meer adviseerde om de rol van slavernij in onze geschiedenis en samenleving zichtbaarder te maken;
- de gemeente Capelle aan den IJssel deel uitmaakt van de overheid;
- in het gemeentehuis een zaal is vernoemd naar Johan van der Veecken;
- historicus Alex van Stipriaan onderzoek heeft gedaan waaruit blijkt dat een deel van het vermogen van Johan van der Veecken uit de slavenhandel stamt;
- in het gemeentehuis wellicht andere namen zijn van zalen die in verband kunnen worden gebracht met de slavernijgeschiedenis;
- in de huidige geschiedschrijving bij de zalen in het gemeentehuis geen informatie wordt verstrekt over de betrokkenheid bij en de relatie met het slavernijverleden en waardoor een onvolledig beeld wordt geschetst van de geschiedenis;

overwegende dat:

- het van belang is om niet alleen de positieve kanten van onze geschiedenis te belichten, maar ook de negatieve kanten ervan;
- kennis van het verleden bijdraagt aan het historisch besef en de strijd tegen discriminatie en racisme;

verzoekt het college:

verklarende onderschriften toe te voegen bij de namen van de zalen in het gemeentehuis die refereren aan de slavernijgeschiedenis van Nederland;

En gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De moties zijn voldoende ondertekend en maken deel uit van de beraadslaging.

Mevrouw WEEMHOFF: Voorzitter, de eerste begroting van deze nieuwe collegeperiode. De PvdA is blij deel uit te maken van dit college. De doelen zijn beschreven in het coalitieakkoord. De financiële consequenties hiervan zien wij terug in de begroting. Wij zijn hier blij mee. De plannen in het coalitieakkoord zijn in het brede raadsoverleg en in de commissievergaderingen al dan niet uitgebreid aan de orde geweest.

Dat leidt ons tot het hier graag gehanteerde motto: eerst besluiten, dan voteren. De PvdA heeft zich hier steeds sterk voor gemaakt. U vraagt zich wellicht af: waarom vinden wij het opnemen van financiële consequenties uit het coalitieakkoord dan wel een goed idee? In deze begroting is helder beschreven dat de gelden terugvallen, mocht bij de evaluatie blijken dat de doelen niet bereikt zijn. Bovendien gaat het om posten waar wij grote waarde aan hechten, zoals het verbeteren van groenbeheer. Wij zien breed draagvlak in de raad. De raad vindt groenbeheer een goed idee, maar wil het eerst bespreken. In de commissievergadering heeft de wethouder gevraagd hem de mogelijkheid te geven dit financieel waar te kunnen maken. Als we de gelden niet op tijd vrijmaken moeten we zeker een half jaar langer wachten en dat zou zonde zijn voor het groen in Capelle.

Het is al eerder gezegd: het zijn lastige tijden. De PvdA maakt zich zorgen over de toestand in de wereld en de gevolgen hiervan voor onze inwoners en ondernemers. Wij hebben meegetekend met het amendement Geen eenmalige compensatie zonder effect over de in de begroting voorgestelde maatregelen om ongericht € 4,6 miljoen uit te geven aan een bedrag dat voor sommige mensen een leuk extraatje en voor andere mensen een druppel op de gloeiende plaat van geldtekorten is.

Wij hebben ideeën om gericht met die € 4,6 miljoen gericht om te gaan. GroenLinks heeft het eerder genoemd een staffel om mensen die boven de 120% van het wettelijk minimumloon verdienen een deel van de energiecompensatie toe te kennen en er zijn meer ideeën. Toevallig zag ik vandaag het idee om per gemeente een zonnecoöperatie in te richten door alle huizen te bekleden met zonnepanelen. Wij hebben Eneco vorig jaar, of misschien is het twee jaar geleden, verkocht. Misschien is het aardig om na te denken over hoe je dat in publieke handen zou kunnen krijgen.

Wij hebben meegetekend met de motie Maak de geschiedenis zichtbaar binnen het gemeentehuis en de motie Circulair bouwen.

De VOORZITTER: Dank u wel, mevrouw Weemhoff, kort maar krachtig. Mevrouw Groenendijk, het woord is aan u.

Mevrouw GROENENDIJK: Voorzitter, de algemene beschouwingen zijn aan de orde. Het is tijd om terug te blikken en vooruit te kijken, te memoriseren en mediteren; onze christelijke partij is wij daar vertrouwd mee. Je doet dan regelmatig inzichten op die vaak al oud blijken te zijn. Zoals in het Bijbelboek Prediker staat: uiteindelijk is er is niets nieuws onder de zon. Moet dat treurig stemmen? Nee, want we leren ook van dit Bijbelboek dat we mogen genieten, terwijl we onze dagelijks werk zo goed mogelijk doen. Hoe dan? Deugdelijk. Ik neem u graag mee.

Onlangs las ik een boekje 'Meditaties over goed bestuur in tijden van onzekerheid en wantrouwen'. Het ging over de tien deugden. U kent ze vast: verstandigheid, rechtvaardigheid, moed en gematigdheid, plus de bekende geloof, hoop en liefde en dan nog de wat lastige nederigheid, dienstbaarheid en gelatenheid. Met deze bril op keek ik naar onze begroting. Ondanks drastische vermindering is onze begroting nog steeds een lijvig stuk. Er is verstandig nagedacht en er wordt in Capelle rechtvaardigheid gezocht, bijvoorbeeld als het gaat om bestaanszekerheid en veiligheid. We vinden moed om nieuwe dingen te doen en matigen ons in bepaalde opzichten. Geloof, hoop en liefde vind ik wat minder terug in onze begroting. Misschien is het de taak van de raad om deze deugden te laten zien, bijvoorbeeld vanavond in ons spreken en luisteren, ons vooruitblikken en besluiten. De lastige drie deugden komen langs bij diverse moties: de nederigheid die we zouden moeten betrachten bij de vluchtelingenproblematiek, de dienstbaarheid die we kunnen leren van onze mantelzorgers, hoewel deze motie helaas niet wordt ingediend, en de gelatenheid bij de hardnekkigheid van die volgorde bij voteren en besluiten, want het belangrijke werk in deze gemeente kan beter niet wachten.

Uit de begroting benoem ik hier een drietal voor de ChristenUnie relevante thema's, waarbij diverse deugden een rol spelen.

De ChristenUnie blijft een fervent en fanatiek pleitbezorger van de fiets. De shuttle is na al die jaren nog steeds geen succes, het OV wordt helaas alleen maar duurder, de files op de autowegen zijn erger dan voor corona en de pilot scooters lijkt vooralsnog meer ergernis en overlast te geven dan dat het helpt. De fiets dus, heel verstandig. En graag zo veilig mogelijk. Wij vroegen om vaart te maken met het weghalen van in de weg staande paaltjes en zo snel mogelijk het fietsbeleid te evalueren. Wij vragen aan de wethouder dit zo spoedig mogelijk in 2023 te doen. Wanneer kan dat? We zijn blij dat er gekeken wordt naar meer watertappunten in Capelle: fijn voor de fietsers en alle wandelaars, skaters, steppers en wie er zich ook maar in de buitenruimte ophoudt. Staaltje van dienstbaarheid, zo'n kraantje.

Het onderwerp afval houdt ons al jaren bezig. Het lukt Capellenaren niet zo goed om daarin te matigen. Dit is wel nodig, het is een belangrijke pijler in de aandacht voor duurzaamheid. Het afvalactieplan was gericht op een restafval van 160 kilo per inwoner. Ons werd verteld dat we nu op 168 kilo zitten. Een circulair actieplan volgt in 2023. Hier speelt echt de deugd gematigdheid: hoe kunnen we onze Capellenaren en onszelf hiertoe verleiden, zodat er minder afval is? Dat zeg ik met Black Friday en de feestdagen in het verschieft. Ik gun onze ondernemers hun omzet, maar zouden we niet allemaal met veel minder toe kunnen? In hoeverre heeft de wethouder plannen om 'koop lokaal' uit te breiden met 'koop bewust', 'koop minder' of 'geef meer weg'?

De ChristenUnie is blij met de aandacht die er in deze gemeente is voor de kwetsbaren. Er zijn veel voorzieningen voor ouderen, jeugd, vluchtelingen en mensen met financiële problemen. De nieuwe besluitvorming rond schoolgebouwen, een uitgebreid ondersteuningsaanbod, een ouderencoach et cetera is moedig. Onze fractie is met de wethouder in gesprek over de noodzaak om pleeggezinnen te steunen. Wij stelden vragen over kraamzorg bij jonge vrouwen met financiële problemen. Het gaat dan om liefde, maar ook om rechtvaardigheid. Wij herinneren ons dat in een eerder begrotingsdebat wel eens door de Belangengroep Gehandicapten Capelle gevraagd is naar de aandacht voor hen. Mensen met een langdurige aandoening blijven vaak aanlopen tegen situaties waar wij domweg geen erg in hadden. Onze vraag aan de wethouder is waar in deze begroting deze bevolkingsgroep aandacht krijgt.

De buitenruimte is van ons allemaal en bevordert ons gevoel van welzijn. Als het goed is wordt er netjes onderhoud gepleegd en is er sprake van goed beheer. Wij zijn niet zo blij met de volgorde die op dit onderwerp besproken is in de commissie. Ik kom hier zo op terug. Wij vinden dat we moeten doorpakken en wij waarderen de moed die hierin getoond wordt. Goed dat het amendement door de VVD is ingetrokken.

Het geplande stadsfeest is een enorme kostenpost. De ChristenUnie is voorstander van vieren en verbinding. Tegelijkertijd is er die deugd van de gematigdheid. We hebben in onze fractie hierover gesproken en zijn hier niet gelukkig mee. Enerzijds is het superfijn om gezamenlijk een groot feest te realiseren, anderzijds is er ook het risico dat mensen afhaken omdat ze zich liever in de wijk om elkaar bekommeren. Is het niet een echte 'Denk en Doe mee'-invulling om elke wijk een bedrag van bijvoorbeeld € 15.000 te geven, naar eigen inzicht te besteden? Wij vragen aan de wethouder: "Wat vindt u van deze suggestie?" U heeft toegezegd te zullen monitoren en evalueren. Hoe wilt u dat gaan doen?

Capelle ligt aan het water en is dol op mariniers. Nu krijgen we een digitale stadsmarinier. Net als bij de KinderLabs een mooie en goede ontwikkeling: je moet met de tijd meegaan en kijken naar wat er nodig is. In dit geval digitale waakzaamheid en ontwikkelingsmogelijkheden voor kinderen. Het is en blijft bij dit soort zaken nodig steeds na te blijven denken over noodzaak en gerichtheid. Plannen borrelen zomaar op, maar het getuigt van verstand om steeds weer te kijken naar nut en noodzaak. Geld kan ook altijd op een andere manier besteed worden. Vandaar al dat gehamer over kaders. Deugden zijn daarbij inzichtgevend en houden elkaar in stand. Laten wij de moed hebben om eerlijk te evalueren en dat tijdig te doen. Deugdelijk besturen komt de stad ten goede. Daarbij past een dagelijks gebed om Gods zegen.

Voorzitter, is het de bedoeling dat ik inga op de moties en amendementen?

De VOORZITTER: Dat mag ook in tweede termijn, de keuze is aan u.

Mevrouw GROENENDIJK: Ik kan alvast iets zeggen. Wij tekenen mee met de motie van Leefbaar Capelle, Geen eenmalige compensatie zonder effect. Dit is uitgebreid toegelicht door andere partijen. Wij staan hier achter.

We hebben ook meegetekend met de motie van de SGP, Wees loyaal maar budgetteer niet te royaal. Dit moet niet zomaar blijvend gemaakt worden. De burger is aan het denken gezet en moet het gaan doen, maar wel eerst evalueren.

Dan het verhaal van de VVD dat ingetrokken is maar bij de SGP toch nog doorgedaan is. Dit is voor ons een lastige geweest. Wij hebben met pijn in het hart niet meegetekend. Wij zijn wel voor. Het is een spagaat voor ons. Dit heeft alles te maken met het eerst besluiten en dan voteren. Wij begrijpen beide kanten: we willen niet dat het vertraging oploopt en tegelijkertijd, daar ben ik duidelijk genoeg in geweest.

Wij hebben meegetekend met de motie Circulair bouwen van D66.

Wij tekenen niet mee met de motie Gelijk loon van GroenLinks. Wij zijn zeer zeker voor gelijke behandeling, maar de raad is geen werkgever van alle ambtenaren hier in huis. Dat is de gemeentesecretaris. Wij vertrouwen er volledig op dat hij diversiteit en gelijke behandeling hoog in het vaandel heeft staan. Uiteraard is dit een goed uitgangspunt voor onze nieuwe recruiter.

De motie Geschiedenis zichtbaar maken in het gemeentehuis van Capels Burger Belang en GroenLinks. Ik vond het verhaal van de heer Van Buuren heel mooi en ook inzichtgevend. Je ziet dat mensen in de loop van hun leven tot inzichten kunnen komen over de geschiedenis. Met die spijt kunnen zij prachtige dingen doen. Wij hebben daar een mooi lied aan overgehouden, hoe vreselijk en afschuwelijk wat er op die schepen gebeurd is ook is. Wij tekenen mee. Wij willen de negatieve kanten van de geschiedenis ook benoemen. Onze fractie is wel tegen het weghalen van standbeelden en het aflakken van namen, maar dat is hier niet aan de orde.

Wij hebben de reactie van het college gezien en wij vinden de motie van de SGP, Eerst evalueren dan concluderen, overbodig. De woordkeus in de begroting is ongelukkig. Dit is uitgebreid besproken in de commissie.

Wij tekenen mee met de motie Innoveren nu en later van de SGP. Het is duidelijk waarom. De motie Monitoren is goed, investeren is beter van de SGP kan volgens ons ingetrokken worden. Wij willen meer en beter groen in Capelle. Het college heeft goede uitleg gegeven. Wij vinden het jammer dat dit onduidelijk in de begroting stond. Dit had aangepast kunnen worden. Het is onvermijdelijk: de Wet Natuurbescherming geldt en wij moeten waarmaken wat wij te doen hebben. De motie Inleving van Capes Burgers Belang is besproken. De gemeente Capelle lijkt geen directe bemoeienis te hebben gehad met slavernij. Ik kan hier eventueel in tweede termijn nog over spreken. Wij zijn niet van standpunt veranderd op dit punt.

Mevrouw DEN ENGELSMAN: Voorzitter, na de hoop op een terugkeer naar normaal na twee jaar corona bevinden wij ons nu helaas in een volgende crisisperiode. De financiële bestaanszekerheid van grote groepen in de samenleving staat onder druk. Deze uitzonderlijke tijden vragen volop onze aandacht en inzet voor onze Capellenaren, onze maatschappelijke instellingen en organisaties en onze ondernemers. Gerichte aanvullende maatregelen zijn nodig om te zorgen dat niemand buiten de boot valt.

De heer Schaatsbergen refereerde al aan de extra openstelling van de huizen van de wijk, de kop soep en extra warmte. Wij vragen het college of dit uitgebreid kan worden naar andere maatschappelijke organisaties, zoals plekken dicht in de buurt of kerken die hieraan kunnen meehelpen.

Het is goed om te onderzoeken in hoeverre wij instellingen en organisaties, waaronder sportverenigingen, een helpende hand kunnen bieden. Zij vormen het cement van de samenleving dat niet mag afbrokkelen. Voor ondernemers willen wij, naast het vindbaar maken van de weg naar informatie en advies, afhankelijk van de behoefte en noodzaak kijken naar mogelijkheden voor extra ondersteuning.

In financieel opzicht is er een voordelig begrotingsresultaat. Wij moeten wel waakzaam blijven voor de perioden na 2029, waarbij de begroting nog niet sluitend is. Zeker met de oplopende prijzen, rentelasten en de op termijn vervangende investeringen die niet meer mogelijk zijn. Wij zijn blij dat de begroting beter is geworden. Het CDA heeft hier bij een eerdere begroting nadrukkelijk bij stilgestaan, om niet vooruitlopend op de besluitvorming al een taakstelling in de begroting op te nemen.

Het bestuur en de raad luisteren naar de zorgen van Capellenaren om zo de tweedeling in de samenleving te verkleinen. Wij werken aan het opbouwen van vertrouwen om Capellenaren (weer) te overtuigen dat meedenken, inspreken en stemmen ertoe doen. Dit doen wij door op zoek te gaan naar nieuwe initiatieven om de betrokkenheid van de jeugd bij de gemeente te vergroten. Waar is die jeugd? De jeugd zit in de wijken, niet altijd op een Capelse school. Het CDA kijkt samen met GroenLinks wat wij nog meer kunnen doen voor jongeren. Wij kijken naar ondersteuning en jongerenplekken in iedere wijk. Die zijn van grote waarde. Wij komen hier in 2023 op terug, omdat wij dit zorgvuldig willen voorbereiden.

De raad besluit later over het Integrale Veiligheidsbeleid (IVB). Het CDA ondersteunt een aantal extra inzetten, zoals de handhaving op zondag, de aanpak van de toename van woonoverlast en het gewelddadige gedrag binnen enkele jongerengroepen. Wij vragen het college te blijven inzetten op ouderbetrokkenheid of een sluitende gezinsaanpak.

Tijdens de afgelopen raadsvergadering is de motie vreemd aan de orde met aandachtspunten over de MIRT en de Algera-corridor aan de wethouder gegeven. Wij hebben van de wethouder begrepen dat het spannende vandaag is dat er misschien een brief van de minister aan de Tweede Kamer is gestuurd. Wij zijn uiterst benieuwd of deze inmiddels in Capelle is aangeland.

We hebben het al een aantal keren voorbij horen komen: eerst een plan en dan voteren. De VVD en Leefbaar Capelle spraken over een geïntegreerde aanpak. Het programma onder 5B gaat over het maaibeleid. Wij wachten sinds 2019 op een aanpak. Die is toegezegd, er staan twee toezeggingen in de lijst, zowel over het een plek geven van het maaibeleid als het maaien van de bermen. Telkens als gevraagd werd wanneer het plan zou komen, schoof het college het door naar een volgend kwartaal, naar een volgend kwartaal, naar een volgend kwartaal. De laatste stand van zaken was: het komt bij het programma Buitenruimte, wij nemen het daarin mee. Het schetst onze verbazing dat in de Begroting 2023 voor het maaibeleid en de bermen wel een bedrag wordt gevoteerd. Dit gaat over biodiversiteit en wij hebben duurzaamheid hoog in het vaandel staan. Je zou hier dus niets op tegen kunnen hebben, maar dan komen we bij: eerst een plan, dan voteren. Het zou allemaal terugkomen in het programma duurzaamheid. Wij dienen een amendement in om eerst het plan te hebben en dan te voteren.

Wij hebben ook nog een technische motie bij programma 5b. De laatste jaren is er onduidelijkheid geweest onder welke commissie, SOB of SLE, bepaalde punten zouden vallen. Met deze motie geven wij nadere duiding en verzoeken wij het college om bij elk P&C-document een overzicht te agenderen van welke wijzigingsvoorstellen uit de verschillende programma's in de commissies worden behandeld. Het voordeel hiervan is dat wij kunnen toewerken naar een zorgvuldige en efficiënte beantwoording van vragen tijdens de raadscommissie.

Ik heb de getekende moties en amendementen hier klaar liggen om in te leveren.

Het CDA begrijpt dat er iets gedaan moet worden aan de oververhitte woningmarkt. Met de uitgezette koers die wij nu voor de woningbouw in het Rivium hebben, kijkt het college wat er nog meer mogelijk is. In de begroting staan drie punten over de gebiedsontwikkelingen: een gebiedspaspoort voor het stadshart en het stationsgebied Scholleveer en het kavelpaspoort voor de Warenarburg. Wij hebben hierover drie amendementen in onze achterzak zitten. Ik houd deze nog even onder de paraplu, wij ondervragen eerst de wethouder. Wellicht kunnen wij tot overeenstemming komen. De vraag is: is de wethouder bereid om de raad aan de voorkant mee te nemen bij het opstellen van de gebiedspaspoorten stadshart en stationsgebied Scholleveer?

Wij hebben met elkaar afgesproken dat wij nog moeten spreken over de belangrijkste opgave: het in beeld brengen van gebieden en deze prioriteren in een ontwikkelagenda. Dit hebben wij nog niet met elkaar gedaan. Het verzoek over een gebiedspaspoort ligt er inmiddels, waarbij het CDA vindt dat de raad kaders had kunnen meegeven in die ontwikkelagenda en prioritering.

Ik kom bij het kavelpaspoort Warenarburg. In 2016 hebben wij afgesproken dat wij gebiedspaspoorten zouden opstellen. In dat raadsvoorstel ging het alleen over gebiedspaspoorten. In 2018 hebben wij afgesproken dat wij ook kavelpaspoorten in de lijn van de gebiedspaspoorten, als de verklaring geen bedenkingen zouden zijn, dit dan meegenomen kon worden. Hier stond ook de regel in dat indien het project niet binnen de structuurvisie 2030 zou vallen, ik pak de stadsvisie daar ook in mee, het projectplan eerst naar de raad had moeten. U heeft het projectplan goedgekeurd en de ambtelijke organisatie de opdracht gegeven het plan uit te voeren. Voorzitter, dit is niet conform de afspraken die wij in 2016 en 2018 met elkaar hebben gemaakt. Is de wethouder bereid om de raad aan de voorkant mee te nemen bij het opstellen van dit kavelpaspoort?

Ik heb de amendementen in mijn achterzak. Zodra ik antwoord van de wethouder heb, haal ik ze er in tweede termijn eruit of blijven ze erin.

Amendement F (CDA): integrale aanpak maaibeheer voor een groen en duurzaam Capelle'

De gemeenteraad van Capelle aan den IJssel, in vergadering bijeen op 14 november 2022, behandelende agendapunt 6, de Begroting 2023, punt 5B.2;

constaterende dat:

- in de Begroting 2023, zoals verwoord onder punt 5B.2 "Ecologisch maaibeheer" het college een voorstel doet om de begroting met vijftien duizend (15K) structureel te verhogen;
- met toezegging 18/209 het maaibeleid een plek krijgt binnen de stedelijke beheervisie;
- de stedelijke beheervisie een uitwerking is van het programma Buitenruimte;
- met toezegging 19/094 de gemeenteraad te informeren over het onderzoek naar de mogelijkheden en de randvoorwaarden van biodiversiteitsbeheer van bermen, inclusief de financiële consequenties daarvan. Waarbij de verwachting is dat de uitvoeringsparagraaf in het 1ste kwartaal 2023 ter vaststelling wordt aangeboden;
- het programma Buitenruimte en het daaraan gekoppelde actieplan nog niet met de gemeenteraad is gedeeld ter besluitvorming;
- ook het programma Duurzaamheid 2023-2026 en het daaraan gekoppelde actieplan nog niet met de gemeenteraad is gedeeld ter besluitvorming;

overwegende dat:

- het onderhoud voeren we op een ecologisch verantwoorde en natuurvriendelijke manier uit een speerpunt is van hoofdstuk 10 Groen Capelle uit het coalitieakkoord;
- een insectenvriendelijk en ecologisch verantwoord maaibeleid waar het veilig en verantwoord kan en passend is in de omgeving een speerpunt is uit hoofdstuk 9 Een duurzaam en schoon Capelle uit het coalitieakkoord;
- het in Capelle de goede gewoonte is om eerst het besluitvormingsproces af te ronden en dan voorstellen te voeren;
- de verwachting is dat het actieplan Buitenruimte in het voorjaar van 2023 gepresenteerd wordt ter besluitvorming in de raad;
- na het raadsbesluit de middelen beschikbaar moeten worden gesteld om de plannen doelmatig uit te voeren;

besluit:

beslispunt 2 van het raadsvoorstel wordt gewijzigd als volgt:

"De beleidsbegroting en de financiële begroting van de Begroting 2023 vast te stellen met dien verstande dat de tekst in de Begroting 2023 onder punt 5B.2 wordt geschrapt en de N65 structureel nog niet wordt ingezet op dit onderdeel en wordt toegevoegd aan het saldo van de dienstjaren en het maaibeleid een plek wordt gegeven binnen het programma Buitenruimte. Na vaststelling van het actieplan Buitenruimte kan vervolgens een integrale aanpak financieel in de P&C documenten worden verwerkt."

Motie M1 (CDA): een nadere duiding maakt het verschil

De gemeenteraad van Capelle aan den IJssel, in vergadering bijeen op 14 november 2022, behandelende agendapunt 6: de Begroting 2023, deelprogramma 5-8;

constaterende dat:

- met grote regelmaat, zowel in de vorige als huidige raadsperiode, inhoudelijke vragen belanden in de andere raadscommissie, zoals vragen over programma 5-B;
- de P&C-documenten (Begroting, VJN, NJN en Jaarstukken) in deelprogramma 5-B in twee raadscommissies worden behandeld;
 - openbaar groen in de commissie Stadsontwikkeling en Beheer (SOB);
 - en (openlucht)recreatie in de commissie Samenleving en Economie (SLE);

overwegende dat:

- de taakveldenraming een collegebevoegdheid is, welke niet meer is toegevoegd aan de P&C-documenten;
- een nadere duiding in de P&C documenten kan zorgen voor een (efficiënte) beantwoording van inhoudelijke vragen tijdens de raadscommissie behandeling;

verzoekt het college:
ter voorbereiding op de commissies bij elk P&C-document een overzicht te agenderen welke wijzigingsvoorstellen uit de verschillende programma's in welke commissie worden behandeld.

En gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Wij kijken aan het begin van de tweede termijn of u de amendementen indient of niet. Mensen moeten er op kunnen reageren, anders komt er een derde termijn. Dat is niet de bedoeling.

De motie en het amendement zijn voldoende ondertekend en maken deel uit van de beraadslaging.

Mevrouw DEN ENGELSMAN: Voorzitter, het amendement is al in conceptversie rondgestuurd.

De VOORZITTER: Dus u gaat zeggen: ja of nee.

Mevrouw DEN ENGELSMAN: Ja voorzitter, zeer zeker. Ik wacht de eerste termijn van de wethouder af.

Wij spreken de hoop uit dat wij uitzien naar betere tijden. Wij zien dat er welwillendheid is tussen de raad en het college om samen te werken. Wij willen de kleine puntjes op de i zetten. In tweede termijn komen wij terug op de andere amendementen en moties.

De VOORZITTER: U heeft niet zoveel tijd meer, mevrouw Den Engelsman. Het is wel weer hard gegaan vanavond.

Mevrouw DEN ENGELSMAN: Voorzitter, volgens mij was dit een interruptie. Mijn tijd staat nu stil. Ik zal mijn tijd heel goed verdelen.

De VOORZITTER: In de 'ranking' staat u onderaan, dat beloof ik u. Het woord is aan de heer Vlot.

De heer VLOT: Voorzitter, ik zag dat er al amuses aan de andere kant van de tafel werden genuttigd. Sommige mensen smachten naar een aperitief.

De VOORZITTER: U dacht natuurlijk aan vijf broden en twee vissen en dat het gedeeld zou worden, maar dat is niet zo.

De heer VLOT: Ik weet niet of we hier de bruiloft in Kana over moeten doen, het zou kunnen met deze gemeenteraad.

De SP heeft geen uitgebreide beschouwing, ook al hebben we die spreektijd gekregen. Ik kan u geruststellen. Als een van de afsluitende sprekers hoor je veel voorbijkomen wat je aan het denken zet. Ik denk aan het traag stromen door het eindeloze landschap en ik dacht eerst dat de heer Schaatsbergen het over de gemeentepolitiek zou hebben. Daarna zei de heer Schelkers gelukkig iets over het stellen van kaders, controle en het al dan niet frustreren van besluitvorming. Het komt allemaal voorbij bij een begroting. Dat allemaal terzijde.

Een sluitende begroting met financiële speelruimte om iets extra's te kunnen doen: het is niet alle gemeenten gegund, zo'n feest. De constatering dat dit bij veel huishoudens ook niet het geval is, is nog belangrijker. Het is mooi dat wij die ruimte in Capelle hebben en dat wij die willen pakken. In dat licht deel ik u mede dat wij het amendement van Leefbaar Capelle ondersteunen. In deze begroting zien wij veel terug uit het coalitieakkoord. Over dit akkoord heb ik eerder gezegd dat er veel raakvlakken met andere partijen en het SP-programma zijn. De SP heeft totaal geen moeite met het versterken van wijkteams en voorzieningen, ruimhartiger omgaan met inkomensondersteunende regelingen het ophogen van de bijbehorende inkomensgrens.

Wij zijn minder gecharmeerd van de voortdurende focus op de Rotterdamwet. De SP vindt dat de toegang tot betaalbare woonruimte voor iedereen tot de pijlers van bestaanszekerheid behoort. Capelle heeft helaas een verontrustend hoog aantal huishoudens met problematische schulden. De gemeente is onlangs een samenwerking aangegaan met de Nederlandse schuldhulprouwe. Het is goed dat er gezocht wordt naar doeltreffende manieren binnen die schuldhulpverlening.

Aan de andere kant staat op de website van de Nederlandse schuldhulprouwe dat er minstens tien of elf managers aan de gang gaan. Uiteindelijk wordt er veel geld rondgepompt in de schuldenindustrie die het is geworden, maar de schuldenproblematiek neemt nog steeds toe. In het licht van de financiële ruimte die wij in Capelle hebben, willen wij het college meegeven dat het geld voornamelijk bij de hulpbehoevenden en de sociaal zwakkeren terecht moet komen en niet alleen in de 'overhead' moet blijven steken. Wij hopen daar bij een van de komende nota's resultaten van te zien. Hetzelfde geldt voor het verstevigen van de integrale aanpak armoede.

Wij vinden het goed dat het college anticipeert op stijgende kosten en wensen van het onderhoud van de buitenruimte, al vonden wij dat er binnen de kaders van het bestaande programma veel ruimte voor verbetering was. Een basis of sober onderhoudsniveau hoeft er niet toe te leiden dat de bestrating kapot wordt gereden door tractoren die niet zouden misstaan in de Noordoostpolder of op de Zeeuwse klei. Het zwerfafval blijft na een maaibeurt goed zichtbaar. Het is onverminderd aanwezig. Wij hebben de wethouder hier eerder op aangesproken.

Ik houd het kort. Er is in Capelle genoeg waar de schouders onder gezet moeten worden. Ik heb het vanmiddag eerder gehoord. Het coalitieakkoord, deze begroting en de wensen van de gemeenteraad zijn daarbij een stevige leidraad. Het college heeft gesteld dat de raad betrokken blijft bij het opstellen van een Capels werkprogramma. Dat is heel prettig. Ik denk aan de woorden van de heer Van Buuren, over de evolutie die niet kan plaatsvinden zonder menselijk ingrijpen om het Capels akkoord tot stand te kunnen laten komen. Ik vond dit een opmerkelijke uitspraak. Misschien kan de heer Van Buuren straks toelichten wat hij daarmee bedoelt: de evolutie en het menselijk ingrijpen.

De heer VAN BUUREN: Voorzitter, bij interruptie. Het is bijna een persoonlijk feit, maar is de heer Vlot het met mij eens dat, zeker als mijn uitspraak zo ongelukkig wordt weergegeven, inderdaad in een wonderlijke uitspraak resulteert?

De heer VLOT: Voorzitter, ik volg de heer Van Buuren in deze toelichting niet. Interpreteer ik het goed dat u zei dat het coalitieakkoord met menselijk ingrijpen kan evolueren tot een Capels akkoord?

De VOORZITTER: Ik hoor hier een wonderlijke weergave. Dat lijkt mij niet...

De heer VAN BUUREN: Voorzitter, mag ik reageren op dit punt? Ik heb gezegd dat het coalitieakkoord zomaar, zonder dat er verdere acties aan verbonden zijn, nu het Capels akkoord heet. In onze beleving moet je dit eerst met Capelle bespreken voordat je het daadwerkelijk een Capels akkoord kunnen noemen. Daarom heb ik gesproken van een wonder, dat iets zomaar van het een in het ander kan overgaan, zonder menselijk ingrijpen.

De heer VLOT: Dank u wel voor de toelichting. Het blijft een Capels akkoord, het is geen raadsakkoord. Die wonderen zijn de wereld nog niet uit. Dat is voor later zorg. Ik ben vrij positief geweest, dat wil ik zo houden. De SP hoopt dat alle geluiden van solidariteit en medemenselijkheid die wij hier uitspreken over de gelijkwaardigheid, inclusie en menselijke waardigheid in Capelle weerklank zullen vinden in de realisatie en uitvoering van die plannen.

De VOORZITTER: U kijkt er vragend bij, mijnheer Vlot.

De heer VLOT: Misschien is het niet voor dit gremium, maar soms krijg ik alsnog een opmerking van de voorzitter.

De VOORZITTER: U keek mij zo vragend aan, dit moest benoemd worden. Mevrouw Sormaz, het woord is aan u.

Mevrouw SORMAZ: Voorzitter, onze gemeente is onderdeel van het huis van Thorbecke, dat vorm heeft gekregen in de Grondwet van 1848. De gemeente op de begane grond, daarboven de provincies en daarboven het Rijk. Nederland is een gedecentraliseerde eenheidsstaat waarin de gemeente een autonome bestuurslaag is. Problemen worden opgelost door de bestuurslaag waar zij plaatsvinden.

De Grondwet garandeert de individuele burgerlijke vrijheden die Thorbecke in de Grondwet waarborgde. Deze grondwettelijke vrijheden moeten Nederlanders in staat stellen hun eigen leven te leiden zonder al te veel bemoeienis van de staat met hun godsdienst, hun eigen lichaam, levensbeschouwing en overige levenskeuzes.

Anno 2022 is er weinig overgebleven van deze pijlers. Inmiddels wordt circa 60% van onze wetgeving door de Europese Unie bepaald. Gemeenten zijn allerlei ondemocratische samenwerkingsverbanden aangegaan waar zij bevoegdheden aan hebben afgegeven en waardoor er aan gemeenteraadsleden reeds genomen besluiten worden opgedrongen. Veiligheidsregio's die zijn opgericht voor branden en rampen nemen ondemocratische besluiten over inperking van vrijheden van burgers en over de opvang van asielzoekers. De overheid komt met oplossingen die goed zijn voor de overheid, maar niet per se voor de burger.

Nederland is in de afgelopen twaalf jaar veranderd van een vrij land waar inwoners respectvol met elkaar omgingen in een gepolariseerd land met een overheid die Nederland aan het veranderen is in een land met communistische kenmerken. Ik noem een paar voorbeelden. Een land dat ooit het gidsland was voor vrijheid en tolerantie, maar waar nu openlijk gesproken wordt over censuur en het verbieden van niet-welgevallige partijen en media. Een land waar geen verantwoording wordt afgelegd over circa € 5 miljard, maar waar inmiddels een wetsvoorstel klaarligt om alle uitgaven van burgers boven de € 100 te monitoren. Een land waar geld over de balk wordt gesmeten aan klimaatmaatregelen, coronamaatregelen en aan het buitenland, terwijl er op zorg voor ouderen die hun hele leven hebben gewerkt, hun steentje hebben bijgedragen, wordt bezuinigd. Een land waar meer werken niet of nauwelijks loont en waar de middeninkomens hun rekeningen niet meer kunnen betalen. Een land waar statushouders voorrang krijgen op huisvesting, terwijl er voor onze kinderen, gezinnen en ouderen geen woningen beschikbaar zijn. Een land met een asielcrisis doordat de staatssecretaris de deur wagenwijd heeft opengezet en waar wij de komende jaren te maken zullen krijgen...

De VOORZITTER: Mevrouw Sormaz, ik heb soms het idee dat ik de voorzitter van de Tweede Kamer ben.

Mevrouw SORMAZ: Nee hoor, ik kom zo bij Capelle uit.

De VOORZITTER: Mevrouw Aktaş wil interrumpen.

Mevrouw AKTAŞ: Voorzitter, waarop baseert mevrouw Sormaz dat er onvoldoende woningen beschikbaar worden gesteld voor onze jongeren en ouderen? Heeft u daar cijfers van?

Mevrouw SORMAZ: Jazeker. Ik kom zo bij uw vraag als u mij mijn betoog laat afmaken. Wij hebben te maken met instromen van circa vijftig tot zeventigduizend asielzoekers per jaar. Dat is het inwoneraantal van Capelle aan den IJssel. Een land waar ondernemers zijn verworpen tot pinautomaat van de overheid ten koste van het midden- en kleinbedrijf.

Ik kan nog wel even doorgaan. Samenvattend concludeer ik dat ons land te maken heeft met een diepe bestuurlijke en democratische crisis met een overheid die voor de burgers onbetrouwbaar is geworden en die misbruik maakt van haar macht. Hoe moet dat nu in ons Capelle? Hoe houden wij ons staande nu het Rijk steeds meer drang en dwang over ons uitstort? Hoe stelt de gemeenteraad zich op als volksvertegenwoordiger van onze Capellenaren? Welke opdrachten geeft de gemeenteraad aan het college om de belangen van onze Capellenaren te behartigen?

Voor ons ligt de begroting voor 2023. Onze vraag is: waarop is deze begroting gebaseerd? Wij lezen dat deze begroting is opgesteld in een bijzonder onzekere tijd. Wij lezen dat de financiële bestaanszekerheid van grote groepen Capellenaren onder druk staat, met nadelige effecten op de gezondheid van mensen en op de gezinsrelaties, omdat er minder mogelijkheden zullen zijn om deel te nemen aan het leven van alledag. In de begroting staat letterlijk dat wij de gestegen kosten van energie en boodschappen niet direct kunnen oplossen en dat deze taak bij de rijksoverheid wordt neergelegd. Maar wij zijn al wel begonnen met het uitdelen van tien-uurtjes op basisscholen in de vorm van vers fruit, krentenbollen en broodjes. Mijn hart huilt. Dit betekent dat onze kinderen hongerlijden.

Onze Koning noemde het in zijn troonrede: wij leven momenteel in een land van grote tegenstrijdigheden en onzekerheid, zoals armoede tijdens, vooralsnog, economische groei. Het mag duidelijk zijn dat BVNL een visie op de toekomst van Capelle mist. Wat voor gemeente willen wij de komende jaren zijn voor zowel jong als oud? Capelle is een gemeente waar mensen niet voor niets zijn komen wonen of naartoe zijn gekomen. Wij zijn aantrekkelijk door onze ligging, voorzieningen, het groen, de huizen en onze Capellenaren. Capelle bevindt zich in de top-5 van de dichtst bevolkte gemeenten van Nederland. Wat BVNL betreft wordt er verder niets gebouwd om nog meer mensen te huisvesten en al helemaal niet als daar groen voor moet worden opgeofferd.

Wij dienen vanavond de motie over het raadsbesluit over opvang in. In deze motie verzoeken wij het college om de gemeenteraad uiterlijk in het eerste kwartaal van 2023 een raadsvoorstel voor te leggen voor een afwegingskader ten behoeve van de opvang van asielzoekers, vluchtelingen en statushouders. Dit stelt de raad in staat om een kaderstellende en volksvertegenwoordigende rol in te nemen.

De gemeente moet blijven luisteren naar wat onze Capellenaren willen en hen geen beleid opdringen. In het belang van Capelle en in het belang van Nederland.

De heer WIJERS: Voorzitter, onze fractie vraagt zich af wat de concrete bedoeling van BVNL met deze motie is. Daarmee bedoel ik niet het voorleggen van een afwegingskader, dat vraagt u heel concreet. Dat begrijpen wij. Wat is het concrete doel van het afwegingskader? Is dat, zoals de vereniging van raadsleden schrijft, daar verwijst u ook naar in de motie, om te kunnen bepalen waar en hoe de opvang van vluchtelingen binnen de gemeente Capelle het best kan plaatsvinden? Of is het uw bedoeling dat wij een afwegingskader neerleggen zodat wij op voorhand de boel kunnen dichttimmeren en beslissen wie hier wel en niet zouden mogen komen?

Mevrouw SORMAZ: Voorzitter, wat wij met deze motie vooral beogen is dat de raad de keuze voorgelegd krijgt om zelf het besluit te nemen en zich niet door een spreidingswet geremd voelt of verplicht voelt tot bepaalde acties.

De heer WIJERS: Voorzitter, het is mooi dat mevrouw Sormaz het woord spreidingswet noemt. Dat was mijn tweede vraag, die afhing van het antwoord op de eerste. De asielwet komt er waarschijnlijk aan.

Mevrouw SORMAZ: De drang en dwangwet, ja.

De heer WIJERS: U bent mij steeds voor, ik wilde het zeggen. Als die wet er komt, ligt er een landelijke wet met waarschijnlijk in ultimum remedium de mogelijkheid een gemeente te dwingen vluchtelingen of asielzoekers op te nemen. Over de inhoud van die wet kun je van mening verschillen, daar hebben wij het vanavond niet over. Hoe ziet u tegen die wet, als die er komt, een afwegingskader van onze raad? Strijdt dat niet met de landelijke wet en met het huis van Thorbecke, waar u zojuist over sprak?

Mevrouw SORMAZ: Voorzitter, het Rijk legt ons dat op. Maar het Rijk gaat daar helemaal niet over. Wij zijn autonoom. Het is een wet die wordt opgelegd. Wij kunnen daartegen in verzet gaan.

De heer SCHAATSBERGEN: Voorzitter, de heer Weijers was nog bezig dus ik heb gewacht. Mevrouw Sormaz heeft in het recente verleden, bij een aantal andere onderwerpen die hier in de raad ter discussie kwamen, gezegd dat zij sinds deze periode in de raad zit. Zij heeft bepaalde zaken vanuit de voorgaande periode niet meegekregen. In de vorige periode heeft de raad uitgebreid gesproken over de opvang van asielzoekers, statushouders en oorlogsslachtoffers uit Oekraïne, ook met de portefeuillehouder. Is mevrouw Sormaz bereid om zich in de toekomst meer te gedragen als BV Capelle in plaats van BVNL en zich te verdiepen in hetgeen hier in voorgaande periodes aan de orde is geweest?

Mevrouw SORMAZ: Voorzitter, uiteraard. Onze partij is nieuw in Capelle. Dat is een gegeven. Wij lopen ook op de zaken vooruit. De zaken die ik zojuist heb besproken liggen nog in het verschiep. Wij spreken ons daarover uit.

De heer SCHAATSBERGEN: Ik begrijp dat u dat wilt. Uw betoog komt op mij over alsof er in deze raad over deze zaak qua kaderstelling en invoering nog nooit gesproken is en dat daar überhaupt geen beleid voor is. Dan vraag ik aan u: bent u bereid zich nader te verdiepen in hetgeen in voorgaande periodes aan de orde is geweest? Ik denk dat u veel informatie mist.

Mevrouw SORMAZ: Voorzitter, dat zal best. Ik heb het hier over een nieuwe wet. Onze insteek is om de raad te laten beslissen.

De VOORZITTER: Wij horen straks wat de portefeuillehouder daarover zegt.

Mevrouw AKTAŞ: Voorzitter, ik heb nog geen antwoord op mijn vraag gehoord.

Mevrouw SORMAZ: U had het over hoe ik erbij kom dat er zoveel mensen geen huis kunnen krijgen?

Mevrouw AKTAŞ: Nee, u vertelt in uw betoog dat door de vluchtelingen onze jongeren en ouderen niet aan een woning komen. U legt daar een relatie mee.

Mevrouw SORMAZ: Door de instroom van nieuwkomers hebben wij een tekort aan woningen. Dat is een gegeven. Nederland is een klein land. We wonen met 519 mensen per vierkante kilometer. Na Malta zijn wij het dichtst bevolkte land in de Europese Unie. Het is een gegeven dat zowel Nederland als Duitsland de meeste vluchtelingen en asielzoekers opvangen. Daar zijn gegevens van. Al deze mensen die hier komen zijn niet opgevangen in de eigen regio, maar in overige regio's door Europa. Het punt is, als ze hier een tijd in een asielzoekerscentrum of opvangcentrum verblijven, zij doorstromen naar een eigen woning. In sommige gemeenten krijgen statushouders voorrang op woningzoekenden die al tien jaar op een woning wachten.

Mevrouw AKTAŞ: Kan mevrouw Sormaz de vertaling naar Capelle maken? Mijn vraag staat nog steeds: kunt u mij vertellen hoeveel woningen naar de vluchtelingen gaan en niet naar onze jongeren en ouderen?

Mevrouw SORMAZ: Op dit moment kan ik niet zeggen hoeveel woningen dat exact zijn. Dat er een tekort aan woningen is in Capelle, is een gegeven.

Motie M5 (BVNL): raadsbesluit over opvang

De gemeenteraad van Capelle aan den IJssel, in vergadering bijeen op 14 november 2022, behandelende agendapunt 6, de Begroting 2023;

constaterende dat:

- de gemeenteraad het hoogste orgaan van de gemeente is;
- de gemeenteraad bij uitstek het orgaan is om te constateren of er draagvlak is voor opvang;
- dat het betrekken van de gemeenteraad bij besluiten over de opvang van asielzoekers, vluchtelingen en statushouders zorgt voor democratische legitimiteit;

overwegende dat:

- de Nederlandse Vereniging van Raadsleden op 12 oktober een artikel heeft gepubliceerd waarin zij oproept dat gemeenteraden in positie worden gebracht en in de gelegenheid worden gesteld om het debat te voeren over de opvang van asielzoekers in hun gemeente (1);
- de Nederlandse Vereniging van Raadsleden stelt dat de structurele opvang van asielzoekers geen exclusieve zaak van burgemeesters en wethouders is;
- de gemeenteraad het bevoegd gezag is voor de opvang van asielzoekers in een gemeente;
- alleen crisisnoodopvang loopt via het college of de burgemeester;
- er geen sprake meer is van incidentele crisisopvang, maar het nu structureel gaat om grote aantallen mensen waarvoor opvangplekken moeten worden gezocht;
- na het laatste Veiligheidsberaad voorzitter Hubert Bruls zei dat Nederland jarenlang meer opvangplekken voor asielzoekers nodig zal hebben;

- de (gelekte) prognoses ministerie: volgend jaar meer dan 50.000 asielzoekers, zijn vastgesteld in het asieltopberaad (2);
- er niet alleen meer mensen komen, maar maken ze ook nog eens meer kans om te blijven, omdat ze uit kansrijke landen komen zoals Syrië, Afghanistan en Turkije (2);

verzoekt het college:

de raad, uiterlijk in het eerste kwartaal van 2023 een raadsvoorstel voor te leggen voor een afwegingskader ten behoeve van de opvang van asielzoekers, vluchtelingen en statushouders, zodat de raad in staat is om zijn kaderstellende en volksvertegenwoordigende rol op dit punt in te vullen;

En gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Mevrouw Aktaş, u mag twee keer interrumperen.

De motie is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslaging.

Hiermee is er een eind gekomen aan de eerste termijn van de raad. Er zijn nog negentien minuten over. Wij maken een begin met de financiën. Het woord is aan wethouder Woudenberg.

Wethouder WOUDENBERG: Voorzitter, ik zal de beantwoording vanuit het college aanvangen. Ik heb niet op alle vragen antwoorden. Als u het goedvindt beantwoord ik enkele vragen na de pauze.

Deze vragen heb ik uitgezet.

Voor ons ligt de eerste begroting van het nieuwe college. Ik heb ongelooflijk veel steun gehad aan de ambtelijke organisatie, die heel hard gewerkt heeft. In augustus is zij begonnen met gesprekken met alle afdelingen om in tafelsessies de thema's die van belang zijn te benoemen. Uiteindelijk heeft dit in oktober geleid tot deze begroting. Het was een zeer diffuse periode; u leest het in onze aanbiedingsbrief. Wij hebben te maken met een periode na corona waarin wij gehoopt en gedacht hadden dat wij naar het nieuwe normaal zouden gaan. Nog voordat corona weg was ontstond door de oorlog in Oekraïne een heel andere economische situatie. De prijzen van energie, de inflatie, de woningmarkt, tekorten aan arbeidskrachten, minder rentestijgingen: het zijn allemaal factoren die in het college tot veel discussies hebben geleid. Waar zit de Capellenaar op te wachten en wat is de rol van het college en de gemeenteraad om de zorgen die er in Capelle zijn?

U heeft daarvan in een sessie de eerste doorkijk gekregen. In deze begroting staat dat wij dit verder uitwerken en bij de volgende raadsvergadering met een voorstel op komen. Wij hebben met elkaar het gesprek gevoerd: wat heeft de Capellenaar van ons nodig, waar is de gemeente van, welke rijksmaatregelen zijn er, wat komt er op ons af? Die vraagstukken ziet u terug in deze begroting. Een aantal dingen wordt daarin genoemd, misschien nog niet heel SMART gemaakt. Uiteindelijk doen wij het met zijn allen, gemeenteraad en college, om er voor de Capellenaren voor te zorgen dat ze met enige bestaanszekerheid de winter door kunnen komen. En misschien ook langer; wie weet hoe lang deze situatie voortduurt.

Het is een onderwerp dat ons allemaal bezighoudt. Daarom heeft het college het algemene voorstel gedaan iedereen een gift te geven van € 100. Dat was een snelle maatregel die met weinig administratieve lasten naar de inwoners toe. Wij realiseren ons dat er inwoners zijn die deze maatregel niet nodig hebben, maar dit was onze insteek.

U heeft in de commissievergadering en vanavond heel duidelijk gezegd: "Mooi, zo'n algemene maatregel, maar wij hebben liever dat jullie geld en energie in de mensen stoppen die het echt nodig hebben." Dat staat ook duidelijk in het amendement. Wij gaan hiermee aan de slag. Daarom hebben wij neutraal over het amendement geadviseerd. Wij begrijpen uw wens en zullen de komende periode leren van de aanpak van andere gemeenten. Wij zullen ook met u en met de inwoners het gesprek voeren over welke maatregel het best is om door te voeren. Het moet lukken om dit in april voor elkaar te krijgen, of eerder. Wij zullen in december of januari gesprekken voeren om te inventariseren hoe u aankijkt tegen de verschillende oplossingsrichtingen die er te bedenken zijn.

Ik bespreek nu een aantal punten naar aanleiding van uw inbreng en geef daar namens het college een eerste reactie op. De onderwerpen die binnen de portefeuilles van mijn collega's vallen benoem ik niet. Mocht ik zaken vergeten, dan kom ik daar na reactie van u op terug.

De publicatie over de MIRT is bekend geworden. Het gesprek heeft vorige week plaats gehad en er is een brief van het ministerie naar de Tweede Kamer gegaan. Hierin zijn de gelden voor de oeververbindingen in Rotterdam en de Algeracorridor beschikbaar gesteld. Daarmee kunnen wij een volgende stap maken. Zoals ik heb aangekondigd in de vorige raadsvergadering maken wij die stap door met u en de inwoners het gesprek te voeren over de wijze waarop de punten die u hebt ingebracht onderdeel zijn geworden van de besluitvorming en hoe die verder uitgewerkt worden in de planfase.

Mijnheer Schaatsbergen, ik was in de veronderstelling dat de documenten over de deelscooters al uw kant op waren gekomen. Ik weet niet waar dit is misgegaan. Ik zorg ervoor dat dit binnen 24 uur uw kant op komt. In mijn beleving is dit drie weken geleden al gebeurd.

De heer SCHAATSBERGEN: Voorzitter, bij interruptie: de griffier heeft zojuist wat er intern aanwezig is naar mij gestuurd. Wellicht kan dit ook nogmaals naar de raad.

Wethouder WOUDEMBERG: Ik weet niet waar het is misgegaan. Wij willen de toewijzing van digitale parkeerplaatsen voor scooters versneld invoeren. Deze notitie wordt u in een collegebrief toegestuurd. Het college vindt de verrommeling in Capelle niet acceptabel.

De heren Van Buuren en Vlot vroegen naar het Capels Akkoord. Wij hebben dit in een commissievergadering naar uw kant aangegeven: het Capels Akkoord is voor ons het coalitieakkoord dat wij met alle fracties hebben besproken in aanloop naar de totstandkoming van het coalitieakkoord. Het wordt nu verder uitgewerkt in een collegeprogramma, dat wij begin januari met de gemeenteraad bespreken. Daarna stelt het college het collegeprogramma vast. Dat is een verantwoordelijkheid van het college op basis van het coalitieakkoord dat er nu ligt.

De heer VAN BUUREN: Voorzitter, het beestje moet een naampje hebben, dat is het punt niet zozeer. Wat mij in deze gang van zaken opviel, is dat ik bij de bespreking van het coalitieakkoord stellig de indruk kreeg dat het de ambitie van het college was om hierover de dialoog met de Capelse samenleving te voeren. Om die vertaalslag te maken: wat betekenen deze afspraken en hoe gaan wij hiermee aan de slag? Hoe maken we een spoorboekje dat gezamenlijk en breed gedragen is? Dat is mijn vraag. Het gaat mij niet zozeer om de aanduiding. U zegt dat u het uitwerkt in de komende maanden en begin volgend jaar met een collegewerkprogramma komt. Hoe geeft u daarbij invulling aan de wens om het breder gedragen te laten zijn dan door de coalitiedragende partijen en ook de Capelse samenleving hierin een stem te geven?

Wethouder WOUDEMBERG: Het college, de coalitie, heeft dat op de open dag van het gemeentehuis op 10 september verspreid en met de inwoners die op die open dag aanwezig waren, besproken. Mensen konden punten inbrengen. Die punten worden meegenomen in het collegewerkprogramma. Dat is de stap die wij op dit punt gemaakt hebben.

De heer VAN BUUREN: Voorzitter, als ik het goed begrijp blijft het daarbij. De input is opgehaald op die ene dag waarop hier mensen bevraagd zijn en die input wordt verwerkt.

Wethouder WOUDEMBERG: Dat is correct.

Het college onderschrijft het principe eerst beslissen dan voteren. U hebt het gemerkt aan de beantwoording. Dat is het uitgangspunt dat het college omarmt. Vanuit het coalitieakkoord zit hier een ambitie in. Wij hebben geprobeerd dat zorgvuldig te omschrijven. Wij willen een aantal acties doorgang laten vinden, daarvoor liggen er voorstellen. De portefeuillehouders gaan hier inhoudelijk op in.

De heer VAN BUUREN: Voorzitter, ik ben benieuwd welke uitzonderingsgronden op dat principe worden toegepast. Moet de raad daar kaderstellend een uitspraak over doen?

Wethouder WOUDEMBERG: Dat is een goed punt, mijnheer Van Buuren. Het algemene uitgangspunt moet zo zijn. Om de ambitie uit het coalitieakkoord doorgang te laten vinden hebben wij een aantal voorstellen geprobeerd te beschrijven. Hierdoor stellen wij nu maatregelen voor die versneld doorgang hebben gekregen in deze begroting. Wij hopen dat de toelichting voor u voldoende is om daarmee akkoord te gaan.

Mevrouw Pengel heeft een vraag gesteld over de financiële positie van onze Capellenaren. De ambities die wij nu tonen door maatregelen te nemen in de huidige crisis is een manier om te laten zien dat wij oog hebben voor de financiële positie van onze inwoners. Ik heb in staatjes gezien dat de lokale lasten in Capelle een van de laagste van de provincie zijn. Het totale pakket is een manier om te laten zien dat wij de financiële positie van onze inwoners belangrijk vinden.

Mevrouw Aktaş vroeg of wij de maatregelen met 120% tot 130% kunnen verhogen. Op basis van uw artikel 38-vragen hebben wij in de coalitiebrief geschreven dat wij eerst de rijksmaatregelen afwachten. Daarna kunnen wij hierover verder in gesprek gaan. Dit zou een onderdeel kunnen zijn van de gesprekken die wij voeren op basis van het amendement dat is aangenomen over welke maatregelen wij specifiek zouden kunnen nemen. Ik vraag u het totaalpakket te overwegen en dan te bekijken wat de beste maatregel is voor Capelle.

GroenLinks vraagt ook naar het openbaar vervoer en het gebruik hiervan. Wij zijn nog niet terug op het niveau van voor de crisis bij het gebruik van het openbaar vervoer. De buurtbus die in Capelle rijdt is wel succesvol. Wij hebben in Capelle oog voor het openbaar vervoer. In de metropoolregio is het onderwerp een zwaar punt van discussie. Hoe krijgen wij meer mensen in het openbaar vervoer? Dat zorgt er ook voor dat de prijs beter wordt.

Dan het fietsbeleid. De fietspaaltjes zijn in beeld, mevrouw Groenendijk. Wij hebben goede afspraken gemaakt met de Fietsersbond. Dat blijven wij doen. De Fietsersbond zal het komende jaar deel uitmaken van het fietsbeleid. Wanneer de nota exact op de planning staat weet ik op dit moment niet. Dit kan ik u later laten weten.

Een aantal fracties heeft vragen gesteld over het evenementenbeleid en het feest. In de commissie heb ik gezegd dat wij voor 2023 incidenteel een bedrag hebben gevraagd om te kijken op welke wijze wij iets voor de stad kunnen doen. In 2023 bespreken wij het evenementenbeleid met alle partijen, om te bepalen wat in Capelle het meest gewenst is. Uw initiatief zou daar een onderdeel van kunnen zijn. Het zou ook kunnen dat de inwoners een ander signaal geven. Wij willen in de loop van volgend jaar een evenementenbeleid opstellen.

De technische motie van het CDA geeft duiding aan het feit dat wij een lijst aanleveren met de verschillende onderwerpen in de begroting en de andere rapportages. Ik kan dat in de commissie beantwoorden en als dat zo is, dan ondersteunt het college de motie.

Mevrouw Sormaz, ik ben nu tweeëneenhalf, drie maanden in Capelle als nieuwe wethouder. Ik zie Capelle als een stad waar mensen zich thuis voelen, elkaar helpen en er opvang is. Het college en de gemeenteraad zijn daarmee bezig. Ik zie een stad waar het prettig wonen is. Ik herken mij niet in uw geluid op dit punt.

De VOORZITTER: Dit is een natuurlijk moment om de dinerpauze in te gaan. Zowel beneden als boven is er een buffet. Wij gaan om 19:30 uur verder. Eet smakelijk allemaal. Ik schors de vergadering.

Schorsing van 18.20 tot 19.31 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Wij gaan verder met het vervolg van de geschorste vergadering. De twee gasten van de raad hebben inmiddels afgezegd. Ik zeg daar niets over. Wij hebben twee andere gasten. Wij zijn gebleven bij wethouder Hartnagel.

Wethouder mevrouw HARTNAGEL: Voorzitter, ik hoop dat u het niet erg vindt dat ik blijf zitten. Ik haal het wel met kruk, maar mijn knieën vinden het niet leuk om de hele tijd te blijven staan.

Ik dank u voor de mooie woorden, de waardering en de complimenten. Die zijn misschien niet zo rechtstreeks uitgesproken, maar ze zitten wel in de bijdragen die u gedaan hebt. Mevrouw Groenendijk sprak over geloof, hoop en liefde. Dit zat in het merendeel van de bijdragen van vanavond. Wij hebben het geloof in elkaar, liefde voor Capelle. Het andere was hoop. Dat mocht ik van de vorige gemeentesecretaris nooit zeggen, want dat is uitgestelde teleurstelling. In dat kader doe ik voorzichtig.

Het Capels akkoord zit u nogal dwars, mijnheer Van Buuren. Dat is mijn schuld. Ik geef het eerlijk toe. Ik heb het bedacht. Ik vind een coalitieakkoord afstandelijker, ook richting Capelle. Een Capels akkoord is van ons allemaal. Voor mijn gevoel was dit ook zo, omdat wij bij elkaar hebben gezeten in Van der Valk. Daar hebben wij de inbreng gedaan. Wij hebben het in de commissies besproken. U hoeft niet bang te zijn dat Capelle hier niet over mag meepraten, behalve die ene keer dat ze op de koffie zijn geweest. Dat zullen wij vaker doen. Het is alleen zo mooi als wij hun een kapstok geven waarop ze kunnen reageren. Als daar dingen bij horen waar wij niet aan gedacht hebben, dan horen wij die graag. Onze afdeling communicatie ontwikkelt nieuwe vormen van communicatie. Dat is nog zo geheim dat ik zelfs niet weet waar het over gaat. Ik heb er alle vertrouwen in dat het helemaal goedkomt. In dat kader heb ik het Capels akkoord in plaats van het coalitieakkoord bedacht. Dat is niet om iedereen uit te sluiten, maar juist om iedereen in te sluiten. Ik hoop niet dat u dat verwondert.

De heer VAN BUUREN: Voorzitter, ergert u niet, verwondert u slechts. Het doet mij deugd dat een tweede collegelid zich hierover uitsprekt. Ik heb een gevoelige snaar geraakt. Alle gekheid op een stokje: de onduidelijkheid is uit de wereld, daar heb ik geen zorgen over. Wij hadden echt een ander idee bij de uitwerking die het college voor ogen had met het coalitieakkoord richting een Capels akkoord. Een collegewerkprogramma waarover dan ook met de WOPs gepraat zou zijn. Dat blijkt niet het geval. Wij begrijpen dat het college in een continue dialoog met Capelle wil zijn. Wij zijn verzoend met de term Capels akkoord, als het college alert blijft op het belang van breed draagvlak voor zijn doen en laten. Is het college het daarmee eens?

Wethouder mevrouw HARTNAGEL: Ik begrijp dat u teleurgesteld bent dat uw dochter en de kindwethouder hier speciaal voor u naartoe kwamen en zij, net als u begint aan uw gloedvolle betoog, naar huis gaan. Dat was niet lelijk bedoeld, heb ik gehoord.

De heer VAN BUUREN: Voorzitter, ik heb een persoonlijk feit. Ik voer ter verdediging van mijn dochter aan dat haar collega om 17.00 uur thuis moest zijn en zij geheel in lijn met hoe haar vader ook zou handelen, zich solidair heeft getoond en hem netjes heeft thuisgebracht. Dat siert haar.

De VOORZITTER: Ik zie mevrouw Aktaş hardop denken: mijnheer Van Buuren krijgt drie keer een beurt. Maar dat was een persoonlijk feit. Twee keer een interruptie, de derde keer is een persoonlijk feit.

Mevrouw Hartnagel, normaal gesproken zou u het nooit doen, maar u heeft een geheim verklapt over de informatie en de formatie. Gelukkig zijn er 69 Van der Valk's in Nederland, dus dan moet men raden waar u geweest bent.

Wethouder mevrouw HARTNAGEL: Daar had u niets mee te maken. Wij zijn bij elkaar geweest in Van der Valk en wij gaan binnenkort weer. Een bitterballenoverleg.

De vraag van mevrouw Den Engelsman over de huiskamers van de wijk staat nog open. Het Capels akkoord is van, voor en door Capelle. In het verlengde daarvan vragen wij ideeën van de Capellenaren om de pijn weg te halen en de warmte binnen te laten. Wij hebben ze nodig.

De VOORZITTER: Het woord is aan wethouder Geissler. Hoe klinkt dat?

Wethouder GEISSLER: Voorzitter, ik maak van de gelegenheid gebruik om de fracties te bedanken voor hun positieve inbreng op de begroting. Het is fijn dat wij hier positief denken en er aan het einde van de avond een mooi resultaat ligt. Daar gaan wij voor.

Ik behandel puntsgewijs zoveel mogelijk onderwerpen die de fracties hebben aangehaald. Leefbaar Capelle noemde als eerst de woningbouwopgave. Dit werd ook door andere fracties benoemd. Met alleen woningen ben je er niet, zei mijnheer Schaatsbergen. Wat kan de stad aan als het gaat om inwoneraantallen? Wat hebben wij op dit moment nodig, hoe worden wij ouder in Capelle? Wij moeten hier de jongeren, ouderen en vijftigers bij betrekken. Daarmee slaat hij precies de spijker op de kop. Het college werkt aan de actualisatie van het programma wonen en voert daartoe een woonwensenonderzoek uit onder jongeren en andere doelgroepen, waartoe je ook ouderen zou kunnen scharen. Veel Capellenaren hebben in de afgelopen week een brief ontvangen. Er is eerder een woonwensenonderzoek uitgevoerd onder ouderen. De bevindingen van toen zijn nog onverminderd van toepassing. Deze nemen wij mee in de voorbereiding van de raadsbehandeling.

D66 diende met een aantal partijen een motie in teneinde in de nieuwe duurzaamheidsleidraad circulair bouwen en slopen mee te nemen en waar mogelijk als norm te stellen. Het college staat positief tegenover deze motie. In het coalitieakkoord is afgesproken dat dit onderdeel is van het op te stellen programma duurzaamheid. De duurzaamheidsleidraad voor nieuwbouw, renovaties en transformaties is met name gericht op circulariteit, zowel als het gaat om bouwen als om slopen. De wenselijkheid om circulair te bouwen en dat als norm te stellen wegen wij nadrukkelijk af bij het opstellen van het programma duurzaamheid in de duurzaamheidsleidraad. Er is een aantal mitsen en maren, zoals wat er wettelijk kan, wat het betekent voor de realisatie van woningbouw die nu in onze programmering zit en voor de betaalbaarheid daarvan. De grondhouding is vanzelfsprekend positief. Circulariteit is goed voor het milieu en onderzoekswaardig.

De SGP heeft gevraagd om de energietransitie voor de Capellenaar met een hoge energierekening te versnellen en of het college bereid is om eerst de Capellenaar die dit het hardst nodig heeft te helpen. Het college is hiertoe bereid. Daarom is er een Capels winteroffensief. Wij hopen daar dit jaar de eerste mensen mee te kunnen helpen. Bij het uitgeven van de middelen van het nationale isolatieprogramma, dat zijn gelden die wij van het Rijk krijgen, kijken we naar de woningen met de slechtste energielabels. Hoe dat precies uitpakt moeten we nog bekijken. Woningen met slechte energielabels zijn vaak van mensen die niet veel kunnen investeren, dus dat is goed.

In het coalitieakkoord en de begroting staat dat wij het verzoek doen tot de verlenging van de Rotterdamwet in juni 2023 en dat in het eerste kwartaal van 2023 de effecten worden geëvalueerd. De motie onderstreept hoe wij hier werken. Het college vindt de motie overbodig of ondersteunend aan hoe wij dit doen. De evaluatie wordt serieus opgepakt. De raad wordt betrokken bij het omgaan met de resultaten uit de evaluatie. In het eerste kwartaal wordt de evaluatie in de commissie besproken. Vervolgens moet er eventueel een verzoek tot een Rotterdamwetverklaring bij het ministerie worden ingevoerd. Uit de evaluatie moet blijken of dat nodig is en welk artikel wij dan toepassen. Dat wordt apart ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Dit zou in juni moeten gebeuren. Dan loopt de periode van de huidige Rotterdamwet af.

Het college heeft de motivatie om de leefbaarheid in de wijk te bevorderen en te verbeteren, dat moge duidelijk zijn. Daarom is deze zinsnede in het coalitieakkoord opgenomen. Wij hadden ervoor kunnen kiezen om geen evaluatie uit te voeren. Als je geen evaluatie uitvoert en je onderbouwt niet dat deze maatregelen nodig zijn, mag je ze ook niet invoeren. Wij willen kijken naar wat wij maximaal kunnen doen om de leefbaarheid in Capelle te verbeteren.

U sprak ook over het klimaat rondom opvang en de scepsis over de opvang van asielzoekers ten opzichte van andere kwetsbare groepen zoals Oekraïners. Het college gaat daar niet in mee. Dat blijkt ook uit onze inzet en de cijfers die wij divers proberen te houden. Op het gebied van statushouders doen wij het goed. In Q1 realiseren wij een huisvestigingslocatie aan de Barbizonlaan. Dat is een andere doelgroep. De grootschalige opvang voor Oekraïners wordt fors uitgebreid in de loop van het jaar. De gemeente heeft een aanvullende taak om daarin te voorzien. Ik kom daar straks op terug bij de behandeling van de motie van BVNL.

De heer Van Buuren vroeg waar het voorstel voor het instellen van het duurzaamheidsfonds blijft. De gemeente is geen bank, dus een gemeentelijk fonds zien wij niet als optie. Daarom worden er ambtelijke gesprekken gevoerd om duurzaamheidsleningen via het Nationaal Warmtefonds of het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn) af te nemen. Met die organisaties worden gesprekken gevoerd. Dit moet worden meegenomen in de uitwerking van het programma duurzaamheid. Dit zou als apart uitwerkingsvoorstel naar de raad kunnen. In de aanloop naar het programma duurzaamheid moeten wij verkennen hoe dat er precies uit komt te zien. Het heeft behoorlijke financiële consequenties. De behandeling daarvan is voorzien voor het zomerreces van 2023.

Van het Capels Burger Belang hoorde ik in algemene zin het een en ander over woningnood, energiecrisis, maar geen specifieke vragen.

De fractie van GroenLinks heeft een vraag gesteld over de woningbehoefteraming van de provincie Zuid-Holland. Uit die raming volgt een hogere behoefte, zo ook voor sociaal. Dat klopt. U hebt gevraagd of wij met het komende regioakkoord de sociale voorraad in Capelle op het juiste niveau krijgen. Het college heeft u zes weken geleden met een collegebrief geïnformeerd over het conceptbod dat naar de samenwerkende gemeenten in de regio is gestuurd. Dat bod is gebaseerd op de woningbouwplanning die tijdens de voorjaarsnota is voorgelegd aan de raad.

Het ziet er nu naar uit dat het bod integraal wordt verwerkt in het regioakkoord. Op een later moment kun je discussiëren of de gemeente daarmee genoeg doet. Dat is de vraag. Iedereen kijkt daar op zijn eigen manier naar. De provincie zal er vanuit de functie van toezichthouder op reageren. De provincie vertaalt uiteindelijk de regionale afspraken in het regioakkoord in regionale woningmarktafspraken, bouwdeals noemen ze dat. Wij komen daar in de commissieronde in december op terug. Dan kan er wellicht meer informatie gedeeld worden over hoe de provincie in het regioakkoord staat.

U benoemde dat het omschakelen naar een circulaire economie noodzakelijk is. Dat plan is nog niet af. Wij wachten niet meer op het geld van het Rijk. Dat is binnen. De medewerkers die ermee aan de slag gaan, zijn er ook. De inzet is om het actieplan circulariteit voor het zomerreces gereed te hebben. Wij willen niet afstappen van nascheiding bij afvalscheiding. Dit heb ik ook in de commissie gezegd. Het wijzigen van beleid op wijkniveau zorgt voor veel onduidelijkheid die wij nu niet kunnen gebruiken. Bewoners maken niet altijd in hun eigen wijk gebruik van de afvalcontainers, maar nemen hun afval mee naar een winkelcentrum waar ze boodschappen doen. Het GFT-afval in Capelle is zwaar vervuild. Laten wij ervoor zorgen dat iedereen zijn afval in de goede container deponeert. Als we dat zover hebben kunnen we verder kijken. Wellicht is dat iets voor het afvalplan dat na 2023 zou kunnen worden uitgevoerd. Wij zetten vol in op scheiding en op vermindering van restafval.

De onderwerpen klimaatverandering, waterrobuust, simpele oplossingen zoals meer groen en diversiteit van het groen worden al opgepakt. We koppelen waar mogelijk aan het integraal beheerplan openbare ruimte (IBOR). We kijken naar kwetsbare buurten als de Wiekslag, waar wij een mooi plan hebben om de buurt te vergroenen. Dat zullen wij ook in andere buurten doen waar wij de (onverstaanbaar) van moeten overnemen van Havenstede, zoals de Hoeken en de Florabuurt. Wij krijgen nog een programma buitenruimte.

De ChristenUnie benoemde het belang van vluchtelingen en nederigheid, duurzaamheid en afval. U zei dat wij nu op 168 kilo zitten. Wij willen naar 160 kilo. Wij hopen dit volgend jaar te bereiken met nog een aantal aanscherpingen. In de commissie zei ik dat in de Molukkenbuurt minicontainers komen om de afvalscheiding en de ongediertebestrijding te verbeteren. Over deze minicontainers heb ik vrijdag verontruste reacties gekregen uit de buurt. Wij stellen dit uit en gaan eerst met de inwoners om tafel om te kijken wat de beste oplossing is: drie minicontainers, een, twee of drie, dat zullen we zien. Uiteindelijk gaat het erom dat er draagvlak is voor afvalscheiding en dat bereiken wij niet als er weerstand is. Wij leggen de inwoners niets op.

BVNL benoemde het raadsbesluit over opvang in een betoog en een motie over een afwegingskader voor opvang. Wij ontraden deze motie. Statushouders en asielzoekers vormen het begrip asielzoekers. Het onderscheid is dat aan statushouders een verblijfsvergunning is toegekend en dat asielzoekers nog door de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) beoordeeld moeten worden. In afwachting daarvan blijven statushouders in een asielzoekerscentrum (azc). Het college is verantwoordelijk voor de huisvesting van statushouders. De Huisvestingswet 2014 is daar heel duidelijk in: burgemeester en wethouders dragen zorg voor de voorziening en huisvesting van vergunninghouders in de gemeente, overeenkomstig de voor de gemeente geldende taakstelling.

Ook bij de conceptspreidingswet die eerder genoemd is, als die in deze vorm wordt aangenomen, gaat het om een collegebevoegdheid. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het huisvesten van vergunninghouders volgens de opgelegde taakstelling op basis van de Huisvestingswet 2014. In 2022 bedroeg het aantal statushouders 90. Voor de eerste helft van 2023 is de taakstelling 81. Vanochtend is er op de regionale regietafel informatie gedeeld over de taakstelling 2024. Daar word je niet heel vrolijk van als je ook nog woningen voor andere groepen vrij wilt houden. Hier hebben wij zorgen over. Wij hebben een taakstelling uit te voeren. Op dit moment zitten wij netjes op koers. Voor 2022 is de taakstelling gehaald. Overeenkomstig de afspraken met de VNG lopen wij alvast vooruit op 2023. Wij hebben over die periode nu tien à vijftien vergunninghouders gehuisvest. Op grond van het wetsvoorstel wordt in februari 2023 vastgesteld hoeveel plaatsen er voor asielzoekers nodig zijn. Vervolgens wordt er per gemeente of per provincie een taakstelling geformuleerd. Wij weten nog niet precies hoe dit uitpakt. Zodra die informatie er is gaan wij met de raad in gesprek. Er komt aardig wat op ons af. Wij kunnen ons voorstellen dat het ingewikkeld is en dat het vragen oproept om alles integraal over te nemen. Afstemming is wenselijk, zoals is gebeurd bij het aanwijzen van de locatie aan de Barbizonlaan. Wij zullen een gesprek voeren over intenties, opties en mogelijkheden om bij te dragen.

Waarom dan geen afwegingskader? Ik noem vier argumenten.

De VOORZITTER: Mijnheer Geissler, u bent zo enthousiast bezig. De raad is enorm onder de indruk, maar wij lopen erg uit de tijd met de spreektijd van het college. We moeten Ketu Koti en de studentenhuisvesting nog behandelen en wethouder Faassen, wethouder Wilson en de burgemeester moeten ook nog wat zeggen. Daarna komt de tweede termijn. Comprimeren, graag.

Wethouder GEISSLER: Voorzitter, ik zal comprimeren. Het is te vroeg om in het eerste kwartaal van 2023 een volledig beeld te hebben van de nog in consultatie zijnde wetgeving. Dit proces is erg veranderlijk. Elke week en maand worden eerdere afspraken gewijzigd. Bovendien mag een afwegingskader niet strijdig zijn met hogere wetgeving. Dit is genoemd. Binnen de regio bestaan mogelijkheden om af te stemmen en te schuiven, wellicht met doelgroepen. Capelle kan wellicht van één doelgroep meer opnemen en Zuidplas en Rotterdam meer van een andere doelgroep. Het helpt zeker niet als die route met een raadsbesluit de pas wordt afgesneden. Het uitgangspunt blijft dat de raad vooraf wordt geconsulteerd over de wenselijkheid van grootschalige opvanglocaties. Wij moeten met de nieuwe wetgeving aan de slag. Het is nuttig en wenselijk om hierop bij u terug te komen in het nieuwe jaar.

De VOORZITTER: Zo snel hoeft het nu ook weer niet. Ter aanvulling op wat wethouder Geissler zegt: de commissaris van de Koning heeft alle gemeenten in Zuid-Holland deze week aangeschreven en aangespoord om nog meer te doen dan wij al doen. Wethouder Geissler en ik willen daarover in januari een-benen-op-tafel-overleg houden. Dat is een verzoek achter de schermen van de VVD. Het past ook in de lijn van de vraag van mevrouw Sormaz om daar met elkaar over te spreken. Ik zeg u toe dat wethouder Geissler en ik dat in januari organiseren.

Mevrouw SORMAZ: Voorzitter, mag ik daar nu een inhoudelijk commentaar op geven of is dat in de tweede termijn?

De VOORZITTER: Nee, u geeft commentaar in uw eigen tweede termijn. Als u een vraag aan de wethouder heeft, dan kunt u hem interrumpen. Het woord is aan wethouder Wilson.

Wethouder WILSON: Voorzitter, ik dank de raad voor alle mooie woorden. Dat voelt prettig. De vergadering is tot nu toe erg prettig. Ik heb hier wel eens anders gestaan. Ik houd het kort, ik heb nog twaalf minuten. Wij weten allemaal dat ik wel eens met buikpijn in de raad heb gezeten. De moties en amendementen zijn uitgebreid beantwoord. Ik neem ze kort door en begin met de motie Monitoren is goed, presteren is beter van de SGP. Wij hadden dit tekstueel via een addendum moeten aanpassen. Wij hadden moeten opschrijven dat het een motie is en dus onvermijdelijk. De wet Natuurbescherming vraagt om meer monitoring en onderzoek, quickscans en nader onderzoek. Dit hebben wij keihard nodig om door te kunnen met ons dagelijks beheer en onze projecten.

Wij staan positief tegenover de motie Innoveren voor nu en later van de SGP. Ik werk een dergelijk voorstel graag verder uit in het kader van het programma Langer thuis. Daarnaast vind ik het een mooi onderwerp voor het verbond Capelle en Krimpen verbonden. Hierin bespreken wij samen met welzijnsorganisaties en zorginstellingen uit Krimpen en Capelle hoe wij ervoor kunnen zorgen dat Capellenaren en Krimpenaren de juiste ondersteuning en zorg ontvangen, voor nu en voor in de toekomst. Andere fracties vroegen zich af of dit alleen maar op wonen gericht is. Dit is breder dan alleen wonen. De SGP wilde dit ook breder trekken. We kijken ook naar hoe we de Capellenaar bij het ouder worden een goede toekomst kunnen bieden. Hieronder valt ook preventie vanaf 50+. Dit werken wij verder uit.

Het college heeft moeite met het nu al benoemen van de Enecogelden. Dit is aan de raad, maar ik adviseer om het weg te laten en het uit te werken. Dan kunnen wij zijn waarmee we terugkomen en in een later stadium kijken wat we met de financiën doen.

Het amendement Ambitie is mooi maar een plan is beter van de SGP was lastig. Het college heeft excuses aangeboden. Aan de andere kant vond ik het ook lastig: als wij de plannen nu weer niet uitvoeren gaat er weer een jaar overheen. Wij hebben nu eenmaal met een plantseizoen te maken. Dat deed mij pijn. Ik weet dat het de ambtenaren in het groenbeheer pijn doet als we het doorschuiven, maar wij hebben een afspraak, dus ik begrijp het amendement.

Ik benadruk de wens om door te gaan met wat wij kunnen doen. Die zaken komen ook terug in het programma buitenruimte. We doen op groengebied geen gekke dingen; dat kunt u in de plannen terugzien. Ik vraag de raad om ons de ruimte te geven dit stuk te blijven doen.

Wij ontraden het amendement Integraal maaibeheer voor een groen en duurzaam Capelle van het CDA. Het maaien met een andere machine en het afruimen van het maaisel is een heel concrete actie. U zei terecht dat wij nog zouden spreken over de frequentie en precieze locaties van het maaien. Dat komt nog. Het maaien van de bermen kunnen wij gelijk oppakken. Dat was een breedgedragen wens. Ik weet dat de heer Raadsen en mevrouw Lauw dat graag wilden. Ook hier doen wij niets gek.

De VOORZITTER: Mevrouw Den Engelsman, u heeft een interruptie.

Mevrouw DEN ENGELSMAN: Voorzitter, de toezegging ligt er, maar is telkenmale uitgesteld. Dit begrijpen wij, zeker in het kader van duurzaamheid. De wethouder ontraadt het amendement. Mijn vraag aan de wethouder is: bent u het met mij eens dat wij nu vooruitlopen op het programma buitenruimte? De afspraak lag er toch, in de toezegging?

Wethouder WILSON: Inderdaad, als u het zo bekijkt halen wij die eruit, maar dat is er eentje dat wij zullen doen. In vergelijking met de rest van Nederland zijn wij op het gebied van ecologisch maaibeheer het slechtste jongetje van de klas. In het programma buitenruimte gaan we de discussie aan over waar en hoe vaak we zullen maaien. Dat verdiepen wij nog.

De VOORZITTER: Dank voor u heel snelle bijdrage. Ik had een associatie met typeles van vroeger, 180 aanslagen per minuut. Het ging goed. Bij de interrupties kunt u rustig antwoord geven, dat gaat niet van de tijd af. Het woord is aan wethouder Faassen.

Wethouder FAASSEN: Voorzitter, ik dank de raad voor de prettige en constructieve samenwerking. Ik houd het kort.

De heer Schaatsbergen sprak over de kwetsbaarheid van de ambtelijke organisatie. Het college herkent dit en is hier binnen de afdeling 'human resources' (HR) actief mee bezig. Wij lanceren binnenkort een nieuwe website, 'Werken bij'. De open dag op 10 september heeft nieuwe collega's opgeleverd. Via LinkedIn doet de fulltime 'recruiter' de actieve 'searching' en wij voeren 'stay'-gesprekken om mensen te behouden. Recent heeft (onverstaanbaar) activiteiten over het werkgeluk plaatsgevonden. Het zorgpunt is terecht en dit blijft volledig onder de aandacht.

Mevrouw Den Engelsman stelde de vraag of wij de raad vroegtijdig kunnen betrekken. Dat wil het college. Wij willen ook de Capellenaren hierbij zo snel mogelijk betrekken. Het paspoort bestaat enerzijds uit ambities en anderzijds uit regels. Het onderdeel ambities is waardevol in dit proces, overigens zonder op de stoel van het college te gaan zitten. Het college is vanzelfsprekend bereid de raad in een vroegtijdig stadium te betrekken. Het proces is best ingewikkeld: wanneer, hoe, waar en wie. Ik voer hierover graag het gesprek met de commissie of werkgroep tijdens bijvoorbeeld een thema-avond of een BOT gebeurt.

Wij ontraden het amendement van de SGP. Het college draagt ondernemers een warm hart toe. Zeker in deze periode hebben zij onze steun hard nodig. U weet dat ik altijd aan de lippen van de heer Van Buuren hang als hij praat. Dat heb ik nu ook gedaan. De heer Van Buuren zei dat wij niet weten hoe lang de crisis ons nog in haar greep houdt. Dat geldt ook voor de ondernemers. Dit is exact de reden waarom wij het hebben gedaan zoals wij het hebben gedaan, behalve het financieel-technische karakter. Uiteindelijk is het resultaat hetzelfde, alleen is de weg ernaartoe anders.

Dan de motie Gelijk loon van GroenLinks. De NOS publiceerde vandaag een artikel waaruit blijkt dat volgens het CBS het loonverschil bij werknemers in dienst van de overheid iets afgenomen is in relatie tot het bedrijfsleven. Deze cijfers gaan over de periode 2018 – 2020. Uit deze cijfers blijkt dat het salaris van vrouwen in dienst van de overheid dichter bij dat van hun mannelijke collega's in de buurt is gekomen. Vrouwen verdienen landelijk 6% minder dan mannen. Dat was twee jaar geleden 8%. Dit zijn landelijke cijfers. Wat dit voor Capelle betekent wordt onderzocht. U hebt hierover van de HR-afdeling antwoorden gekregen. Het is best een klus om dit goed uit te zoeken. Ik ga hier graag mee door en kom hierop met de resultaten terug in de collegebrief.

De VOORZITTER: De heer Van Buuren wil interrumpen.

De heer VAN BUUREN: Voorzitter, betekent de reactie van de wethouder op de laatstgenoemde motie dat deze overbodig is, omdat het gevraagde reeds in productie is?

Wethouder FAASSEN: Voorzitter, de motie is inderdaad overbodig.

De VOORZITTER: Dank u wel voor de voorzet, mijnheer Van Buuren.

Mevrouw AKTAŞ: Voorzitter, ter bevestiging: krijgen wij via de collegebrief antwoord op onze vraag of er een loonkloof is?

Wethouder FAASSEN: Ja, dat wordt uitgezocht door de afdeling HR en daar krijgt u via de collegebrief antwoord op.

De VOORZITTER: Ik kijk naar de ondervoorzitter. Ik moet de vraag van mevrouw Aktaş en mevrouw Pengel nog beantwoorden. Dat kan heel kort. Ik stel voor dat u vanaf uw stoel het voorzitterschap overneemt.

Voorzitter VAN BUUREN: Als het maar niet van mijn spreektijd af gaat, burgemeester. Het woord is aan de burgemeester voor de punten die zijn portefeuille betreffen.

De BURGEMEESTER: Voorzitter, het college staat positief tegenover de motie van mevrouw Aktaş. Het is belangrijk om zorgvuldig met de geschiedenis om te gaan. Dit hebben wij overlegd naar aanleiding van de commissie Bestuur, Veiligheid en Middelen (BVM). Ik heb uitgelegd dat er bij Van der Veeke sprake was van een VOC-koopmanschapsverleden. Dit hebben wij aan de historicus gevraagd. Het voelt een beetje als een architect; je kunt niet zomaar aan zijn teksten knoeien. Hij heeft gezegd dat hij het goed vindt en dat hij het belangrijk vindt dat er open en eerlijk duidelijkheid wordt gegeven. Het gaat om de Van der Veekezaal en de Van Arenbergzaal. Wij geven de historicus de opdracht daar de juiste feiten bij te vinden en dan passen wij dat aan. U heeft daarmee van mij een toezegging. Als u de motie in stemming brengt loopt u het risico dat hij weggestemd wordt. De keuze is aan u.

Mevrouw Pengel, u kan ik helaas minder blij maken. U heeft uw eigen interpretatie aan de commissie BVM gegeven. In de bespreking merkte een burgerraadslid van de PvdA, mevrouw Raaijen op dat we onze kinderen over het slavernijverleden moeten leren, zodat zij weten wat er gebeurd is en waarom er zoveel pijn in de samenleving is. Dit vind ik op zich een goed idee.

Voorzitter VAN BUUREN: Burgemeester, in uw enthousiasme loopt u vooruit op de motie vreemd aan de orde van de dag. die apart staat geagendeerd.

De BURGEMEESTER: Nee voorzitter, dat is iets anders. Dit gaat over het lespakket. Mevrouw Pengel heeft gevraagd of wij koffie kunnen drinken over het lespakket. Mevrouw Pengel trok uit wat ik zei de conclusie dat de schooldirecteuren positief tegenover het lespakket staan. Ik heb gezegd dat ik het zelf een goed idee vind, maar ik geef een dienstwaarschuwing af. Een aantal jaren geleden wilden de Molukkers, die ons heel dierbaar zijn, graag hun geschiedenis vertellen omdat ze een belangrijke substantie vormen binnen de Capelse samenleving. Dat hebben wij geprobeerd en dat is redelijk gelukt. Daarna wilden de veteranen vertellen over wat ze hebben meegemaakt, zodat kinderen weten dat er nooit meer een oorlogssituatie moet komen. Dat is ten dele gelukt. De schooldirecteuren zeggen: hou op ons dingen op te leggen. We moeten al veel van Den Haag, we kunnen al geen vakleerkrachten krijgen, laat staan dat we er allemaal extra pakketten bij nemen. Het is goed om hier over door te praten met mevrouw Pengel en de wethouder Onderwijs. Die heeft de ingangen bij de schooldirecties.

De VOORZITTER: Burgemeester, ik wacht tot u op uw plaats zit en het voorzitterschap overneemt.

De VOORZITTER: Wij zijn toegekomen bij de tweede termijn van de raad. Wij hanteren dezelfde volgorde. Het woord is aan de heer Schaatsbergen.

Mevrouw TIEMAN: Voorzitter, is het mogelijk te schorsen voordat wij de tweede termijn in gaan?

De VOORZITTER: Als u dat vraagt moet ik dat doen. Is vijf minuten genoeg?

Mevrouw TIEMAN: Voorzitter, ik wil met een aantal fractievoorzitters spreken over moties die mogelijk ingetrokken worden. Tien minuten is beter.

De VOORZITTER: Een aantal sprekers is veel eerder op de avond uitgenodigd en is misschien pas om tien uur aan de beurt. Ik wil tempo houden. Ik schors de vergadering tot tien voor half negen.

Schorsing van 20.10 tot 20.30 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Mevrouw Den Engelsman, bent u tevreden met de beantwoording van de wethouder? Wat doet u met uw potloodamendementen?

Mevrouw DEN ENGELSMAN: Voorzitter, de amendementen gaan in de tas mee naar huis. Ik ben blij met de toezeggingen van de wethouder dat wij vooraf in gesprek gaan.

De VOORZITTER: Het amendement is ingetrokken en maakt geen deel meer uit van de beraadslaging. Voordat ik de heer Schaatsbergen het woord geef kijk ik naar mevrouw Tieman. U wilde schorsen. Bent u tevreden over de schorsing?

Mevrouw TIEMAN: Voorzitter, ik ben heel tevreden met de schorsing.

De VOORZITTER: U had natuurlijk een punt. Ik wilde tempo maken, maar het is logisch dat u zich wilde herberaden met zoveel moties en amendementen. Het woord is aan de heer Schaatsbergen in tweede termijn.

De heer SCHAATSBERGEN: Voorzitter, de schorsing met de fractievoorzitters was productief maar laat ruimte voor overige vragen richting het presidium. Ik kom terug op een aantal moties en amendementen. In veel gevallen volgen wij de redentie van het college, in de collegebrief en hier in beantwoording gegeven. Ik ga graag met de heer Van Buuren en wethouder Wilson een klein debat aan over uw motie Innoveren voor nu en later. Ik begrijp inmiddels uit het gesprek dat wij in de pauze hadden dat uw strekking breder is dan alleen wonen. Wethouder Wilson heeft hierop gereageerd.

Dit is ook de inhoud van mijn betoog over wonen en ouder worden in Capelle geweest. Wij propageren de lijn van de Wmo: zelfredzaamheid en langer thuis wonen. Dit zal een punt van zorg worden op het moment waarop wij herijken hoe wij oud willen worden in Capelle. De bevolking vergrijst. Tegelijkertijd hebben de arbeidskrachte en werkdruk in de zorg gevolgen voor mensen die in de zorg willen werken. Daar komt ook een welzijnscomponent bij kijken. Dit betreft niet alleen thuiszorg, maar ook de vraag hoe wij onze ouderen vitaal en sociaal betrokken bij de maatschappij houden. Dit vraagt om een veel bredere kijk dan ik in eerste lezing uit uw motie haalde. Ik verzoek u om de toezegging dat het college in eerste lezing breder kijkt dan alleen wonen, waar het gaat om ouder worden in Capelle. Ik daag wethouder Wilson uit om volgend jaar terug te komen met een eerste verkenningsronde. De raad kan dan verkennen welke richting hij op wil en een visiedocument opstellen. Op dat moment kunnen wij de financiën erbij betrekken. Daar zit voor mij het heikele punt in uw motie. U wilt eenmalig geld uit het Enecofonds inzetten vanuit uw motie als financiële dekking voor de innovatie, die in uw beleving eenmalig zou zijn. Als wij in de breedte kijken naar ouder worden in Capelle, moeten wij dit met structureel geld doen, niet met eenmalig geld. Een pas op de plaats met betrekking tot het derde punt in uw motie zou beter zijn: kijken naar de financiering nadat er een eerste verkenning van het college naar de raad is gekomen. Dit is mijn appel op het college en op u.

De heer VAN BUUREN: Voorzitter, dit wordt een heel gekunstelde interruptie. Ik kan ook in mijn tweede termijn reageren. Als ik nu reageer, is dat een antwoord op de heer Schaatsbergen en geen vraag.

De VOORZITTER: Wij houden goed in de gaten of er na de tweede termijn reden is een extra ronde te maken. Na de tweede ronde van het college schors ik.

De heer VAN BUUREN: Ik reageer op de opmerkingen van de heer Schaatsbergen in mijn tweede termijn.

De heer SCHAATSBERGEN: Voorzitter, mijn verzoek ligt bij zowel het college als de fractie van de SGP.

Wij hebben in de eerste termijn antwoord gekregen op onze vragen over een aantal moties. Ik kijk de dames van GroenLinks aan over de motie over het onderzoeken van salarisongelijkheid tussen mannen en vrouwen in dit pand. Er ligt een toezegging en u hebt informatie in de derde versie van uw motie verwerkt. Om deze reden heb ik mijn fractie geadviseerd om mee te stemmen als u de motie in stemming brengt. Anders wordt dit een onderwerp dat in lengte van manden en jaren terug kan komen en dat willen wij niet. Wij gaan er wel van uit dat het in dit pand in de loop der jaren goed geregeld is door de afdeling HR en de algemeen directeur.

Voor de motie over de onderschriften die u met een aantal andere partijen heeft ingediend, geldt hetzelfde. Wij kunnen het maar beter weten voordat het een eigen leven gaat leiden. De burgemeester heeft hierover een toezegging gedaan. Ik denk dat meerdere fracties de opmerking zullen maken die ik nu ga maken, dus sorry als ik het gras voor de voeten wegmaai. De burgemeester doet er goed aan om de overige namen van zalen in ogenschouw te nemen en te kijken of daar in een verleden een scheve schaats gereden is. Dan hebben we die vast getackeld.

De VOORZITTER: De heer Weijers wil interrumpen.

De heer WEIJERS: Voorzitter, voor de duidelijkheid: bedoelt u die scheve schaats, om in die beeldspraak te blijven, in den brede en niet enkel het aspect waar het nu om gaat in de motie?

De heer SCHAATSBERGEN: Voorzitter, als wij het dan toch doen, dan denk ik dat de burgemeester met de architect ook de overige zalen moet bekijken. We hernoemen geen zalen, maar als het nodig is geven wij nadere duiding op personen waarop er iets in het hele verre verleden van toepassing is geweest. Daarmee kunnen we de discussie beëindigen en voorkomen dat die discussie een eigen leven gaat leiden.

De VOORZITTER: Ik noemde net de Van Arenbergzaal. Dat moet de Groenhoutzaal zijn. De historicus heeft meegeluisterd en dit direct doorgegeven. Wij bekijken alles opnieuw.

De heer SCHAATSBERGEN: Voorzitter, het raadsbesluit over de kaders van de opvang. In mijn interruptie bij mevrouw Sormaz heb ik duidelijk gemaakt hoe ik denk over de indiening van deze motie. Ik voeg toe dat wij tegen de motie stemmen als zij deze in stemming brengt. Dit laat onverlet hoe Leefbaar Capelle tegenover de opvang van asielzoekers staat. Dat standpunt, ook uit de vorige periode, mag duidelijk zijn. De raad heeft hierover een besluit genomen.

De motie Een nadere duiding maakt het verschil van het CDA heeft mij enigszins verrast. Wij hebben in de afgelopen jaren regelmatig bij de begrotingsstukken een exceloverzicht gekregen. Hier stond in geduid welke onderwerpen in welke commissie behandeld worden. Het college heeft toegezegd dat deze duiding erbij komt, dus dat is prima. Ons stemgedrag zal overduidelijk zijn.

De VOORZITTER: Blijft u nog even staan, ik heb een punt van orde. U begon uw inbreng met de mededeling dat u met een aantal fractievoorzitters bij elkaar bent gekomen en dat daaruit kwam dat er iets naar het presidium geleid moest worden over vanavond. Ik wil niet dat de griffier en ik daar slecht van slapen. Het presidium is pas 12 december. Ik nodig u uit om daar na afloop van deze vergadering meer duiding aan te geven.

De heer SCHAATSBERGEN: Nu daagt u mij uit. Ik pak de tijd zonder dat mijn tijd loopt. Mevrouw Tieman heeft verzocht om een aantal punten met de fractievoorzitters te bespreken. Dit ging over het overnemen, omarmen en intrekken van moties. Deze discussie hebben wij in een eerder stadium gevoerd. Wij hebben gezegd dat wij die in het presidium nogmaals duidelijk moeten voeren om eenduidigheid te krijgen. Daarbij hoort een verzoek richting het college om te reageren om onduidelijkheid te voorkomen.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Schelkers. U kunt blijven zitten als u minder dan een minuut nodig hebt.

De heer SCHELKERS: Voorzitter, ik vrees dat ik iets langer dan een minuut bezig ben. Vandaar dat ik naar het spreekgestoelte ben gelopen. Ik begin met hoe wij over de amendementen en moties zullen stemmen.

Wij hebben het amendement Geen eenmalige compensatie zonder effect medeondertekend.

Wij blijven dit steunen.

Ik zit met een knoop in de maag over het amendement Wees loyaal maar budgetteer niet te royaal. Ik heb het idee dat de heer Van Buuren en wethouder Faassen dezelfde richting op willen. Als het om een pilot gaat, dan is de manier waarop het is opgenomen in de begroting correct. Maar als het een campagne is, zoals de heer Van Buuren zegt, dan stopt die op een gegeven moment. In dat geval zou het goed zijn dat er structureler geld geraamd wordt. Ik hoop dat de heer Van Buuren een vlammend betoeg houdt en dat wethouder Faassen met een mooie oplossing komt. Hoe wij hierin stemmen wacht ik af.

Het amendement Ambitie is mooi, een plan is beter. Wethouder Faassen begint naast mij te lachen, dat belooft veel goeds, mijnheer van Buuren.

Wij steunen de motie Maak de geschiedenis zichtbaar binnen het gemeentehuis.

Wij steunen de motie Monitoren is goed, presteren is beter niet.

De motie Innoveren voor nu en later vinden wij sympathiek, maar ook hier geldt dat we met de dekking in de maag zitten. Mijnheer Van Buuren, dit is geen voorbode dat wij de motie wegstemmen. Als u iets kunt veranderen aan de dekking, denk ik dat u de steun van onze fractie zult krijgen.

Wij steunen de motie Gelijk loon.

Wij steunen de motie Raadsbesluit over opvang niet.

De fractie van BVNL noemde vluchtelingen de oorzaak van de woningcrisis in Nederland. Ik wil dit niet onbenoemd laten. Dit moet tegengesproken worden. Natuurlijk gaan er huizen naar vluchtelingen toe, maar het is oneerlijk om de woningcrisis weg te schuiven op vluchtelingen en al helemaal van een fractie die tegen meer huizen is, tegen maatregelen om de markt beter in balans te houden, maar vervolgens wel roept dat een groep mensen de dader is. Dit is feitelijk onjuist. Ik hoor u roepen: er zijn gegevens. Komt u daar alstublieft mee, zodat we kunnen zien dat statushouders en vluchtelingen de directe oorzaak zijn van de woningnood in Nederland. Zo niet, dan denk ik dat u heel zorgvuldig uw woorden moet kiezen voordat u een groep mensen wegzet.

De VOORZITTER: Wij maken pas op de plaats. Eén van de hoofdrolspelers, wethouder Van Woudenberg, heeft dienst. Hij wordt gebeld door de psychiater. Dat kan vijf minuten duren. Het zou vervelend zijn als er vragen voor hem komen en hij die niet hoort. Wij wachten even.

Korte pauze.

De VOORZITTER: Mevrouw Penterman, het woord is aan u.

Mevrouw PENTERMAN: Voorzitter, wij zijn mede-indiener van het amendement over de € 4,6 miljoen van Leefbaar Capelle.

Wij tekenen mee op de motie Circulair bouwen & slopen. Conform onze uitgangspunten ondersteunen wij deze motie met een aantal voorbehouden voor de duurzaamheidsleidraad. Wij willen geen prijsopdrijvend effect, we willen niet dat bouwen onuitvoerbaar wordt en wij willen dat het kwaliteitsaspect een overweging is bij het maken van beleid, bijvoorbeeld bij hergebruik van buitentegels. Dat kan extra duur zijn, de vraag is of het ook even mooi wordt. Ik roep u op hier kritisch naar te kijken.

Wij zijn het in principe eens met de motie Maak geschiedenis zichtbaar binnen het gemeentehuis. Zorg voor een historisch accurate weergave, draag de juiste feiten over en benoem de zaken die kunnen schuren. Pas op met het beoordelen van de geschiedenis met de blik van nu. De VVD is voor juiste educatie in de context van de tijd. De vraag is of je met alleen slavernij een afgewogen context krijgt. De context zou breder moeten zijn en hier moet kritisch naar worden gekeken.

Wij zijn positief over de motie Innovatieplan vitaal ouder worden van de SGP. Wij moeten zorg dragen voor ouderen in een kwetsbare positie en met goede plannen komen. De VVD is tegen het nu al oormerken van het budget. Maak een goed plan en laten wij daarna bepalen hoe dit het best gefinancierd kan worden.

Het amendement Wees loyaal, maar budgetteer niet te royaal van de SGP is heel liberaal. Het had door de VVD geschreven kunnen worden. Kijk naar de campagne en het resultaat, maar maak hier geen standaard jaarlijkse bijdrage van. Die oproep is eerder gedaan.

Dan de motie Raadsbesluit over opvang van BVNL. Opvang gaat over veel meer dan huizen en een bed. Je moet woningen, scholing, zorg en extra begeleiding regelen. Dit vraagt veel van een gemeente, waardoor andere zaken kunnen blijven liggen. De gemeente moet kunnen beslissen wat ze wel of niet aankan.

Ik zeg voor de duidelijkheid heel nadrukkelijk dat het om beleid gaat, niet om mensen. Wij hebben het voorstel gedaan om met het college om tafel te gaan en met elkaar de richting te bespreken, om vervolgens met een plan naar de raad te komen. De burgemeester omarmt dit. Dit zou positief kunnen zijn.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Van Buuren.

De heer VAN BUUREN: Voorzitter, ik begin met mijn complimenten aan het college. Ik heb buitengewoon veel waardering voor de wijze van beantwoorden en de openheid daarin. Het college geeft soms ruitelijk toe dat een tekst ongelukkig was of dat een spelregel die is afgesproken omwille van, niet is gehanteerd. Dat is een teken van kracht.

In het kader van de tegenprestatie zetten wij daar iets tegenover door de motie Monitoren is goed, presteren is beter in te trekken. Wethouder Wilson gaf een overtuigend, bijna mondeling addendum op de begroting.

Voor de motie Eerst evalueren, dan concluderen geldt hetzelfde. De toelichting was buitengewoon helder. Wij trekken deze motie in.

Wij trekken ons amendement op de € 400,000 structureel voor het groen in. Wij hebben hier over nagedacht, dit was het meest vergaande amendement. Het punt dat wij gemaakt hebben is buitengewoon helder, raadsbreed onderstreept en door het college benadrukt. Tegelijkertijd heeft de wethouder coulance gevraagd om gebruik te kunnen maken van dit plantseizoen. U weet dat wij een principiële partij zijn; daar staan wij om bekend. Tegelijkertijd zijn wij niet doof voor goede argumenten. Wij hebben met elkaar herbevestigd dat de stelregel is: eerst kaderstelling, eerst besluiten en dan voteren. Dat is de winst. Daarbinnen kan de wethouder nu opereren. Wij nemen dit serieus en trekken het amendement in. Wij doen dit iets later dan de VVD, maar het is goed dat de raad dit plenair heeft besproken en het niet alleen via de collegebrief is gegaan. Dit is overigens geen verwijt, excuses als dat zo is ervaren.

Wij moeten nog voor twee dingen knokken. Wij zijn daartoe zelfs uitgenodigd door de heer Schelkers. Ten eerste de motie Innoveren voor nu en later. Het verbaast ons dat daarin een vooraf sorteren op wonen wordt gelezen. Dat was absoluut niet onze bedoeling. Het is onze bedoeling dat wij breed en integraal naar het vergrijzingsvraagstuk kijken: naar de werkdruk, naar de toepassing van domotica en andere technologische toepassingen. Hoe kunnen wij ervoor zorgen dat onze ouderen vitaal ouder kunnen worden? Daarbij worden wij geconfronteerd met de toenemende kostenstijgingen. Die moeten wij op enigerlei wijze in bedwang houden, zonder concessies te doen aan de kwaliteit. Ons idee was dat de Enecomiddelen zich ervoor lenen om met eenmalig geld innovaties te bedenken die ons structureel geld kunnen besparen of die meerwaarde mogelijk kunnen maken. Als deze raad er moeite mee heeft om de dekking op voorhand al aan het Enecofonds te hangen, dan is het voor ons geen halszaak om het derde beslispunt in deze motie te laten vervallen. De inhoud staat voorop en de dekking volgt, zolang wij maar eerst besluiten en dan voteren. Dat doen wij vanaf heden natuurlijk structureel. Met deze verduidelijking en concessie hoop ik dat onze collega's zich toch in de motie kunnen vinden.

Voorzitter, het amendement Wees loyaal, koop lokaal. Als onze ondernemers steun nodig hebben, om wat voor reden dan ook, moeten wij die leveren. Tegelijkertijd vraagt elke tijd om zijn eigen vorm die past bij de omstandigheden van dat moment.

Wij hebben een jaar geleden besloten om de Capelse ondernemers te steunen met een campagne. Deze campagne was erop gericht Capellenaren ervan te overtuigen dat het goed is om bij de lokale middenstand te winkelen. Een campagne heeft altijd een tijdelijk karakter en is na verloop van tijd weer uitgewerkt. De boodschap werkt niet meer. Dan moet je op zoek naar een ander instrument. Wij weten niet wat er volgend jaar belangrijk is. Wij weten ook niet welk middel volgend jaar belangrijk is of wat dat middel kost. Daarom hebben wij gezegd: raam het niet structureel aan, maar neem een besluit op basis van wat je weet over wat nodig is en wat werkt. Leg dan een besluit aan ons voor om daarvoor van ons de dekking te vragen. Wij zijn als eerste bereid om dat geld te voteren. Loop niet op de zaken vooruit door nu iets structureel te budgetteren waarvan je niet weet of je het structureel gaat doen en in welke vorm. De aanvliegroute verschilt, wethouder Faassen heeft helemaal gelijk. Hij zegt: we zetten het structureel in maar we halen het eruit als daar aanleiding toe is. Wij pleiten precies andersom: dat wij in de begroting alleen dingen hebben staan waarvan we zeker zijn dat we ze gaan doen. Dat lijkt ons een veel zuiverder vertrekpunt. Mijnheer Schelkers, vlammender dan dit kan, maar dan wordt het onaangenaam.

Er zijn nog veel moties en amendementen waar wij een mening over hebben. Een deel daarvan zullen wij, gelet op onze spreektijd, in stemverklaringen proberen te vatten. Wij hopen dat het CDA de toezegging op de toelichting op deelprogramma's zodanig overtuigend vindt dat ze haar motie op dat punt intrekt.

De VOORZITTER: Motie M8 is ingetrokken en maakt geen deel meer uit van de beraadslaging. Ik zag mevrouw Den Engelsman al ja knikken. Ik geef de andere raadsleden straks gelegenheid om uw pogingen om het aangenomen te krijgen te overdenken. Het woord is aan mevrouw Pengel.

Mevrouw PENGEL: Voorzitter, de reactie van de wethouder financiën is helder. Ik stelde vragen over de financiële positie van Capellenaren. De wethouder heeft hier adequaat op gereageerd. Dit blijkt ook uit de ambitie in de begroting.

Ik sta open voor een vervolgesprek over aandacht voor de Nederlandse geschiedenis op scholen en het voorstel van mevrouw Penterman om dat breder te trekken dan alleen slavernij.

De VOORZITTER: En dat gaat dan gebeuren met de wethouder Onderwijs.

Mevrouw PENGEL: Inderdaad.

De VOORZITTER: Het woord is aan mevrouw Aktaş.

Mevrouw AKTAŞ: Voorzitter, een aantal amendementen en moties is ingetrokken. Ik moet goed kijken naar mijn overzicht. Wij steunen het amendement Integrale aanpak maaibeheer voor een groen en duurzaam Capelle niet. Wij vinden het belangrijk dat er structureel budget beschikbaar wordt gesteld voor maaibeheer om hier in de komende jaren werk van te maken.

Wij hebben meegetekend met de motie Geen eenmalige compensatie zonder effect.

Wij steunen het amendement Wees loyaal, maar budgetteer niet te royaal. Wij zijn voorstander van eerst evalueren voordat de middelen structureel beschikbaar worden gesteld.

Wij steunen de motie Raadsbesluit over opvang absoluut niet. De gemeente dient te voldoen aan de landelijke kaders.

Wij steunen de motie Een nadere duiding maakt het verschil. Dit geeft beter inzicht.

Wij tekenen de motie Circulair bouwen & slopen mee. Wij moeten de beweging naar circulair bouwen en slopen maken.

Wij steunen de motie Innoveren voor nu en later met de voorgestelde aanpassing van mijnheer Van Buuren. Als het derde beslispunt over de dekking vanuit de Enecogelden wordt weggehaald, stemmen wij voor.

Wij hebben de fracties tot nu toe gehoord en besloten om de motie Gelijk loon in stemming te brengen. In overleg met de PvdA en Capels Bewoners Belang brengen wij de motie Maak de geschiedenis zichtbaar binnen het gemeentehuis ook in stemming.

De VOORZITTER: Dat is duidelijk. De heer Van Buuren wil interrumperen.

De heer VAN BUUREN: Voorzitter, GroenLinks wil de motie over de zaalnamen in stemming brengen, maar reageert niet op de daarbij gemaakte opmerkingen. Het is belangrijk om recht te doen aan het feit dat sommige personen ook op andere vlakken een scheve schaats hebben gereden. Het verzoek aan de burgemeester was: mogen wij de motie zo lezen wij het college verzoeken om recht te doen aan diverse vormen van gedrag waar wij nu, met terugwerkende kracht, moeite mee hebben?

Mevrouw AKTAŞ: Voorzitter, de motie was in eerste instantie opgesteld vanuit het perspectief van het slavernijverleden. Ik hoor de wens dit breder te trekken. Als het college dat mee wil nemen, kunnen wij de motie aanpassen.

De heer VAN BUUREN: Het is voor ons voldoende als het college de bereidheid toont om bij de uitvoering die verbrede interpretatie te hanteren.

De VOORZITTER: Ik ben portefeuillehouder en ik zeg daar ja op. Wij willen de waarheid op de muur hebben.

Mevrouw Weemhoff, u hebt het woord.

Mevrouw WEEMHOFF: Voorzitter, ik ga het rijtje af. Wij hebben meegetekend op de motie over de € 4,6 miljoen. Wij stemmen voor deze motie.

Dat geldt ook voor de motie Circulair bouwen.

Wij stemmen voor de motie Maak de geschiedenis zichtbaar, met de kanttekening die zojuist is genoemd. Wij waarderen het dat de waarheid in breed perspectief van verschillende kanten belicht wordt, zodat wij een bredere kijk op de geschiedenis krijgen.

Wij onderschrijven het belang van kennis rond de beloning die gehanteerd wordt. Wij stemmen voor de motie Gelijk loon.

Wij stemmen voor de motie Innovatieplan vitaal ouder worden, met de aanpassing van de SGP.

Wij horen nog graag wat de wethouder zegt over het wel of niet toekennen van structureel geld bij de motie Wees loyaal, koop lokaal.

Wij stemmen tegen de motie Raadsbesluit over opvang.

Mevrouw GROENENDIJK: Voorzitter, wij bedanken de portefeuillehouders hartelijk voor hun beantwoording. Er zijn vragen vergeten, ik kom daar straks op terug.

Bedankt voor het antwoord over het fietsbeleid. Ik begrijp dat het nog niet helemaal concreet is.

Ik vertrouw erop dat u snel met een datum komt en dat het hoog op uw prioriteitenlijst staat. U heeft dit duidelijk gezegd.

Met betrekking tot de motie Wees loyaal heb ik gevraagd of een van de wethouders wil reageren op een oproep om te kijken of we iets kunnen doen met koop bewust, koop minder of geef meer weg.

Zeker met 'Black Friday' en de feestdagen voor de deur. Kunt u hierop antwoorden?

Ik heb ook geen antwoord gekregen op mijn vraag in hoeverre mensen met een chronische aandoening aandacht krijgen in onze begroting.

De wethouder heeft toegezegd om goed te kijken naar wat mensen willen met het stadsfeest en hoe we daarmee omgaan. Wellicht zijn er binnen de wijken andere wensen dan een groot feest op het Stadsplein, en moeten we een andere keuze maken. Ik vertrouw erop dat u dit samen met ons wil doen.

Ik heb nog een enkele toevoeging op de moties en amendementen. Een aantal zaken was nog niet ingebracht op het moment dat ik sprak.

Het CDA heeft inmiddels een aantal moties ingetrokken. Wat nog wel staat is de motie Integrale aanpak maaibeheer. Wij vinden biodiversiteit superbelangrijk, het gaat hier om een kwaliteitsimpuls. Wij steunen dit amendement vooralsnog niet. Wij vertrouwen erop dat het college zijn eigen akkoord zal waarmaken, of dit nu een Capels akkoord of een coalitieakkoord is.

Met betrekking tot de motie Een nadere duiding maakt het verschil vinden wij dat dit geregeld moet worden, maar niet dat een motie hiervoor de weg is. Wij wachten dit nog even af.

Wij zijn positief over de motie Maak de geschiedenis zichtbaar binnen het gemeentehuis. Daar kom ik nog op terug, ik heb er net iets over gezegd. Wij hebben meegetekend. Ik vind het wel lastig om dit breder te trekken. Ik hoor de burgemeester zeggen: de waarheid moet op de muur.

Ik heb een dochter die 'China studies' studeert. Ik ben in de herfstvakantie in Turkije geweest en ik kijk ook wel eens naar wat er in Rusland gebeurt. Ik vind het lastig, welke kaders gaan wij hanteren? Wat is de waarheid, wat is een scheve schaats? Kan de portefeuillehouder hierop reageren?

Met betrekking tot de motie Raadsbesluit over opvang heb ik net al gezegd dat wij vinden dat wij hier leiderschap moeten tonen in barmhartigheid, juist nu de urgentie hoog is. Terreurbombardementen in Oekraïne leiden tot mogelijk nog meer hulpzoekenden. Wij moeten klaarstaan voor de medemens. Dat is een Bijbelse opdracht. Ik ben het niet eens met de VVD dat het hier alleen om beleid gaat. Het gaat bij beleid altijd ook om mensen.

De VOORZITTER: Ik ga over de orde, dus ik reageer er gelijk op. De motie Maak de geschiedenis zichtbaar had het slavernijverleden als insteek. Daar ging het steeds over. Uiteindelijk heeft mevrouw Pengel de Ketikoti motie gemaakt en een afgeleide daarvan was dat mevrouw Aktaş zei: dan ga ik vragen van de muren.

Ik begrijp de vraag van de heer Van Buuren. Wij willen eerlijkheid op de muren. Je wilt laten zien dat dit de mensen waren die in die tijd in Capelle een rol speelden. Dat hebben ze goed gedaan. Als ze dingen verkeerd hebben gedaan, moeten we dat ook benoemen. Het VOC-koopmanschap speelt bij de mensen die ik noemde een grote rol. Stel dat we erachter komen dat iemand een zware crimineel was, of een moordenaar, dan kunnen we dat vermelden of ervoor kiezen de zaal een andere naam te geven als het te ver gaat. We kijken er met gezond verstand naar. Het woord is aan mevrouw Den Engelsman.

Mevrouw DEN ENGELSMAN: Voorzitter, gezien de tijd reageer ik alleen op de amendementen en moties die open staan. Wij hebben meegetekend met de moties Geen eenmalige compensatie zonder effect en Circulair bouwen & slopen.

Wij zijn in principe voor alle andere moties, behoudens de motie van BVNL. Wij stemmen hier niet mee in. Er worden statushouders gemeld, daar zit een wettelijke verplichting aan en wij roepen mevrouw Sormaz op met eerlijke informatie te komen over Capelle.

De VOORZITTER: Nog even uw eigen moties en amendement, mevrouw Den Engelsman.

Mevrouw DEN ENGELSMAN: Voorzitter, ik heb het daar met mijnheer Van Buuren al over gehad. Ik trek de motie Integrale aanpak maaibeleid in, in het kader van 'social return'. Ik laat de motie van de toevoeging van de commissies nog even staan.

De VOORZITTER: De griffier is even in verwarring. Maaibeheer wordt ingetrokken en de andere wordt in stemming gebracht.

Mevrouw DEN ENGELSMAN: Dat klopt, wel met de aantekening dat we wel steeds (overstaanbaar) op de toezegging.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Vlot.

De heer VLOT: Voorzitter, ik kijk streng naar de bode. Wat is hier aan de hand met de techniek? Ik blijf zitten, ik houd het kort. Het afvinken van moties en amendementen wordt inmiddels wel lastig. Wij hebben meegetekend met de motie over de € 4,6 miljoen. Wij staan positief tegenover de salariskloof van GroenLinks.

De heer VAN BUUREN: Voorzitter, bij interruptie, begrijp ik goed dat de SP de loonverschillen toejuicht of was er sprake van een 'slip of the tongue'?

De heer VLOT: Voorzitter, ik neem de vrijheid om niet te reageren op de heer Van Buuren. Ik denk dat duidelijk is wat ik bedoelde.

Met betrekking tot de naamgeving van een aantal zalen in ons gemeentehuis sta ik positief tegenover het zichtbaar maken van de geschiedenis. In mijn gedachten en lezen had ik het woord slavernij tussen haakjes gezet, omdat die geschiedenis in zijn algemeenheid betrokken wordt. Dat is duidelijk geworden bij de beraadslagingen. Ik heb naar het straatnamenregister van Capelle gekeken. Hebben wij een Afrikaanse wijk, een Van Riebeeck, een Smuts en noem ze allemaal maar op?

Die blijken wij niet te hebben. Dat scheelt veel bordjes in de gemeente. Ik vond dat opvallend, de meeste gemeenten hebben wel zo'n wijk, maar ik kon ze niet vinden. Ik kan de beweegredenen van de SGP bij de motie Wees loyaal volgen. Aan de andere kant heb ik andere beweegredenen om er mijn vraagtekens bij te zetten. In winkelcentrum De Scholver is zojuist weer een grote discountzaak gevestigd. Daar is geen Nederlands product te krijgen. Helaas zijn er ook Nederlandse ondernemers vertrokken. In hoeverre helpt een campagne als het vestigingsklimaat er niet meer naar is dat die ondernemers er überhaupt zijn? Dat vind ik spijtig. Wij zullen bij het stemmen zien wat ik hier uiteindelijk mee doe.

Ik vond het heel leuk en uitdagend om de Enecogelden in een motie te zetten. Het wordt tijd dat de raad hiermee aan de slag gaat. Wij hebben de kaders vastgesteld en nu moet het gaan gebeuren. Ik vond het juist goed om de eenmalige zak geld zoals de heer Van Buuren het bedoelde, in de breedte van het innoveren en niet per se op het wonen, te gebruiken. Het mag er van mij in blijven staan, dan zou ik ook voor stemmen.

De heer VAN BUUREN: Voorzitter, vindt de heer Vlot het bezwaarlijk om de rest van de raad meer tijd te gunnen om tot gedeelde inzichten te komen?

De heer VLOT: Voorzitter, ik geloof dat geduld ook een van die deugden was. Ik sluit mij bij u aan. Ik vind het apart, ik ben nooit zo van het geven van een overzicht van onze stellingname ten opzichte van moties en amendementen. Ik kan me aanpassen aan de rest. De beraadslagingen zijn mooi vanavond, de toon is goed, de toegankelijkheid van het college is ook goed.

De wethouder heeft met zijn toevoegingen een aantal vragen bij de motie Circulair bouwen en slopen beantwoord. Ik had de heer Schelkers ervan op de hoogte gesteld dat ik zou afwachten wat wethouder Geissler zou zeggen, met name over de kosten van het bouwen en in hoeverre we dat kunnen sturen. Wij steunen deze motie. Bij interruptie kunt u mij nog vragen stellen.

De VOORZITTER: Mijnheer Vlot, uw opmerking over de discounts bracht bij mijn communicatiemedewerkers, die zijn heel goed, creatieve gedachten op gang. We gaan u helpen, u krijgt een nieuwe slogan. Wees loyaler, koop lokaler. Snapt u hem? Denkt u er even goed over na.

De heer VLOT: Voorzitter, u zegt het tegen mij, maar misschien moet u proberen de heer Van Buuren te overtuigen, zodat zo'n campagne meer waarde krijgt.

Mevrouw SORMAZ: Voorzitter, ik licht de motie van BVNL nader toe. In de tussentijd roep ik uw collega's op uw bril op of af te zetten en op uw I-pad of laptop naar www.cbs.nl of www.ind.nl te gaan. Daar staan alle cijfers en statistieken vermeld. Dit is mijn antwoord op de vraag over eerlijke cijfers.

Afgelopen week heeft premier Rutte alsnog zijn VVD-fractie overgehaald om de spreidingswet te steunen. BVNL vindt dit onbegrijpelijk. Ik laat de inhoud van de nieuwsberichten achterwege. Ik wil het hebben over onze lokale democratie. BVNL is barmhartig in het opvangen van vluchtelingen uit oorlogsgebieden. Daarbij zijn wij groot voorstander van het bieden van hulpgoederen en opvang in de regio. Daarnaast is BVNL een van de weinige partijen die gepleit heeft voor de-escaleren van de oorlog in Oekraïne. Dat wil ik vermeld hebben. BVNL vindt dat statushouders dezelfde weg zouden moeten volgen als onze eigen inwoners, in plaats van voorrang te krijgen. Deze nieuwe asielwet gaat alles te boven. Iedere vorm van draagvlak ontbreekt en de zogenaamde bonus die alle gemeenten in het vooruitzicht wordt gesteld is een sigaar uit eigen doos. Met 33 raadsleden zijn wij het hoogste orgaan van de gemeente Capelle. Kunnen wij zomaar buitenspel gezet worden? Volgens de nieuwe wetten wel. Ik roep u op de motie van BVNL toch te steunen door het college een raadsvoorstel voor te leggen voor een afwegingskader ten behoeve van de opvang. Juist omdat het Rijk ons dit oplegt is het krachtig als de gemeente vooraf nagedacht heeft over de kaders. Kaderstellen geeft ons lokaal een handvat om regie te houden binnen de drang- en dwangwet. Of willen wij afwachten tot het Rijk een pand heeft opgekocht, ons daarmee confronteert en wij geen kant meer op kunnen en er problemen ontstaan omdat er geen draagvlak is binnen de gemeente?

De heer WEIJERS: Voorzitter, mag ik daar een vraag over stellen? Stel dat wij een afwegingskader hebben. Daar staat iets in. Dan komt mogelijk de aanwijzing vanuit het Rijk waarbij er een pand gekocht is. Verwacht mevrouw Sormaz dat wij met dit afwegingskader in de hand kunnen wapperen en zeggen: "Sorry, daar doen wij niets mee, want wij hebben een afwegingskader?"

Mevrouw SORMAZ: Voorzitter, wij kunnen het sowieso proberen.

De VOORZITTER: Dat lijkt een afdoende antwoord. Ik zie de heer Weijers nee schudden.

Mevrouw SORMAZ: Waarom zouden wij dit door het Rijk laten opleggen? Wij zijn een aparte bestuurslaag.

De heer WEIJERS: Voorzitter, als ik zo vrij mag zijn hier antwoord op te geven? Het is bijna te gek voor woorden dat die drang of dwang nodig is. Wij zouden het zelf moeten kunnen regelen, maar omdat alle gemeenten dat onderling niet doen krijgen we uiteindelijk mogelijk die wet. Het heeft er alle schijn van dat de wet gaat zeggen: "Gij zult dit doen." Een wet van de landelijke overheid, van de rijksoverheid, gaat denk ik boven een Capels afwegingskader. Wij kunnen er alle tijd en energie in steken om zelf te wapperen met een mooi stuk, maar dat is verloren tijd.

Mevrouw SORMAZ: Voorzitter, wij vinden van niet. De wethouder heeft zojuist toegezegd een benen-op-tafel-overleg (BOT) te houden. Wat brengt dat dan? Dat is vrijblijvend. Wij hebben niet ruimschoots de tijd. Het is niet één minuut voor twaalf, wij zitten er ver overheen. Op het moment dat wij ermee geconfronteerd worden, beginnen we met brainstormen over hoe we het enigszins vorm kunnen geven. Dat is ook niet de manier.

De VOORZITTER: Gaat u maar verder, mevrouw Sormaz, de heer Weijers is het er niet mee eens. Hij is advocaat bestuursrecht en hij heeft al twee beurten gehad. Moet ik nog meer argumenten noemen?

De heer WEIJERS: Voorzitter, dat laatste was het belangrijkste.

Mevrouw SORMAZ: Onze voorzitter is recentelijk ook overvallen doordat er een pand aan de grens van Rotterdam in gebruik werd genomen zonder dat u hier in de hoedanigheid van burgemeester van wist. Op die manier kunnen wij nog eeuwig doorgaan. Dit is de insteek van BVNL. U kunt er om lachen en vragen waar de cijfers op gebaseerd zijn. Kijkt u maar eens op internet. Dan blijkt wel wat zich afspeelt. Wij pleiten voor een barmhartige opstelling. In de praktijk is echter gebleken dat Capellenaren die zeer barmhartig vluchtelingen in hun eigen huis hebben opgevangen, daar inmiddels van zijn teruggekomen.

De VOORZITTER: De heer Schelkers wil interrumperen.

De heer SCHELKERS: Voorzitter, aan de ene kant denk ik: laat het gaan. Aan de andere kant is het goed dat wij hierop blijven doorvragen. Mevrouw Sormaz beweert cijfers te hebben en vervolgens heeft het op internet gestaan en kunnen wij het daar opzoeken. Ik neem aan dat, als u zoiets stelt, u die cijfers zelf heeft gezien en ons kunt verlichten met die specifieke cijfers, zodat wij weten dat wat u zegt daadwerkelijk klopt. Kunt u aantonen wat de precieze cijfers zijn?

Mevrouw SORMAZ: Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) zijn er 35.000 asielzoekers gekomen in 2021. Dat was nota bene een coronajaar. In 2022 verwacht men tussen de 48.000 en 56.000 asielzoekers. In 2023 loopt dat nog op naar circa 70.000.

De heer SCHELKERS: Voorzitter, mevrouw Sormaz spreekt over asielzoekers. Zij krijgen in principe geen huis. Er is onderscheid tussen vluchtelingen en statushouders; dat is uitgelegd. De cijfers kloppen nog steeds niet. Kunt u naar de Capelse situatie kijken? In hoeverre is dit volgens u op Capelle van toepassing?

Mevrouw SORMAZ: Voorzitter, Capelle vangt ook vluchtelingen op uit Oekraïne, Syrië en andere landen.

De VOORZITTER: De vraag is beantwoord. De heer Jaliens wil interrumperen.

De heer JALIENS: Voorzitter, mevrouw Sormaz strooit met CBS-cijfers en trekt de conclusie dat vluchtelingen de oorzaak zijn van de woningnood in Nederland c.q. Capelle. Trekt het CBS dezelfde conclusies?

Mevrouw SORMAZ: Het CBS heeft het niet specifiek over Capelle. De spreidingswet gaat voor heel Nederland gelden, niet enkel voor Capelle. Capelle is een gemeente in Nederland.

De VOORZITTER: Ik stel voor dat wij stoppen met de tweede termijn. Bent u klaar?

Mevrouw SORMAZ: Voorzitter, ik breng de motie in stemming.

De VOORZITTER: De tweede termijn van de raad is hiermee ten einde. Het derde beslispunt uit de motie van de SGP gaat eruit. De griffier laat een lijst maken met de moties en amendementen die in stemming worden gebracht. Dit printen wij vanwege de duurzaamheid elf keer uit zodat iedere fractie een lijstje krijgt. Tijdens de schorsing kunt u kijken wat de plannen zijn. Het woord is aan wethouder Van Woudenberg.

Wethouder VAN WOUDEBERG: Voorzitter, ik heb een vraag gekregen over het fietsbeleid. In het voorjaar wordt de participatie gedaan met een deskundige. Het rapport wordt in eerste instantie met de inwoners besproken. Na de zomervakantie komen wij terug met een voorstel over het fietsbeleid ter vaststelling in de gemeenteraad.

De VOORZITTER: Mevrouw Penterman heeft een interruptie.

Mevrouw PENTERMAN: Voorzitter, de wethouder spreekt over het fietsbeleid. Ik riep op om de Ketensezoom met enige spoed op te pakken.

Wethouder VAN WOUDEBERG: De Slotlaan richting de Ketensezoom zit in de planning. Wij hebben een concepttekening die wij met de omgeving zullen bespreken.

De VOORZITTER: Wethouder Hartnagel heeft geen reactie, wethouder Geissler nog?

Wethouder GEISLER: Voorzitter, ik ben allang door mijn spreektijd heen dus ik houd het kort. De bijdrage van BVNL is niet helpend om de problemen op te lossen, nog los van of de cijfermatige onderbouwing juist is. De beschikbaarheid van sociale huurwoningen in Capelle is 69%. Dat percentage woningen is beschikbaar voor Capellenaren en andere mensen in de regio. Dat betekent dat 31% van het woningbestand wordt aangewend voor herhuisvestingsurgenten zoals mensen met medische urgentie en mensen met een status. De cijfermatige onderbouwing rammelt. Ik ontraad deze motie.

Wethouder WILSON: Voorzitter, ik begreep de vraag van de ChristenUnie niet helemaal. We hebben de Adviesraad Sociaal Domein, de Wet maatschappelijke ondersteuning, een Wmo-loket, gehandicaptenkaarten, gehandicaptenparkeerplaatsen, een lokale inclusieagenda. Wij overleggen vaak met de werkgroep Toegankelijkheid van de Adviesraad Sociaal Domein. Ik weet niet precies waar u naar vraagt. Laten wij hier later op terugkomen.

Leefbaar Capelle had een vraag over de motie van de SGP. Wij moeten niet iets nieuws maken. Het is breder dan wonen. Volgens mij hoort dit onder de paraplu van Langer Thuis. Daar zorgen wij ervoor dat Capellenaren de juiste zorg en ondersteuning ontvangen voor nu en voor later. Dat werken wij verder uit.

Mevrouw DEN ENGELSMAN: Voorzitter, ik hoorde de wethouder snel zeggen dat wij een lokale inclusieagenda hebben. Ik neem aan dat hij de LIA bedoelt. De raad heeft deze nog niet gezien. Kan dat kloppen, wethouder?

Wethouder WILSON: Voorzitter, ik heb geen idee. Wij hebben die agenda vastgesteld, die heeft op de besluitenlijst gestaan. Ik vraag het voor u na.

De VOORZITTER: Wij komen terug bij de magische collegebrief, mijnheer Van Buuren. Het doet wonderen. Het woord is aan wethouder Faassen.

Wethouder FAASSEN: Voorzitter, gehoord hebbende de discussie wil ik een minuut met het college overleggen.

De VOORZITTER: Trekken wij ons even terug? Ik schors de vergadering voor iets langer dan een minuut.

Schorsing van 21.30 tot 21.30 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Wethouder Faassen, u hebt nog veertien seconden. Daarin moet u ook nog Keti Koti en de studentenhuisvesting bespreken. Dat moet lukken.

Wethouder FAASSEN: Voorzitter, ik reageer op het amendement van de SGP. We weten niet hoe lang de crisis duurt of, zoals de heer Van Buuren zei: hoe lang de crisis ons in haar greep houdt. Het risico op meerdere jaren van problemen voor ondernemers leidt ertoe dat dit wat ons betreft geen campagne is. Wij zijn echter bereid een andere route te volgen, met dank aan de SGP. Naar aanleiding van de evaluatie kan een eventuele uitbreiding plaatsvinden. Extra aanvragen zijn mogelijk. Dit is misschien de slimme truc waar u om vroeg. Als op basis van de evaluatie blijkt dat er meer nodig is, dan kom ik snel naar de raad.

De VOORZITTER: Hiermee komt er een einde aan de tweede termijn van het college. U krijgt allemaal de matrix van de moties en amendementen als hulpmiddel. Dit wordt uitgedeeld aan de fractievoorzitters.

Is een schorsing van tien minuten genoeg? Tijdens de vorige schorsing is uitgebreid over de moties en amendementen onderhandeld. De heer Van Buuren heeft uitdrukkelijk gevraagd op hem te stemmen. Ik schors de vergadering tien minuten. Wij zetten alvast de stemming klaar en geven straks ook de insprekers de gelegenheid hun ding te doen. Ik schors de vergadering.

Schorsing van 21.33 tot 21.45 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Is er naar aanleiding van de schorsing door iemand iets op te merken? Dat is niet het geval.

Ik kijk naar mevrouw Den Engelsman. Mij werd ingefluisterd dat uw motie, Nadere duiding maakt het verschil, ingetrokken zou worden als de wethouder een toezegging zou doen. Ik heb dat geverifieerd bij de wethouder. Die heeft dat gedaan.

Mevrouw DEN ENGELSMAN: Voorzitter, normaal heb je omarmen, nu stond de wethouder positief tegenover de motie.

De VOORZITTER: Wilt u mevrouw Den Engelsman omarmen of een keiharde toezegging doen?

Wethouder WOUDEBERG: Voorzitter, ik omarm de woorden die in de motie staan.

Mevrouw DEN ENGELSMAN: Dan trek ik de motie M1 in.

De VOORZITTER: Met dank aan de ondervoorzitter die dat goed heeft gehoord. De motie M1 is ingetrokken en maakt geen deel meer uit van de beraadslaging.

Wij stemmen over de moties en daarna de amendementen. Wij beginnen met motie twee, Gelijk loon ivan GroenLinks. Zijn er stemverklaringen?

Mevrouw GROENENDIJK: Voorzitter, zoals ik net zei zijn wij voor gelijke behandeling. Wij denken dat deze motie overbodig is. Wij vertrouwen erop dat er op een goede manier omgegaan wordt met het onderzoek dat al is gestart. Wij zullen daarom tegen deze motie stemmen.

De heer VAN BUUREN: Voorzitter, wij sluiten ons bij die stemverklaring aan. Wij hebben zelf elke keer als er een toezegging werd gedaan door het college, moties ingetrokken. Wij vinden deze motie overbodig.

De VOORZITTER: Wij gaan digitaal stemmen over de motie M2. Mevrouw Sormaz kan niet stemmen. Hoe komt dat nou toch. Kan iemand van de techniek even bij mevrouw Sormaz kijken?

Is het niet gelukt? Formeel mag het niet, maar wij moeten het praktisch houden. Tenzij er grote bezwaren tegen zijn, dan stemmen wij morgenavond, dat kan ook. Bent u voor of tegen? U bent voor.

Na digitale stemming aanvaardt de raad de motie M2. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van de ChristenUnie en de SGP.

De VOORZITTER: Wij gaan verder met motie M3, Maak de geschiedenis zichtbaar binnen het gemeentehuis, van GroenLinks, CBB en de PvdA. Zijn er partijen die daar een stemverklaring over willen afleggen? Het woord is aan de heer Weijers.

De heer WEIJERS: Voorzitter, met de uitleg die is gegeven en de extra toelichting die er vanuit GroenLinks is gekomen over de wijze waarop uitvoering zal worden gegeven aan de motie, stemmen wij in met deze motie. De motie zal uiteindelijk een bredere strekking hebben dan de huidige tekst, het enkele aspect van slavernij.

Hoewel een stemverklaring er niet voor bedoeld is, doe ik een voorschot op de tekst zoals wij die in gedachten hebben: misschien moeten we er bij iedereen bij zetten "het was een mens. Ook hij had fouten en gebreken, net als wij."

De VOORZITTER: Bedankt voor de suggestie.

Mevrouw GROENENDIJK: Voorzitter, wij sluiten ons aan bij de woorden van de heer Weijers. Wij waren mede-indiener van deze motie.

De heer SCHAATSBERGEN: Voorzitter, met inachtneming van de opmerkingen in de tweede termijn en de reactie daarop van de portefeuillehouder kunnen wij instemmen met deze motie.

De VOORZITTER: Dat was het. Wij gaan stemmen over de motie. Nu lukt het wel, mevrouw Sormaz.

Na digitale stemming aanvaardt de raad de motie M3. Tegen de motie heeft gestemd de fractie van BVNL.

De VOORZITTER: De motie M4 wordt niet in stemming gebracht en is ingetrokken. Wij komen bij motie M5, Raadsbesluit over opvang, van BVNL. Dit wordt vast een mondelinge stemming. Zijn er stemverklaringen?

De heer WEIJERS: Voorzitter, de toelichting en de argumentatie die ons bij deze motie gegeven is, heeft ons niet overtuigd. Wij zien deze motie als een oproep tot burgerlijke ongehoorzaamheid ten opzichte van wetgeving die er nog moet komen. Die lijn kunnen wij niet volgen en wat wel belangrijker is: voor onze fractie is het volstrekt helder wat het doel van BVNL met dit gewenste afwegingskader is. Daar staat de SGP niet achter.

Na digitale stemming verwerpt de raad de motie M5. Voor de motie heeft gestemd de fractie van BVNL.

De VOORZITTER: Wij gaan door met motie M6, Innoveren voor nu en later, van de SGP. Zijn er stemverklaringen?

De heer SCHAATSBERGEN: Voorzitter, met dank aan de SGP voor het meedenken in het laten vallen van het derde beslippunt kunnen wij instemmen met de motie.

De heer SCHELKERS: Voorzitter, gezien de aanpassing die de SGP heeft gedaan, waarvoor dank, kunnen wij instemmen met het voorstel.

Na digitale stemming aanvaardt de raad de motie M6.

De VOORZITTER: Motie nummer M7, Circulair bouwen en slopen, van D66. Zijn er stemverklaringen? Nu gaat u over de grens, mijnheer Eilander. Ik zal het maar niet herhalen.

Na digitale stemming aanvaardt de raad de motie M7.

De VOORZITTER: De motie M8 is ingetrokken. Wij gaan naar de amendementen en beginnen met amendement A, Geen eenmalige compensatie zonder effect, van Leefbaar Capelle en D66. Zijn er stemverklaringen?

De heer SCHELKERS: Voorzitter, een punt van orde. Dit amendement is niet van ons. Ik zou daar graag de eer voor hebben, maar het is echt van Leefbaar Capelle.

De VOORZITTER: Oké. Mijnheer Schaatsbergen, u wilt een stemverklaring afleggen over uw eigen voorstel?

De heer SCHAATSBERGEN: Voorzitter, ja. Ik dank de hele raad voor een raadsbreed amendement. Wij gaan ervan uit dat wij met dit amendement het goede gaan doen voor Capelle in deze moeilijke tijd. Daarmee zullen wij uiteraard voor dit amendement stemmen.

Na digitale stemming aanvaardt de raad het amendement A.

De VOORZITTER: De amendementen B, C, D, E, en F zijn ingetrokken. Wij komen bij amendement G, Wees loyaal maar budgetteer niet te royaal, van de SGP. Zijn er stemverklaringen?

De heer SCHAATSBERGEN: Voorzitter, nogmaals dank. Mede gelet op het laatste antwoord van het college bij monde van de wethouder kunnen wij instemmen met dit amendement.

Mevrouw GROENENDIJK: Voorzitter, dit was ook ons voorstel. Wij stemmen graag voor. Wij merken daarbij op: wees loyaal, budgetteer niet te royaal, maar koop ook niet te royaal. Dat betekent allemaal afval en dat is niet goed voor de duurzaamheid.

De VOORZITTER: Het gaat om bewust, in uw geval.

Mevrouw PENTERMAN: Voorzitter, ik sluit mij aan bij de heer Schaatsbergen. Naar aanleiding van de uitleg van de wethouder en de eventuele beweging daarin stemmen wij in met het amendement.

De heer SCHELKERS: Voorzitter, wij sluiten ons aan bij de stemverklaring van Leefbaar Capelle. Gehoord de beraadslaging, de discussie en het vlammende betoog van de heer Van Buuren stemmen wij in met het voorstel.

Mevrouw WEEMHOFF: Voorzitter, wij sluiten ons aan bij de woorden van de ChristenUnie. Het vlammende betoog van de SGP heeft hierbij geholpen.

Na digitale stemming aanvaardt de raad het amendement G.

De VOORZITTER: Dan het klapstuk van de avond: de stemming over de begroting inclusief de aangenomen amendementen. Zijn er stemverklaringen?

De heer VAN BUUREN: Voorzitter, ik zal in deze stemverklaring geen derde termijn proberen samen te vatten. Ik kom terug op een aspect dat ik ook in mijn algemene beschouwing heb gemaakt. De SGP kan instemmen met de begroting, maar wenst geacht tegen het voorstel voor een plenair stadsfeest gestemd te hebben.

De VOORZITTER: Waarvan akte. Verder zijn er geen stemverklaringen.

Zonder hoofdelijke stemming besluit de raad hierna overeenkomstig het voorstel, met de aantekening dat de fractie van de SGP geacht wordt tegen een plenair stadsfeest gestemd te hebben.

7. Ontwerpverklaring van geen bedenkingen voor de realisatie van het bouwproject Fascinatioboulevard kavel 2K (studentenhuysvesting).

De VOORZITTER: Het spreekrecht is hier van toepassing. De heer Bruinaars is de eerste spreker. U bent bekend met dit fenomeen. U weet dat u, ondanks dat u heel lang heeft moeten wachten, vijf minuten heeft. Dat moet lukken, u bent altijd 'to the point'.

De heer BRUINAARS: Voorzitter, ik heb twee inspreekteksten. Ik heb ook een inspreektekst van de heer Kruse.

De VOORZITTER: Dan heeft u twee keer vijf minuten.

De heer BRUINAARS: Voorzitter, ik vind het wel zo netjes om te beginnen met de tekst van de heer Kruse. Hij is helaas vanavond vanwege persoonlijke omstandigheden verhinderd. Raadsleden, ik sta hier voor de derde keer om iets te vinden van het studentenplan. Allereerst wil ik iets kwijt over de gang van zaken binnen de gemeente Capelle, het college en een deel van de aanwezige politieke partijen. Tot mijn verbazing heb ik moeten constateren dat de afstand tussen onze wijk en het gemeentehuis zorgelijk groot is. Het Wijk Overleg Platform (WOP), Stichting Wijkbelangen en inwoners staan lijnrecht tegenover de keuzes die hier in deze ivoren toren zijn gemaakt. Inwoners van de wijk Fascinatio hebben handtekeningen verzameld, polls gemaakt, e-mails gestuurd en gesprekken gevoerd. In al deze communicatie was de boodschap van de wijk eenduidig: we willen dat pand niet.

Op het moment dat ik me samen met mijn buurtgenoten begon in te zetten voor dit probleem, zoals de wijk ernaar kijkt, had ik hoge verwachtingen nadat ik op de website van Capelle de volgende bevolgen kreet zag staan: "samen maken we het verschil." Ondertussen ben ik erachter dat een reclamebureau of marketingafdeling dit vindt, maar de politiek niet. In het hele proces wordt het tegenovergestelde gedaan. De overgrote meerderheid van de politieke partijen heeft niet op onze e-mails en andere toenaderingen gereageerd. Samen was dus even niet zo handig.

In de vergadering van 18 oktober bleek wel dat veel politieke partijen een leuk e-mail- en telefooncontact hebben met de ontwikkelaar. Jullie waren inderdaad druk bezig met het verschil te maken, maar dan samen met de ontwikkelaar en niet met de bewoners van Fascinatio. Samen met de ontwikkelaar en de wethouder zijn deze verschillende politieke partijen op schoolreisje naar een project van de ontwikkelaar geweest. Uit dit schoolreisje kwam ook het enige argument van de wethouder naar voren om voor het studentenpand te kiezen. "Het was zo mooi opgeruimd en ik heb zo gezellig een sigaretje met een student buiten gerookt." Ik heb hier op 18 oktober met open mond naar geluisterd. Is dit hoe hier beslissingen worden genomen? Hoe kan de gemeente zo met haar inwoners omgaan, hoe kunnen politieke partijen zo met hun kiezers omgaan? We hebben tijdens de gemeenteraadsverkiezingen allerlei partijen aan de deur gehad, die zich hard voor de wijk gingen maken. Dat was dus een wassen neus. Zodra de stemmen binnen waren was het weer 'business as usual'. De democratie is er voor de politiek, maar niet voor de inwoners. Aan beloften hebben de partijen geen actieve herinnering.

Het verbaast mij en mijn buurtgenoten enorm dat op 18 oktober niet is gereageerd op onze ingestuurde en voorgelezen stukken over het studentenpand. Terwijl de ruimtelijke onderbouwing van het college aan alle kanten rammelt is er niet op onze onderbouwing gereageerd. Er wordt creatief met plannen, onderzoeken en cijfers gespeeld. Er wordt hier en daar zelfs ronduit gelogen. Blijkbaar is dat geen reden tot onrust binnen het gemeentehuis. Tevens is er geen duidelijke onderbouwing over het nut van het project. De ontwikkelaar, het college en de wethouder kunnen dat gewoonweg niet laten zien. Nergens in de ruimtelijke onderbouwing vind je hierover iets concreets terug.

Ondertussen gaat de gemeente Rotterdam gewoon verder met het uitvoeren van zijn plannen voor het bouwen voor studenten in de omgeving van de universiteit. Op het Brainpark, de K.P. van der Mandelelaan, Brainpark nieuwe fase, de Hoofdweg, Campus Woudestein, de Hoge Wiek en Westewagenblokken worden ruim 1960 woningen gerealiseerd. Ik begrijp dat er geen duidelijke onderbouwing is voor het plan. Die zal er namelijk ook nooit komen.

Zoals meerdere malen is genoemd is de huurprijs te hoog. Volgens het onderzoek van de universiteit zelf zal het pand voornamelijk worden gebruikt door studenten die het als een woonplek voor de korte termijn zien. Zodra zij een plek richting het centrum kunnen vinden zullen ze vertrekken. Het wordt een doorlooppand met alle problemen van dien. De ontwikkelaar heeft al gezorgd voor plan B: men kan er altijd een hotel of appartementen van maken. Het plan is een regelrecht paard van Troje.

Wij lezen nergens terug wat de plannen zijn van de nieuwe eigenaar. White House Development (WHD) zal de sleutels gelijk overdragen aan de nieuw eigenaren. Dit zeggen zij zelf. De partij is een keiharde huisjesmelker en zal geen enkele interesse in de wijk Fascinatio tonen. De 'reviews' over WHD zijn genadeloos.

De gemeente zou ondertussen beter moeten weten na het debacle met AllSafe en CarWash. De schimmige manier van politiek bedrijven gaat gewoon door. Er wordt een koopovereenkomst getekend zodat er veel vastligt, terwijl de raad er nog over moet besluiten. De koopovereenkomst en het risico van rechtszaken wordt vervolgens als dwangmiddel gebruikt richting de raadsleden. Is dit hoe wij politiek bedrijven in de gemeente Capelle aan den IJssel? Ik vraag mij oprecht af: wat voor raad wilt u zijn? Een raad voor de inwoners en kiezers van Fascinatio die hun stem op jullie hebben uitgebracht? Of een raad voor de belangen van de ontwikkelaar, die het pand al heeft verkocht aan een volgende partij die geen enkele band heeft met de gemeente Capelle aan den IJssel?

De VOORZITTER: Dan nu uw eigen inbreng.

De heer BRUINAARS: Voorzitter, geachte raadsleden. Vanavond zijn er weer diverse sprekers. Heeft het nog zin? Beter gezegd: had het vanaf het begin zin? Het antwoord is volmondig nee. Tijdens de SOB-vergadering van 18 oktober 2022 bleek diverse keren dat de initiatiefnemer in een vroeg stadium de medewerking van het college en de raad toegezegd kreeg. Bovendien is er al een koopcontract getekend. Vanaf het begin stond vast dat dit pand er zou komen. Er was en is geen weg meer terug.

Na alle weerstand uit de wijk, zelfs het WOP-db is nog steeds tegen deze plannen, werden alle zeilen door het college bijgezet. Het college voerde de druk bij u herhaaldelijk en erg hoog op. In de besloten commissievergadering van 12 oktober kreeg u een vertrouwelijk juridisch advies onder ogen. Tijdens de vergadering op 18 oktober 2022 werd u duidelijk gemaakt dat u wel van goeden huize moest komen om dit plan nog te stoppen.

Raadsleden kunnen voldoende kanttekeningen en bezwaren plaatsen bij de ruimtelijke onderbouwing, maar die moet u wel kunnen en willen zien. De bewoners van Fascinatio hebben weer het nakijken. Uw antwoorden voor de kishulp Fascinatio waren waardeloos. De aanpassing in het Ruimtelijk Toekomst Perspectief Fascinatio (RTPF) dat er geen concrete plannen werden benoemd, was een wassen neus. Alle participatie is wederom voor de Bühne geweest. De bewoners van Fascinatio zijn er weer ingesluisd. Wanneer wordt, een paar jaar na het debacle Allsafe, het vertrouwen van de wijk wel door u hersteld? Welke raad wilt u zijn?

Bij deze ontwikkeling wordt aan raadsleden en, erger nog, aan alle belanghebbenden een onterecht beeld geschetst. Dit gebeurt zowel door het college als door de initiatiefnemer. In de diverse stukken, waaronder de ruimtelijke onderbouwing, het collegevoorstel en het ontwerpbesluit van de omgevingsvergunning, zijn diverse doelredeneringen en onjuistheden opgenomen. De wethouder beantwoordde bovendien op 18 oktober de vragen van de sprekers selectief. Er kwam geen antwoord op de vraag wie de buurtbewoners zijn voor wie het nieuwe ontwerp tegemoet komt aan de wensen. Na de commissievergadering kon de wethouder deze vraag evenmin beantwoorden. Dit is helaas niet de eerste kavelontwikkeling waar dit gebeurt. Ik geef u enkele voorbeelden.

Dit kolossale pand gaat de groenbeleving niet versterken. Het wordt gebouwd op een nu al jarenlang braakliggend volledig groen. De vraag naar deze woningen kan door de initiatiefnemer niet worden onderbouwd. Mede daarom wordt zelfs al gezinspeeld op een risicovolle transformatie. Het plan is niet opgenomen op de themakaart Projecten en Ontwikkelingen uit het RTPF.

Er worden weer concessies gedaan aan de geldende parkeernormen om nog maar te zwijgen over de onmogelijkheden voor parkeren bij transformatie. Onder participatie staat niet vermeld dat alle bewonersvertegenwoordigers uit de wijk negatief tegenover de plannen staan en dat er in de wijk geen draagvlak is voor deze ontwikkeling.

Het pand wordt bijna anderhalf keer de omvang van Allsafe, maar over de stedenbouwkundige verantwoording is nauwelijks iets gemotiveerd. Aan de impact op het woon- en leefklimaat van de huidige wijkbewoners wordt veel te weinig aandacht besteed.

Zo kunnen we nog wel even doorgaan. Ook de uitkomsten van de na vanavond nog volgende zienswijzeprocedure kunnen we al uittekenen: Geen aanpassing, geen aanpassing, geen aanpassing, geen aanpassing.

Wat voor raad wilt u zijn? Een raad die zich opstelt als volksvertegenwoordiger van haar Capelse kiezers? Een raad die controle uitoefent op het college en de wijze waarop het toezeggingen doet aan en contracten afsluit met initiatiefnemers? Of een raad die vooral voor niet-Capelse studenten gaat bouwen en die niet de belangen van de Capelse inwoners, maar die van een initiatiefnemer als uitgangspunt neemt? De uitkomst staat voor ons al vast. De Capelse volksvertegenwoordiging stemt vanavond in meerderheid in met de conceptverklaring van geen bedenkingen. Bij Allsafe was u verrast. Nu stemt u willens en wetens in met een plan voor een nieuw probleempand in Fascinatio. Dit pand is niet in het belang van Capelle en al zeker niet van Fascinatio en haar inwoners. Het vertrouwen van de wijk gaat u niet meer herstellen. Dank voor uw aandacht.

De VOORZITTER: Bedankt voor uw inbreng, mijnheer Bruinaars. Fijn dat u vanwege de verdrietige omstandigheden van de heer Kruse zijn rol heeft overgenomen. Sterkte voor hem. Ik kijk of de heer Wolthuis aanwezig is. Dat is niet het geval. Ik lees zijn verklaring voor. Wat is goed voor Capelle? Geachte raadsleden, vandaag staat wederom de geplande studentenhuusvesting in de wijk Fascinatio op de agenda. Huusvesting voor studenten, die gebruik gaan maken van de studiefaciliteiten in de stad Rotterdam. Gezien de hoge huurkosten, het beschikbare openbaar vervoer en de relatief korte afstand tot universiteit en hogeschool is de kans dat een student uit Capelle hier gebruik van gaat maken bijzonder gering. Wat is goed voor Capelle?

Uiteraard bent u op de hoogte van de verschillende plannen van Rotterdam om op korte termijn vele honderden betaalbare studentenwoningen te realiseren. Dat Rotterdam woningen gaat realiseren voor studenten die in Rotterdam gaan studeren klinkt logisch. Waarom dan ook nog in Capelle?

Wat is goed voor Capelle? Het aantal beschikbare kavels voor nieuwbouw in Capelle is zeer beperkt. Elke kavel kan natuurlijk maar eenmaal bebouwd worden. Er is grote vraag naar betaalbare starterswoningen, seniorenwoningen en woningen voor sociale huur. Kiest u dan voor Rotterdamse studentenwoningen in Capelle of voor woningen voor de Capellenaren? U zit hier namens en voor de inwoners van Capelle. Ik hoop van ganser harte dat u bij elke beslissing nadenkt over de vraag: wat is goed voor Capelle? Dank u wel voor de aandacht. Erik Wolthuis, bewoner van Fascinatio sinds 2008.

Van de vierde spreker heb ik ook een brief, maar ik zie u zitten, mevrouw Van der Veer. Geeft u er de voorkeur aan het zelf te doen of moet ik het namens u doen? Doet u het uit uw hoofd?

Mevrouw VAN DER VEER: Voorzitter, ik spreek formeel niet in. Ik heb de tekst ingesproken op 18 oktober 2022. Daarin hebben wij wat genuanceerd. Wij vonden het niet acceptabel de studentenhuusvesting op deze kavel te bouwen, maar vonden dat het naar het Rivium of naar een kavel die Havensteder op het oog had, zou moeten. In 2018 vonden wij het gebouw niet passend. Dit beeld is in de loop van de tijd genuanceerd. Het gebouw vinden wij na alle aanpassingen die de ontwikkelaars hebben gedaan beter passend in de wijk. Het hele verhaal is uiteengezet in de tekst van 18 oktober, die u wellicht gekregen heeft. Kijkt u daar nog even naar.

De VOORZITTER: Dank u wel. Wij gaan onmiddellijk door met de behandeling van dit onderwerp. De heer Spruit is de eerste spreker.

De heer SPRUIT: Voorzitter, het is duidelijk dat dit plan het nodige teweegbrengt. Het staat niet voor niets een flink aantal keren op de agenda. De eerste keer was bijna drie jaar geleden, in december 2019. Toen werd het voor het eerst met de omwonenden gedeeld. De reacties waren toen niet eens heel anders dan door de eerste drie insprekers naar voren is gebracht.

Wij hebben het een aantal keren in de commissie besproken. Het stond ooit gepland voor een raadsvergadering van een jaar geleden. Toen ging het agendapunt op het laatste moment van de agenda. Ik sluit niet uit dat Leefbaar Capelle toen tegen het plan zou hebben gestemd. Dat was de eerste versie van het plan dat was gedeeld met de omwonenden. Het betrof een bouwplan met vijftien woonfuncties met 400 studentenhuisvestingen erin. Dat werd veel gevonden door de wijk en dat was waarschijnlijk terecht.

De insprekers mogen natuurlijk zeggen dat raadsleden niet luisteren. Ik denk dat ik voor veel van mijn collega's mag spreken als ik zeg dat dit niet waar is. Wij luisteren naar wat er gezegd wordt, maar wij zitten met onze beperkingen. De initiatiefnemer heeft de grond in eigendom en komt met een bouwplan. Wij moeten dat bouwplan toetsen op de wet- en regelgeving die daarvoor van kracht is. Als wij daar al van af willen wijken of het plan niet goed willen keuren, dan moeten wij daar goede gronden voor hebben. Anders gaat de gemeente bij elke rechtszaak onderuit, wellicht met de nodige schadeclaims tot gevolg.

Wij moeten het plan beoordelen op basis van de wet- en regelgeving die er is. Dat hebben wij gedaan. Er is weinig speelruimte. Wij hebben wel wat 'gedreigd' richting de ontwikkelaar, dat wij ons best kunnen doen om gronden te vinden het niet te doen. Daarvan weten we niet zeker wat het resultaat zou zijn. Wij hebben met de wethouder een aantal keren een gesprek gevoerd, zowel in commissieverband als daarbuiten. Wij wilden de initiatiefnemer bewegen om de nodige toezeggingen te doen, zodat het plan meer acceptabele proporties zou kunnen krijgen. Dat is gelukt, denken wij.

Zijn wij er heel gelukkig mee? Dat is een andere discussie. Er zijn veranderingen in het plan aangebracht. Er is een verdieping af gegaan. We zijn naar 342 studenten gegaan in plaats van 400. Wat nog veel belangrijker is: privaatrechtelijk is er een flink aantal zaken vastgelegd over gebruik van het pand. Ik weet niet of de insprekers dat weten. Dit heeft te maken met hoe de studenten zich daar horen te gedragen, met het toezicht en het parkeren. Dat is privaatrechtelijk goed geborgd. Als het gebruik wijzigt, moet de initiatiefnemer een nieuwe omgevingsvergunning aanvragen. Dit is ook goed geborgd. Wie dat ook moge zijn. Het kan dezelfde zijn, maar het kan ook een andere zijn. De initiatiefnemer mag daar niet zomaar, laten we bij de actualiteit van vanavond blijven, asielzoekers in zetten, woningen van maken of het herinrichten met honderd woningen. De ontwikkelaar heeft ook toegezegd dat Capelse jongeren voorrang krijgen op andere studenten om van de studentenkamers gebruik te maken als ze dat willen, tot ongeveer de helft van het aantal woningen dat beschikbaar is. Je kunt discussiëren over hoeveel Capelse jongeren daar gebruik van zullen maken.

Capelse jongeren die hun studie hebben afgerond of met hun studie zijn gestopt krijgen een jaar om uit te kijken naar andere huisvesting. Ze worden er niet per direct uitgezet. Dit hebben we ook privaatrechtelijk bedongen. De initiatiefnemer noemde overigens dat in vergelijkbare panden hetzelfde is voorgekomen; mensen bleven er doelbewust in en moesten eruit gezet worden.

Wij vinden de huur en de bijkomende kosten die in het stuk genoemd worden nog wel aan de hoge kant. Je moet een fors bedrag betalen om daar maandelijks in te mogen verblijven. Aan de andere kant kun je er wel vanuit gaan dat kinderen in een veilige omgeving terecht komen. Er is toezicht en bewaking, het is geen achterafkamertje ergens in de grote stad. Dat is een belangrijk argument om mee te wegen. Met alle beperkingen die wij hebben en aanpassingen die aan het pand zijn gedaan, zal Leefbaar Capelle instemmen met deze ontwerpverklaring van geen bedenkingen.

Mevrouw FEUTH: Voorzitter, D66 Capelle is nog steeds niet blij met de keuze voor een bestemmingsvergunning met alle gevolgen van dien. Door de verantwoordelijkheid voor continuïteit van bestuur wordt ons weinig keus gelaten.

Wij zijn heel blij met het aangepaste ontwerp dat gedeeltelijk tegemoetkomt aan de bezwaren van de omwonenden. Minder woningen, een verdieping lager en een groener ingerichte omgeving of terrein. Wij zijn blij met de uitkomst van het overleg van de wethouder met de ontwikkelaar, naar aanleiding van de vergadering van 18 oktober, en het daaruit voortgekomen addendum op de koopovereenkomst. In dit addendum staan aanvullende afspraken over de doelgroep, de terreininrichting, de parkeerplaatsen, sporttoestellen en overlast. Wij zijn blij met het kettingsbeding. Hierdoor kan er in de toekomst niet iets anders in gevestigd worden zonder opnieuw een vergunning aan te vragen.

Om de verklaring van geen bedenkingen te weigeren, zijn er argumenten nodig die aantonen dat de bestemmingsvergunning niet voldoet aan een goede ruimtelijke ordening. Die zijn er in de ogen van D66 niet. Daarom stemmen wij in meerderheid voor het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen. Ik sluit mij aan bij het betoog van de heer Spruit, die in veel uitvoeriger bewoordingen vertelde wat de raad heeft beziggehouden.

Mevrouw PENTERMAN: Voorzitter, insprekers, er is begrip voor de inwoners van de wijk Fascinatio. Hun gevoel is dat zij in een prachtige wijk zijn komen wonen en telkens water bij de wijn moeten doen. Dat is heel onprettig. Toch biedt het plan ook kansen. Het is veelvuldig besproken met de gemeenten en met omwonenden. Naar aanleiding daarvan is het plan aangepast. Het gebouw is kwalitatief hoogwaardig en voldoet aan een behoefte aan woonruimte voor studenten. De noodzaak daartoe is hoog, niet alleen in en rond Rotterdam, maar ook elders in het land. Wij willen toch ook dat onze studerende kinderen ergens anders een plekje kunnen krijgen?

De ligging van het pand lijkt ideaal voor relatief weinig overlast voor omwonenden en omliggende bedrijven. Naar aanleiding van de besprekingen in de commissie is een aantal zaken opgepakt en concreet vastgelegd, zoals het voorrangpercentage Capelse studenten en de afspraak dat buitensporttoestellen ook door buurtbewoners te gebruiken zijn. Er is een zorg, ook genoemd door de insprekers, en daarmee een verzoek aan de wethouder. Wij maken ons zorgen over een eventuele latere bestemmingswijziging van het pand, bijvoorbeeld naar een hotel. Hoewel de wethouder in de commissie heeft gezegd dat dit via een bestemmingsplanwijziging en dus via de raad verloopt, kan de invoering van de omgevingswet dit wellicht overhoop gooien. Ik weet niet of een kettingbeding volstaat. De VVD wil graag specifiek toegezegd hebben dat een eventuele wijziging qua gebruik van dit pand via een besluit in de raad loopt.

De heer OUDSHOORN: Voorzitter, er zijn sinds de eerste plannen grote aanpassingen gedaan in de veelbesproken ontwerpverklaring van geen bedenkingen voor de Fascinatieboulevard en de studentenhuisvesting. We hebben 30% minder studenten, 20% minder hoogte, een smaller gebouw, niet het hele bouwvlak wordt benut en de parkeernorm is verhoogd. Mocht dit teveel zijn, dan kan het omgezet worden naar groen. De wethouder probeert het aantal Capellenaren dat er komt wonen zo hoog mogelijk te krijgen door in de koopovereenkomst het percentage Capellenaren te vergroten. Over de overlast zijn veel zorgen. Generaliserend denk ik dat dit terecht is. Wij hebben de toezegging gekregen dat hier goed op gemonitord en waar nodig ingegrepen zal worden. Desnoods gaat de wethouder er zelf naartoe. We hebben in Utrecht gezien dat dit heel goed geregeld is en er is geen reden om aan te nemen dat het in Capelle anders zou lopen. Al met al stemmen wij in met deze ontwerpverklaring van geen bedenkingen.

Mevrouw ROOS: Voorzitter, wij horen de zorgen van de bewoners. Dit hebben wij ook in de vorige commissie genoemd. De raad is in een positie geplaatst waarin er weinig ruimte is om tegen te stemmen, gezien de mogelijke consequenties. Dat betreuren wij. GroenLinks is voor studentenhuisvesting; dit staat ook in ons verkiezingsprogramma. Op dit moment is er een flinke woningnood. Onder studenten wordt dit hard gevoeld. Ik ben zelf student, ik ben bekend met de grote noodzaak van dit soort woningen. Vorig jaar bracht de Landelijke monitor studentenhuisvesting uit dat het landelijke tekort aan studentenwoningen met 20% was gestegen ten opzichte van het voorgaande jaar. GroenLinks vindt het een goed plan dat er studentenwoningen komen in Fascinatio. Dit betekent niet dat wij geen twijfels hadden over de uitvoering. In de commissie hebben wij twee twijfels uitgesproken. Ten eerste willen wij dat alle studenten in deze woningen kunnen wonen, dus ook mbo-studenten. Gelukkig hebben wij in de collegebrief gelezen dat de doelgroep wordt uitgebreid met mbo-studenten. Hier zijn wij zeer tevreden over. Ten tweede zijn wij van mening dat er teveel parkeerplaatsen zouden worden geplaatst. Wij zien daar veel liever groen voor in de plaats. Wij hebben uit de collegebrief begrepen dat de ontwikkelaar bereid is parkeerplaatsen op te geven voor groen, wanneer er blijkt dat er teveel parkeerplaatsen zijn. Wanneer er sprake is van overcapaciteit bestaat er zelfs een verplichting om het terrein groen te maken. Wij hadden liever gezien dat er gelijk sprake zou zijn van groen en dat men groen boven de parkeerplaatsen zet, in plaats van andersom. Voor nu doen wij het met deze oplossing.

Dan de prijs. Wij zijn tevreden dat deze woningen sociale huurwoningen zijn.

De heer EILANDER: Voorzitter, bij interruptie. U draait het om. Het was eerst een pand met veel groen. Door de inspraakreactie van inwoners zijn er parkeerplaatsen toegevoegd. Dit is een goede nuancering. De laatste toezegging is dat wanneer de parkeerplaatsen niet gebruikt worden, de eigenaar wil overwegen om ze, na evaluatie, terug te brengen naar groen.

De VOORZITTER: Mijnheer Eilander, u loopt al wat langer mee dan vandaag. Een interruptie is er om een vraag te stellen, niet om uw gelijk te halen.

De heer EILANDER: Voorzitter, de vraag is: herkent mevrouw Roos wat ik net uit het verleden heb verteld?

De VOORZITTER: U wordt wel handig in de loop der jaren, moet ik zeggen.

Mevrouw ROOS: Voorzitter, bedankt voor de verduidelijking en vraag. Ik was hier niet van op de hoogte. Het standpunt van GroenLinks blijft dat wij liever groen zien dan parkeerplaatsen. Ik was nog bezig over de prijs. Wij vinden het jammer dat het sociale huurwoningen zijn waarvoor studenten onder de 23 niet in aanmerking komen voor huurtoeslag door de hoogte van de huurprijs. Dit legt voor de jongere studenten een beperking op. Is het voor hen betaalbaar? Nee. Wij begrijpen dat dit landelijke wetgeving is en dat de gemeente hier weinig aan kan doen. Wij vinden het wel jammer dat het college niet heeft gekozen voor het plaatsen van woningen die voor iedere student betaalbaar zijn.

Wij zijn tevreden met het feit dat studenten die al in de gemeente Capelle ingeschreven staan, voorrang krijgen. Ik hoor veel geluiden van jongeren in Capelle die graag een woning voor zichzelf willen maar er ontzettend moeilijk aan kunnen komen, omdat er op dit moment te weinig zijn. Dit probleem zal uiteraard niet meteen verholpen zijn, maar we zijn wel blij dat er met deze bouw van appartementen aan jongeren wordt gedacht.

Ik heb nog twee vragen aan het college. Er is sprake geweest van participatie. Waarom zijn de Capelse jongeren of de jongerenraad niet betrokken bij deze participatie, aangezien het ook over hen gaat? Een tijd geleden is naar buiten gekomen dat er gebreken zitten aan de kwaliteit van studentenwoning 'the Rhino'. Houdt het college in het achterhoofd wat er toen is gebeurd? Hoe gaat het college ervoor zorgen dat deze situatie niet nog een keer zal voorkomen?

De VOORZITTER: Na de student de docent. Niet meer, maar in het verleden wel. Het woord is aan mevrouw Tieman.

Mevrouw TIEMAN: Voorzitter, de PvdA-fractie is voornemens in te stemmen met het voorliggende voorstel. Dan weet u dat alvast. Dat betekent niet dat wij volledig overtuigd zijn door dit plan. In de laatste commissievergadering hebben wij onze zorgen over verschillende punten uitgesproken. Onder andere over de geluidsnormen, de prijzen van de woningen, de mogelijke overlast en de selecte groep die er mag wonen. In het verleden hebben wij onze zorgen geuit over het aantal studenten en de bouwhoogte. Wij zijn blij dat de ontwikkelaar goed geluisterd heeft naar alle zorgen uit de raad en de wijk en het plan aangepast heeft. Minder studenten en minder hoog.

Wij spreken onze complimenten uit naar de wethouder. Hij heeft na de laatste commissiebehandeling aanvullende afspraken gemaakt met de ontwikkelaar. Ik ben blij dat mijn collega's die afspraken net hebben toegelicht. Wellicht waren die nog niet voor u bekend.

Wij zijn erg blij dat er niet alleen wo-, maar ook mbo- en hbo-studenten welkom zullen zijn. Wij vinden het een goede zaak dat er specifieke afspraken zijn gemaakt over Capelse jongeren die hier een plek kunnen vinden. Wij hebben er vertrouwen in dat mogelijke overlast op een goede manier gemonitord gaat worden.

Wij blijven moeite hebben met de prijzen van de woningen. Het rekenvoorbeeld dat wij vorige week ontvingen toont dat nogmaals aan. Studenten zijn vaak geen 23+ meer. De tijd van eeuwig studeren is voorbij. Dat betekent dat de meeste studenten geen recht zullen hebben op huursubsidie op deze woningen en ongeveer € 900,- 'all-in' moeten gaan betalen, voor twintig vierkante meter. Wie kan dat betalen? Gaan de Capelse jongeren daar dan wonen of blijven ze thuis? Ze wonen immers toch al in de buurt in Capelle. Dat vragen wij ons af.

Ik heb een specifieke vraag aan de wethouder. Ik zie bij de berekeningen ook een meubileringsbijdrage van bijna € 75,- per maand. Is dat een verplichting voor de studenten of kunnen zij er ook voor kiezen het ongemeubileerd te bewonen? Het lijkt mij een stuk goedkoper als ze naar IKEA of de kringloop gaan om meubels te scoren.

Ondanks onze ontevredenheid over de prijzen van deze woningen, zullen wij instemmen met het plan. De raad wordt een verklaring van geen bedenkingen gevraagd in een omgevingsvergunningsprocedure. Hierbij moeten wij toetsen of het plan aan de kaders voldoet en of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Dat is het geval. Zoals ik in de commissie al zei, hadden wij liever gezien dat wij een gebiedspaspoort of een kavelpaspoort hadden kunnen opstellen. Dan had de raad aanvullende kaders kunnen stellen. Helaas is dit nu niet het geval. Wij zijn blij dat de wethouder heeft toegezegd om binnenkort met de raad een eenduidige werkwijze op te stellen over de procedures op dit terrein.

De heer EILANDER: Voorzitter, de ontwerpverklaring van geen bedenkingen voor de studentenhuisvesting Fascinatio is een onderwerp dat de commissie veel tijd heeft gekost. Dit is terecht: er waren veel onzekerheden en vragen. Ik geef, net als mevrouw Tieman, meteen de conclusie. Onze fractie kan instemmen met het afgeven van deze ontwerpverklaring. Waarom? Het is niet de ideale locatie; het WOP en de insprekers zijn daar duidelijk over geweest. Desondanks past het plan in de kaders die de raad aan het college heeft meegegeven. Wij kunnen niet anders, tenzij. Die tenzij van ruimtelijke ordening heeft onze fractie niet gevonden.

Worden de insprekers en omwonenden dan niet serieus genomen? Juist dit plan is een voorbeeld van een ontwikkelaar die heeft geluisterd. De heer Spruit en anderen noemden dit al. Dat kan niet naar volle tevredenheid zijn, maar het is wel degelijk in volume, hoogte en aantallen studenten aangepast. Het is een ontwerp dat er mag zijn, veel beter dan andere gebouwen in de directe omgeving.

Wij bedanken de wethouder voor het addendum bij de collegebrief, waarin vermeld staat wat verder nog geregeld wordt. Deze zorgen hebben wij in de laatste commissie benoemd. Het kettingsbeding over het gebruik is belangrijk voor ons. De aanvullingen op het plan dat Capelse studenten voorrang hebben en mbo-studenten welkom zijn, zijn goed. In Utrecht hebben wij de gecontracteerde beheerorganisatie gezien. Dat duidelijke punt hebben wij voor de zomervakantie in de commissieronde, in de vorige raadsperiode, genoemd. Dank dat we een kijkje konden krijgen. Of het zo wordt, zullen wij zien en monitoren. De wethouder heeft er bijna zijn eigen hand voor opgestoken: als het fout gaat, ga ik mijzelf daar mee bemoeien. Dat geeft ons iets meer comfort. Zo is er weer een klein puzzelstukje gelegd in de grote puzzel van een woning voor iedereen.

Mevrouw DEN ENGELSMAN: Voorzitter, het CDA was tegen dit plan en heeft nog steeds haar bedenkingen. Wij weten dat de ontwikkelaar veel aanpassingen heeft gedaan, dat kunnen wij niet ontkennen. Voor ons blijft er een kriebelend gevoel. Wij hebben net de opkoopbescherming gedaan, dan gaan wij wel dertien woningen conform het bouwbesluit doen met daarin 342 kamers. Het geluid. 293 kamers moeten ongeveer wel een dode gevel met een spui-voorziening hebben. Je kunt het geluid buiten laten, maar waar blijft de verse lucht? We weten dat er een bouwvlakoverschrijding is. Er moet een hogere grenswaarde vastgesteld worden.

De samenstelling van de wijk en het voorzieningenniveau baren ons zorgen. De buurt Fascinatio-west telt 454 woningen. Daar worden ruim 500 woningen met de andere bouwprojecten toegevoegd, bijna een complete wijk. Als je kijkt naar het beeldkwaliteitsplan dan is het niet de invulling van de laatste bouwvlakken, maar de invulling van verdichting. De ooit groene kavels vanuit de kantoorgebouwen worden nu ingevuld door verdichting. Wij zien een buurt veranderen. Paren met kinderen hebben nu nog de overhand, maar straks maken alleenstaanden er voor ongeveer 63% deel van uit. Gezinnen slechts rond de 22%. Wij worstelen hier nog steeds mee. Wij kunnen niet voor deze verklaring van geen bedenkingen stemmen.

Wellicht kan de wethouder nog een aantal zaken bespreken. Wij weten dat er in het addendum dingen genoemd zijn, maar we hikken tegen de prijs van € 900 aan. Als je niet oplet verzanden de woningen met € 700 boven de huursubsidiegrens. De servicekosten wordt ook meegeteld.

Hierover hebben wij in de commissie een vraag gesteld. Ik zie dit niet terug in het addendum. Waarom kunnen wij de subsidiabele huurprijs niet als vaste prijs stellen, in plaats van de kale huurprijs? Je weet dat er nooit verzand gaat worden.

Wij sluiten aan bij de vraag van GroenLinks. Waarom is de jongerenraad hier nooit bij betrokken? Wij vragen ons af of er een keuze is in de meubilering. Als je daar vier jaar woont kost je dat € 3.400,- in totaal. Ik denk dat er goedkopere meubelgiganten zijn.

Je moet naar de ruimtelijke onderbouwing kijken. Dat vinden wij heel triest. Wij hebben een lang traject gehad, we hebben gezien wat het WOP-db heeft geschreven in zijn ongekwalificeerd advies. Dat is nu wat genuanceerd. Het eerste standpunt was: dit gebouw is in Fascinatio niet geschikt. De inwoners vinden het nog steeds niet de juiste plek. Het CDA had het ook liever in het Rivium gezien.

De heer VLOT: Voorzitter, ik kan kort zijn. De SP stemt niet voor een verklaring van geen bedenkingen, of dat nu uitlegbaar is binnen een argumentatie van een goede ruimtelijke ordening of niet. Dat zou niet kunnen, heb ik begrepen. Aan de andere kant zijn er genoeg mindere punten van deze studentenhuysvesting genoemd. De prijs is voor de SP een van de allerbelangrijkste, en als ik terugdenk eveneens aan de totstandkoming van de hele ontwikkeling. Kijkend naar de wijk vinden wij ook 340 studenten te veel.

Wij vinden het een gemiste kans voor Capelle dat de bebouwing niet gevarieerd kan, als de kavel al bebouwd moet worden. Wij hadden een bijdrage kunnen doen aan alle huisvestingsproblemen die Capelle kent. De huidige wethouder Wonen heeft daar in zijn hoedanigheid als raadslid eens voor gepleit. Toen de ontwikkelaar het terugtrok, hoopte de SP op een ingrijpende aanpassing van het ontwerp. Wij vinden één verdieping nog steeds erg mager. Het is een gigantisch gebouw met de beperkingen van die geluidsnormen aan de ene kant en alle bijkomende zaken aan de kant van de wijk zelf, aan de andere.

Het standpunt van de SP is duidelijk. Ik zal aandachtig luisteren naar wat de wethouder er nog over te zeggen heeft. Inrichtingskosten van € 75,- en dat soort zaken gaan puur om maximalisatie, niet om optimalisatie van de wijk of om mogelijkheden die de kavel had kunnen bieden voor de gemeente. Wij betreuren dat het zo lang heeft geduurd dat wij nu voor het blok staan, gezien de weg die is bewandeld met betrekking tot het bestemmingsplan en de omgevingsvergunningsaanvraag. Dat is eerder in de commissie ter sprake gekomen.

Ik weet dat de wethouder voornemens is bij voorkomende gevallen te proberen de raad mee te nemen. Daar hebben wij nu weinig aan gehad. Ik neem dat de wethouder niet kwalijk. Dit is een ontwikkeling die al veel eerder in gang gezet is. De SP zal niet instemmen.

Sorry, de microfoon stond nog aan. Ik voeg daar nog aan toe dat wij studentenhuysvesting heel belangrijk vinden. Laat daar geen twijfel over bestaan. De combinatie in dit plaatje vinden wij niet passend.

Mevrouw SORMAZ: Voorzitter, BVNL is geen voorstander van dit plan. Het is echter een feit dat de gemeente a heeft gezegd. Dan moet je ook b zeggen. Bewoners hebben laten weten niet blij te zijn met de huysvesting van studenten. Dat begrijpen wij. BVNL vraagt zich af welke hinder bedrijven gaan ondervinden door de huysvesting van studenten. Gaat daardoor het bedrijventerrein achteruit? Het antwoord van de wethouder in de commissie luidde dat dit niet onderzocht is. Dat is een gemiste kans.

Wij betreuren het dat de Capelse jongerenraad niet betrokken is. BVNL heeft voorgesteld om de bedrijven erbij te betrekken. Wij zijn verheugd dat er toezicht zal zijn op de huysvesting van studenten, wat inmiddels ook is vastgelegd met de ontwikkelaar. Wij vinden dat er een visie moet zijn voor de toekomst met betrekking tot de multifunctionaliteit van dit gebouw. Wat gebeurt er als studentenhuysvesting niet meer mogelijk blijkt te zijn? Wordt er in het bouwplan multifunctionaliteit gewaarborgd?

BVNL kan op basis van de ruimtelijke onderbouwing geen argument vinden om dit plan tegen te houden. Dit betekent wel dat de gemeente een enorm risico neemt als er niet ingestemd wordt met de ontwerpverklaring geen bedenkingen. Dat risico willen wij niet nemen. Hierbij stemmen wij, enigszins met tegenzin, in met dien verstande dat onze opmerkingen in het plan opgenomen worden.

De VOORZITTER: Mevrouw Pengel, ik zag u niet op de lijst staan. Klopt dat?

Mevrouw PENGEL: Voorzitter, bij nader inzien wil ik een bijdrage leveren.

Studentenhuisvesting is noodzakelijk. Dat is een 'understatement'. De vraag is echter of hier sprake is van huisvesting voor studenten, gezien de prijzen en andere zaken waarvoor studenten onvoldoende middelen hebben. De insprekers schetsten een situatie waarin de contacten met projectontwikkelaars werden onderhouden in plaats van met inwoners. (onverstaanbaar), laat ik het nuanceren. Dit is voor mij geen nieuws. Drie raadsperiodes geleden speelde dit al bij andere plannen.

Ik kan mij goed vinden in de kritische opmerkingen van GroenLinks en de PvdA. De insprekers gehoord hebbend, waarbij betere opties voor huisvesting zijn en zij als inwoners onvoldoende zijn gekend in de plannen, is voor mij aanleiding af te zien van het geven van een verklaring van geen bedenkingen.

De VOORZITTER: Hiermee komt de eerste termijn van de raad ten einde. Het woord is aan wethouder Faassen.

Wethouder FAASSEN: Voorzitter, de ontwikkelaar is voornemens om op kavel 2k-4 in Fascinatio studentenhuisvesting te realiseren. Op 16 mei 2021 heeft de ontwikkelaar hiervoor een aanvraag omgevingsvergunning ingediend. Een en ander past niet in het huidige bestemmingsplan. Conform artikel 2.12, lid 1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) kan een omgevingsvergunning voor een activiteit die in strijd is met het bestemmingsplan slechts worden verleend indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing heeft. De aanvraag moet in principe aan de raad worden voorgelegd voor een verklaring van geen bedenkingen, conform artikel 6.5 van het Besluit omgevingsrecht.

De raad heeft op 18 april 2016 besloten dat herontwikkelingslocaties met een gebiedspaspoort geen verklaring van geen bedenkingen nodig hebben. Dat is in dit kader niet het geval. Het college heeft op grond van paragraaf 6.2 van het Besluit omgevingsrecht en artikel 2.27 van de Wabo de raad op 2 november 2021 verzocht om een verklaring van geen bedenkingen af te geven. Zonder deze verklaring van geen bedenkingen kan het college de omgevingsvergunning niet verlenen. De bezwaren van de omwonenden zijn tijdens de raadshoorzitting op 30 november 2021 en de raadscommissie op 6 december 2021 onder andere naar voren gekomen. Naar aanleiding van deze bezwaren heeft u de initiatiefnemer verzocht het voorstel terug te nemen van de raadsvergadering. De initiatiefnemer heeft een nieuw ontwerp ingediend dat gedeeltelijk tegemoet komt aan de bezwaren van omwonenden en de commissieleden. Het gaat dan om aanpassing van het aantal studenten van 400 studentenkamers naar 342 kamers. Het gebouw is nu een verdieping lager dan het oorspronkelijke ontwerp.

De ontwikkelaar heeft de bewoners, WOP, raadsleden en het college uitgenodigd een bezoek te brengen aan een referentieproject in Utrecht. Tevens zijn inmiddels aanvullende afspraken gemaakt, zoals u in de collegebrief heeft kunnen lezen. Ter onderbouwing van de aanvraag heeft de initiatiefnemer een goede ruimtelijke onderbouwing ingediend. Dat is op 6 juli 2022 gebeurd. Het bouwplan is in lijn met het gemeentelijk, regionaal, provinciaal en landelijk beleid. In lijn met genoemde argumenten in het kader van continuïteit van bestuur ligt deze ontwikkeling nu bij u voor. Uw raad is niet gebonden aan de besluitvorming van het college. U dient afzonderlijk het plan te toetsen aan een goede ruimtelijke ordening om een verklaring van geen bedenkingen al dan niet te verlenen. Uw raad heeft hierbij beleidsruimte en is niet gebonden aan besluitvorming van het college. Ergo, het is nu aan uw raad om hier een beslissing over te nemen.

Ik heb nog een aantal vragen te beantwoorden. De vraag van de VVD en BVNL ging over latere bestemmingsplanwijzigingen en besluiten via de raad. In de ruimtelijke onderbouwing staat dat opgemerkt wordt dat de bebouwing toekomstbestendig wordt gebouwd. Het gebouw is zonder bouwkundige aanpassingen transformeerbaar tot een hotel. Studentenkamers kunnen eenvoudig met elkaar worden gecombineerd, waardoor studio's ontstaan. Hiermee wordt getoond dat het een duurzaam gebouw is. Het duurzame aspect zit hem hier in het redelijk makkelijk te transformeren en niet gesloopt hoeven te worden, zoals wij in Capelle af en toe meemaken met redelijk jonge gebouwen.

De exploitant mag echter niet zomaar andere doelgroepen in het pand huisvesten. Zowel in de koopovereenkomst als in de omgevingsvergunning staat dat het pand gebruikt wordt voor het huisvesten van studenten. In de koopovereenkomst staat dat dit alleen met toestemming van de gemeente is toegestaan, op straffe van een boete. De omgevingsvergunning is zelfs nog beter afdwingbaar omdat dit onder het publiekrecht valt. Wanneer de exploitant zonder nieuwe vergunning een andere doelgroep huisvest, kan handhavend opgetreden worden. Omwonenden kunnen een verzoek tot handhaving indienen. Als over een paar jaar, ik noem maar even tien jaar, er geen behoefte meer zou zijn aan studentenwoningen en de exploitant op dat moment een andere doelgroep wil huisvesten, moet de omgevingsvergunning worden aangevraagd. Conform huidige wet- en regelgeving kan deze worden verleend door het college omdat transformatie op de kruimelgevallenlijst artikel 4 bijlage 2 van de BOR staat. Er kunnen niet zomaar bijvoorbeeld arbeidsmigranten gevestigd worden, omdat deze een heel andere parkeernorm kennen.

De vraag is gesteld in het kader van de nieuwe omgevingswet. Ook onder de Omgevingswet is hiervoor een omgevingsvergunning nodig. Hiervoor geldt hetzelfde verhaal dat die niet zomaar verleend kan worden omdat voor arbeidsmigranten een andere parkeernorm geldt. In de huidige wetgeving is een omgevingsvergunning voor planologische afwijking standaard een uitgebreide procedure van 26 weken. Het is een raadsbevoegdheid. De kruimelgevallenlijst geeft gevallen weer, waaronder transformaties die een reguliere procedure van acht weken kennen, en een collegebevoegdheid zijn. Bij de Omgevingswet wordt dit principe omgedraaid. Een reguliere procedure wordt standaard. Uw raad heeft categorieën van gevallen aangewezen waarvoor een uitgebreide procedure en een raadsbevoegdheid gaat gelden. Dat is op 7 februari 2022 gebeurd. In deze lijst worden geen transformaties genoemd. In principe is het een collegebevoegdheid. Wel wordt benoemd dat, als de activiteit niet in lijn is met de doelen van de stadsvisie of een programma, dit een raadsbevoegdheid is. Uiteindelijk is het ook onder de nieuwe Omgevingswet een raadsbevoegdheid.

Ik heb nog een vraag staan van mevrouw Roos over participatie van jongeren. Ik ben niet bij het eerste participatieproces betrokken geweest. Jongeren betrekken is in dit geval altijd goed. Dat vindt het college erg belangrijk. Mocht er nog eens zoiets gebeuren, dan zullen wij zeker de jongerenraad daarbij betrekken. Dat is in dit geval niet gebeurd geloof ik.

Over 'the Rhino' heb begrepen dat het verhuurd is met contracten van twee jaar die niet verlengbaar zijn. De studenten kregen een campuscontract. Ik weet niet of dat is wat u bedoelde?

Mevrouw ROOS: Voorzitter, om te verduidelijken: dat was ook een geval, maar ik bedoelde dat er gebreken in de woningen zaten en dat de huur op basis van de puntentelling te hoog uitviel. Wat gaat het college doen om te voorkomen dat er in deze woningen ook gebreken zitten waardoor de huurprijs te hoog uitvalt?

Wethouder FAASSEN: Voorzitter, ik moet dat nakijken over Rhino, ik weet dat niet op dit moment. Dat is van voor mijn tijd, zou ik bijna willen zeggen. Ik kan u hier via de collegebrief antwoord op geven. Mevrouw Tieman stelde een vraag over de berekening van het meubilair. Dat is onderdeel geweest van de gesprekken die wij hebben gevoerd met de ontwikkelaar. Het is een verplichting. Er werd ons medegedeeld dat hier niets aan te doen is en dat het past binnen het concept van de exploitant. Mevrouw Den Engelsman sprak over de huurprijzen. Die zijn hoog, dat klopt. Daar kan de gemeente niets aan doen. BVNL stelde een vraag over de Capelse jongerenraad, daar heb ik net antwoord op gegeven.

De VOORZITTER: Zijn er nieuwe aspecten voor een tweede ronde? Dat is niet het geval. Wij gaan stemmen. Zijn er stemverklaringen? Ik weet dat de heer Hooykaas die in Fascinatio woont hier iets over wil zeggen. U heeft het woord.

De heer HOOYKAAS: Voorzitter, uit het participatieproces met bewoners is gebleken dat voor de studentenhuisvesting qua ruimtelijke inpassing, doelgroep en ligging in de wijk onvoldoende draagvlak is. In mijn afweging deel ik dit standpunt en zal daarom tegen de verklaring van geen bedenkingen stemmen.

De VOORZITTER: Zijn er verder nog stemverklaringen? Het woord is aan mevrouw Den Engelsman. Uw standpunt was heel duidelijk. Maar u mag het nog een keer doen.

Mevrouw DEN ENGELSMAN: Voorzitter, het CDA zal tegen het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen stemmen. De wethouder heeft ons in deze termijn niet mee kunnen nemen in zijn verhaal.

De heer DE JONG: Voorzitter, ik sluit mij aan bij mijn collega Hooykaas. Ik zal ook tegen stemmen.

De VOORZITTER: Dat is helder. Zijn er nog meer stemverklaringen? Dat is niet het geval. Wij gaan digitaal stemmen.

Na digitale stemming besluit de raad hierna overeenkomstig het voorstel, met de aantekening dat de drie leden van de fractie van Leefbaar Capelle, een lid van de fractie van D66, de fractie van het CDA, een lid van de fractie van de VVD, een lid van de fractie van Capels Burger Belang en de SP geacht worden te hebben tegengestemd.

De VOORZITTER: Wij gaan zo naar agendapunt 8, maar ik heb net mede namens wethouder Geissler een toezegging gedaan om met de raad van gedachten te wisselen over het asielbeleid, de vluchtelingen, statushouders en Oekraïeners. Dit is mede naar aanleiding van het verzoek van de Commissaris van de Koning aan iedere gemeente om er nog harder tegenaan te gaan. De griffier heeft in al haar wijsheid besloten dat dit op 7 februari 2023 is.

De GRIFFIER: Voorzitter, dat was keurig in overleg met de voorzitter van de agendacommissie.

De VOORZITTER: In al haar wijsheid en appent met de voorzitter van de agendacommissie, heeft de griffier besloten om dat te houden op 7 februari 2023. Wij kunnen in de tussentijd kijken wat het beleid doet. Dan weet u het alvast.

8. Motie vreemd aan de orde van de dag Inleving en inclusie (ingediend door Capels Bewoners Belang)

De VOORZITTER: Ik ruil van plek met de ondervoorzitter, de heer Van Buuren.

De heer Van Buuren neemt het voorzitterschap over.

De VOORZITTER: De motie vreemd aan de orde van de dag, getiteld Inleving en inclusie, is eerder ingediend door het Capels Bewoners Belang. De motie is gewijzigd en daarom vindt er alsnog een reguliere behandeling plaats. Wij hebben met elkaar afgesproken ons te richten op het verzoek dat in de motie wordt gedaan. Ik geef het woord aan mevrouw Pengel om haar motie toe te lichten en in te dienen.

Mevrouw PENGEL: Voorzitter, de motie Inleving die ik eerder indiende heb ik op punten aangepast, gehoord hebbende de diverse opmerkingen van de collega-raadsleden. Ik heb overweging nummer één doorgehaald. Die overweging stelt dat veel Capelse nazaten van de slavernij en andere migranten van kleur nog steeds te maken hebben met discriminatie op grond van hun huidskleur. In overleg met enkele collega's en de mede-indieners heb ik die overweging doorgehaald.

Waarom deze motie? Anno 2022 zijn de sporen van de slavernij nog zichtbaar. Jammer genoeg raakt het stigma uit de slavernij mensen nog steeds in het dagelijks bestaan. Het gevolg is dat mensen onvoldoende of helemaal niet participeren. Ik sta hier om bij te dragen aan het doorbreken van het stigma, zodat die groepen die niet participeren dat alsnog gaan doen.

Met de motie wil ik bereiken dat wij de herinnering aan de slavernij en de gevolgen daarvan levend houden om zo bewustwording en begrip voor elkaar te creëren. De portefeuillehouder zegde toe financiële middelen beschikbaar te stellen. Het slechts beschikbaar stellen van financiële middelen biedt echter vooralsnog geen officiële erkenning. Daar is met name onder de Capelse nazaten behoefte aan.

Het verzoek aan het college is het officieel uitspreken van afkeuring over de misstanden tegen de menselijkheid die zich tijdens de slavernij afspeelden, daarvan afstand te nemen, en een jaarlijkse herdenking en viering van de afschaffing van de slavernij in Capels beleid op te nemen. Ik vraag in de motie om het initiatief bij de nazaten zelf te leggen. Dit heeft de portefeuillehouder zelf ook besproken. Daarnaast zou dit een mooie gelegenheid en toegevoegde waarde van cultuur voor citymarketing zijn, door verbanden te leggen tussen de culturele sector en het bedrijfsleven. Tenslotte vraag ik de motie bij hoofdelijke stemming te behandelen.

Motie M10 vreemd aan de orde van de dag (CBB, GroenLinks, PvdA): inleving en inclusie (voorheen "Inleving").

De raad van de gemeente Capelle aan den IJssel, in vergadering van 14 november 2022 bijeen;

constaterende dat:

1. deze motie dient ter vervanging van de eerder ingediende en op 17 oktober 2022 in commissie BVM besproken motie "Inleving" waarin Capelle aan den IJssel wordt gevraagd om officiële jaarlijkse herdenking en viering van de afschaffing van de slavernij in 1873;
2. het aantal gemeenten dat ook expliciete aandacht besteedt aan, dan wel een viering organiseert, ten behoeve van Keti-Koti steeds verder toeneemt;
3. Capelle aan den IJssel in de persoon van Johan van der Veecken aandeel had in de trans-atlantische slavenhandel;
4. Nederland als geheel gebaat was bij trans-atlantische slavenhandel waardoor de rol van, dan wel het voordeel voor, Capelle aan den IJssel mede om die reden niet kan worden ontkend;
5. er in de Capelse samenleving een aanzienlijke groep inwoners nazaat is van de trans-atlantische slavernij (en de daaropvolgende contractarbeid en de slavernij ten gevolge van de VOC);
6. de feestdag Keti-Koti, waarop de afschaffing van de slavernij wordt herdacht en gevierd, nog niet structureel als zodanig wordt erkend en onder de aandacht is geweest;

overwegende dat:

1. veel Capelse nazaten van de slavernij, maar ook andere migranten van kleur, nog steeds te maken hebben met discriminatie op grond van hun huidskleur;
2. het belangrijk is om de herinnering aan de slavernij en de gevolgen hiervan levend te houden, om zo bewustwording en begrip voor elkaar te creëren;
3. Keti-Koti daarom ook in Capelle aan den IJssel aandacht verdient en gevierd moet worden;
4. het op 1 juli 2023 precies 150 jaar geleden is dat de slavernij door Nederland werd afgeschaft en dit daarom een mooi startpunt is voor een nieuwe Capelse traditie;
5. het slechts beschikbaar stellen van financiële middelen ter herdenking en viering van de afschaffing van de slavernij, vooralsnog geen officiële erkenning biedt waar behoefte aan is met name onder de Capelse nazaten;

verzoekt het college:

1. over de misstanden tegen de menselijkheid die tijdens de slavernij plaatsvonden afkeuring uit te spreken, er afstand van te nemen en officieel te erkennen, door officiële jaarlijkse herdenking en viering van de afschaffing van de slavernij in Capels beleid op te nemen;
2. het feest Keti-Koti een plaats te geven in Capelle aan den IJssel door op 1 juli onder andere de vlaggen van Suriname en die van de Nederlandse Antillen te laten wapperen bij het gemeentehuis, door het uitbeelden van het slavernijverleden door middel van een expositie of ander beeldmateriaal in het gemeentehuis;
3. uit te dragen dat Keti-Koti een feestdag is voor iedereen door het Stadsplein vanaf 2023 elk jaar op 1 juli open te stellen voor activiteiten rondom het koloniale en slavernijverleden en de gevolgen hiervan;
4. het initiatief van een waardige herdenking en viering in onze gemeente verder bij Capelse nazaten van tot slaaf gemaakten neer te leggen om daarin leidend te zijn en daaraan invulling te geven,

En gaat over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Wilt u de definitieve motie indienen? Dank u wel, ook voor uw korte en bondige toelichting. De motie is voldoende ondertekend en maakt deel uit van de beraadslaging. Het woord is aan de heer Schaatsbergen.

De heer SCHAATSBERGEN: Voorzitter, mede naar aanleiding van mijn oproep in het presidium houd ik het kort. In de commissie is al veel door de leden van mijn fractie over deze motie gezegd. Ik treed niet in herhaling. Wij hebben nota genomen van de wijzigingen in de motie. Wij hebben de initiële reactie van het college in de collegebrief gelezen. Een aantal leden van Leefbaar Capelle heeft nog een aantal vragen. Deze vragen zouden bij een lid van Leefbaar Capelle mogelijk kunnen leiden tot een stemverklaring voorafgaand aan het stemmen.

De vragen die hierbij gesteld worden, zijn: ervan uitgaande dat een initiatief voor een viering of herdenking vanuit de Capellenaren moet komen, is een dergelijk initiatief met een jaarlijks karakter passend binnen het gemeentelijk evenementenbeleid? Is er wellicht sprake van financiële ondersteuning en facilitering vanuit de gemeente? Dat is een vraag aan de portefeuillehouder. Het antwoord op deze vraag is medebepalend voor het al dan niet indienen van een stemverklaring.

De VOORZITTER: Klopt het dat de motie uiteindelijk wordt ingediend door de fracties van Capels Bewoners Belang, GroenLinks en de PvdA? Waarvan akte.

De heer SCHELKERS: Voorzitter, wij D66'ers hebben soms het vooroordeel over ons dat wij twijfelaars zijn. Dat wij wanneer het kan de ene kant uitschieten en het andere moment de andere kant. Dat vooroordeel bevestigen wij vandaag. Ik moet u bekennen dat er nog altijd flinke twijfel in onze fractie heerst over wat wij met deze motie moeten doen. Ik sluit niet uit dat wij verdeeld zullen stemmen.

Ik spreek waardering uit naar mevrouw Pengel voor het feit dat zij aan veel wensen van verschillende raadsleden tegemoet is gekomen. Dat laat zien dat de intentie van deze motie is om te verbinden. Dit is een zwaar beladen onderwerp waar veel pijn en leed achter zit. Wij moeten hier zeer zorgvuldig mee omgaan. Het is heel goed dat er gekeken wordt naar hoe de motie breedgedragen kan worden.

Het is goed dat er meer wordt ingezet op een facilitaire rol voor de gemeente en dat het initiatief uit Capelle zelf moet komen. Een van onze pijnpunten is hiermee weggenomen. Tegelijkertijd moet het inclusieve karakter van de motie en de viering voorop staan. Wij zijn benieuwd naar de visie van de portefeuillehouder op hoe dit zich verhoudt ten opzichte van andere landen, waar de afschaffing van de slavernij ook gevierd wordt en hoe inclusief hij dit inschat. Dit alles brengt ons ertoe dat wij de beraadslaging in de eerste termijn afwachten en in tweede termijn mogelijk duidelijk maken wat wij zullen stemmen.

De VOORZITTER: Het is altijd goed om de inhoud van het debat van invloed te laten zijn op uw uiteindelijke standpuntenbepaling.

De heer ANINK: Voorzitter, ik houd het kort. Wij hebben de motie en haar context in de commissiebehandeling uitvoerig besproken. Ik spreek mijn dank uit voor het aanpassen van de motie zoals die nu voorligt. Voor ons leest ze een stuk prettiger. Ons standpunt is niet gewijzigd ten opzichte van wat wij in de commissie met elkaar gedeeld hebben. Het college heeft heel duidelijk gesteld waarom het deze motie niet kan steunen. Het college kan wel een lokaal feest ondersteunen, zoals het alle lokale feesten ondersteunt. Daarmee wordt er rechtgedaan aan een aantal wensen.

Voor ons staat er nog iets anders boven. Dat heb ik niet in de commissie genoemd. Het Platform Slavernij en Slavernij Erfgoed stelt dat een Ketu Koti-feest als nationaal feest te eng is en een aantal groepen buitensluit, waaronder de Antiliaanse gemeenschap zoals zij in hun brief aan minister Weerwind schreven. Wij mogen in Nederland uiteindelijk naar een nationaal gedragen feest groeien. Wij weten allemaal dat emancipatie gestoeld is op drie pijlers: een volwaardige plaats in de samenleving vanuit een achtergestelde positie. In de afgelopen 150 jaar heeft de Nederlandse samenleving stappen gezet op wetenschappelijke erkenning en wettelijke gelijkstelling. Wij hebben nog een flinke stap te zetten op de sociale acceptatie. Het is breder dan een erkenning en breder dan een Ketu Koti-feest. Ik hoop dat de Nederlandse samenleving deze stap nog zal maken. Ik denk dat wij blijven aansluiten bij landelijke ontwikkelingen.

De heer WEIJERS: Voorzitter, slavernij heeft veel pijn en leed teweeggebracht. Slavernij was en is afschuwelijk. Daarom is het goed dat slavernij formeel op 1 juli 1863 is afgeschaft en pas feitelijk op 1 juli 1873 tot een einde kwam. Wel wat laat, als je in ogenschouw neemt dat men in Engeland al in 1807 een wet aannam. De heer Van Buuren noemde dit eerder vanavond. Het was beter geweest als wij, net als de eerder genoemde John Newton, meer dominee en minder koopman zouden zijn geweest.

De vraag hoe wij hier, 150 na dato, mee moeten omgaan is een lastige discussie die vele kanten kent. Daarom is het goed dat het kabinet zeer recent heeft besloten namens Nederland excuses aan te bieden. Dat gaat overigens verder dan het uitspreken van afkeuring, het afstand nemen van en het officieel erkennen van het leed waarover de motie spreekt. Excuses zullen gelden voor heel Nederland. Daarmee kom ik direct bij de vraag of er nog een rol voor de plaatselijke gemeente specifiek is weggelegd, en wel een rol zoals de motie die beoogt. De SGP-fractie vindt van niet. Juist tegen de achtergrond van de landelijke excuses die er zullen komen, is er alle ruimte voor een herdenking van de afschaffing van de slavernij. Landelijk, maar ook plaatselijk. Daarvoor dient het initiatief vanuit de samenleving, de Capelse gemeenschap, te komen. Indien gewenst kan de gemeente een initiatief financieel ondersteunen en kan, zoals de burgemeester in de commissie BVM heeft toegezegd, iemand vanuit het college desgevraagd bij de herdenking het woord komen voeren.

Voorzitter, wij hebben naar aanleiding van de motie een vraag aan mevrouw Pengel. Hoe ziet CBB de uitvoering van het vierde vraagpunt in de motie, waar gevraagd wordt dat het college het initiatief voor een herdenking moet neerleggen bij Capelse nazaten van tot slaaf gemaakten? Moet het initiatief niet vanuit de Capelse samenleving zelf komen? Dat hoeft het college daar toch niet neer te leggen? In het verlengde daarvan: waarom deze versmalling tot Capelse nazaten van tot slaaf gemaakten? Hoe verhoudt zich dat tot de titel van de motie 'inleving en inclusie'? Zouden wij het niet veel algemener moeten houden en zeggen dat het initiatief uit de Capelse gemeenschap moet komen? Los van de vraag of hij of zij een Capelse nazaat van tot slaaf gemaakten is.

Ik begon mijn bijdrage met de opmerking dat slavernij afschuwelijk was en is. Mijn fractie vindt het jammer dat in de motie geen enkele aandacht wordt besteed aan moderne slavernij. Ik hoef alleen maar het woord Qatar te noemen en iedereen weet wat ik bedoel. Helaas zijn er nog veel meer voorbeelden te noemen. Dagelijks is er op veel plaatsen in deze wereld nog sprake van slavernij. Ondanks onze vraag daartoe in de commissie wil mevrouw Pengel er niets van weten om dat ook te betrekken en daar aandacht en voortdurende bewustwording voor te vragen. Dat is jammer en onbegrijpelijk.

Mevrouw AKTAŞ: Voorzitter, wij hebben uitgebreid over deze motie gesproken in de commissie BVM, zoals de sprekers voor mij al hebben verteld. Dit was in een andere vorm en ik ben blij dat mevrouw Pengel een aantal van onze wijzigingsvoorstellen heeft overgenomen. GroenLinks vindt dit een goede, uitvoerbare motie. Wij zouden het ontzettend gaaf vinden als wij volgend jaar met zijn allen op het Stadsplein Keti Koti kunnen vieren.

De VOORZITTER: Dan hebben wij gelijk een stadsfeest. De heer Vlot heeft een interruptie.

De heer VLOT: Voorzitter, bedoelt mevrouw Aktaş dat het een officiële gemeentelijke viering is of een burgerinitiatief dat gevierd mag worden?

Mevrouw AKTAŞ: Voorzitter, daar kunnen wij lang over blijven discussiëren. Als ik het voorstel nu lees, wordt er gevraagd om het in Capels beleid, ik denk het evenementenbeleid, op te nemen, maar dat het wel een initiatief is vanuit de burgers. Het laten voeren van de regie door nazaten wordt specifiek benoemd. Dus ik denk én-én.

Mevrouw TIEMAN: Voorzitter, ik bedank mevrouw Pengel voor het indienen van deze motie en het aanklaarten van dit onderwerp. Wij praten hier nu wel al een aantal weken met elkaar over. Dat is heel goed. Ik heb de commissievergadering teruggeluisterd, gesprekken in de wandelgangen geprobeerd te voeren en naar elkaar te luisteren. Ik heb gemerkt dat wij soms langs elkaar heen praten, dat we elkaar niet helemaal goed begrijpen of andere dingen horen of zien. Dat is altijd zo. De absolute waarheid is er vaak niet. Er zijn verschillende perspectieven op zaken en dat merk ik hier ook. Ik wil reflecteren op een deel van de verwarring die ik geobserveerd heb.

In de commissiebehandeling van de motie van mevrouw Pengel die er toen lag, werd er gesproken over erkenning. De portefeuillehouder, de burgemeester, heeft toen voornamelijk gereageerd op het feit dat Capelle geen excuses kan maken, omdat er geen Capelse bestuurders verbonden zijn geweest met of banden hebben gehad met de slavenhandel. Dat is volkomen helder. Ik heb niet het gevoel dat u gevraagd is om excuses te maken. Ik denk dat erkenning betekent: erkennen dat de slavernij heeft plaatsgevonden en heel veel leed heeft berokkend. Volgens mij heb ik de burgemeester in de commissiebehandeling horen zeggen dat, als er een viering is, er een lid van het college kan komen spreken. Daarmee laat je iets van die erkenning blijken. Ik heb steeds het gevoel dat wij helemaal niet zo ver uit elkaar zitten. Ik vind het zo jammer dat wij elkaar niet weten te vinden. Dat is het eerste punt.

Ik hoorde iemand spreken over verbinding. Dat kwam ook in onze fractie naar voren. Wij hopen juist dat wij hiermee kunnen verbinden. Wij hopen dat wij de jeugd een stuk geschiedenis kunnen meegeven. Een ander punt (onverstaanbaar) gegeven aan de zin die in de reactie van het college op de motie stond. Daar stond: "geschiedkundig heeft Capelle aan den IJssel geen bewezen link met een slavernijverleden". Die zin werd in mijn fractie door verschillende mensen verschillend geïnterpreteerd. Ik denk dat bedoeld wordt wat ik net zeg: er zijn geen bestuurders geweest die die band hebben. Tegelijkertijd lijkt er ontkend te worden dat er Capellenaren zijn die nazaten zijn van tot slaaf gemaakten. Zij hebben daar zeker een link mee en voelen dat ook. Ik denk dat het college die ontkenning volledig niet bedoelt, maar daar mist erkenning. Ik merk steeds dat we langs elkaar heen praten en dat vind ik jammer. Ik hoopte dat wij elkaar hier nader konden vinden vanavond. Ik heb daarbij twee vragen aan de burgemeester.

De eerste vraag is: kunt u nog een keer exact herhalen wat u toegezegd heeft in de commissie? Ik merkte in mijn fractie dat dit niet helemaal scherp op het netvlies staat. Ik zou het heel prettig vinden als u dat in deze raadsvergadering zou willen herhalen. Mijn tweede vraag gaat over het vlaggenprotocol. In de reactie van het college las ik dat het hijsen van andere vlaggen in strijd is met het vlaggenprotocol. Ik vroeg mij af hoe zit dat dan met het hijsen van de LHBTI+-vlag, die wij onlangs nog gehesen hebben. Volgens mij is dat ook in strijd met het vlaggenprotocol. Ik hoor graag van u hoe dat zit.

Ik herhaal mijn oproep aan alle collega's: laten wij vooral de verbinding zoeken met elkaar. Ik hoop dat wij dat kunnen bereiken.

De VOORZITTER: Dank u wel, mevrouw Tieman, ook voor uw oproep.

Mevrouw GROENENDIJK: Voorzitter, ik waardeer de opening die mevrouw Tieman gegeven heeft om te kijken naar wat de verbinding is en of wij niet langs elkaar heen praten. Aan de andere kant praten wij hier al heel lang over. Het is het stuk dat er ligt, ook al is het inmiddels een stuk of twintig keer gewijzigd. Ik was blij met de bijdrage van de VVD. We moeten breder kijken. Ik sluit me 100% aan bij de bijdrage van de SGP. Het gaat niet alleen over het verleden, maar ook over vandaag. Daar laat ik het bij.

Mevrouw DEN ENGELSMAN: Voorzitter, voor het CDA moet vooral inclusie voorop staan. Ik heb een aantal vragen voor mevrouw Pengel. Wat bedoelt u onder punt 1 van het verzoek met het officieel erkennen? Bedoelt u onder punt 2 het Capels evenementenbeleid? Een ander punt stond er eerder niet in. Dat gaat over het wapperen van de vlag van de Nederlandse Antillen. Ik weet dat de Nederlandse Antillen graag het Tula-festival organiseert. Dat gaat over de opstand tegen de slavernij op Curaçao op 17 augustus. Weet u vanuit die gemeenschap dat ze samen Keti Koti willen vieren?

Wij zijn benieuwd naar de reflectie van de burgemeester op deze nieuwe motie en vooral ook de inclusiviteit. Ik begrijp dat u de nazaten leidend wilt laten zijn, maar wij vinden het belangrijk de inclusiviteit op te zoeken als er mensen zijn die willen meehelpen.

De heer VLOT: Voorzitter, ik heb niet heel veel. Ik bedank mevrouw Pengel voor het inbrengen van deze motie en voor het vestigen van de aandacht op dit onderwerp. Ik deed vandaag een klein onderzoek in de buurt. Ik sprak een meneer van Surinaamse afkomst en een meneer van Kaapverdiaanse afkomst. Zij vertelden dat ze de afgelopen jaren naar Rotterdam zijn geweest voor de viering, maar dat ze het erg op prijs zouden stellen als dat ook in Capelle zou kunnen plaatsvinden.

Het is mij onduidelijk geworden wat er nu precies in de toezegging bedoeld is. Mevrouw Tieman vroeg het ook al: kan de burgemeester dit nog eens herhalen? De vraag is vervolgens of mevrouw Pengel daar vrede mee kan hebben en of wij volgend jaar gezamenlijk Ketu Ketu vieren in Capelle. Dan komen wij tot een heel mooi einde van deze avond.

Mevrouw SORMAZ: Voorzitter, het kabinet zal binnenkort namens Nederland excuses aanbieden voor het slavernijverleden. Excuses aanbieden namens wie en door wie? BVNL vindt dat het signaal niet goed is. Er zal sprake zijn van eeuwige rancune en daarbij worden wij belast met haat. BVNL vindt dat de viering van Ketu Ketu geen verzoening tot stand zal brengen, eerder verzuring. Alle Nederlanders moeten trots zijn op hun Nederlanderschap, zonder terug te blikken op de ongelukkige gebeurtenissen van eeuwen geleden. Dat gaat ons niet lukken als wij ons storten in een collectieve boetedoening voor de komende jaren of zelfs eeuwen.

De VOORZITTER: Hiermee is er een eind gekomen aan de eerste termijn van de raad. Ik geef het woord aan de burgemeester als portefeuillehouder.

De BURGEMEESTER: Voorzitter, ik ben met mevrouw Tieman eens dat het jammer is dat wij hier niet uit komen. Ik heb in de commissie BVM een hand uitgestoken. Toen ging het nog om excuses en erkennen. Ik heb toen gezegd: wij hebben uitgezocht welke rol Capelle heeft gespeeld. Dan kun je zeggen: dat onderzoek is niet goed, maar wij hebben het aan de historische vereniging gevraagd. Zij weten alles over wat er in het verleden in Capelle is gebeurd en zijn daar open over geweest. Er is niet komen vast te staan dat burgemeesters, wethouders of andere mensen die hier het openbaar bestuur vormden, of kooplieden een link hadden met het slavernijverleden. Daarom heb ik tegen mevrouw Pengel gezegd: ik kan met de beste wil van de wereld geen excuses maken voor iets wat we niet weten. Ook niet als de motie straks wordt aangenomen. Waar moet ik excuses voor maken?

Datzelfde geldt voor het erkennen. We moeten wel eerlijk zijn. Wij hebben hier de lokale politiek van Capelle aan den IJssel. Minister Rutte doet dit namens Nederland, omdat we weten dat er foute dingen zijn gebeurd in de koloniale tijd en in de tijd van de VOC. Dat is goed. Daar kunnen wij aansluiting bij zoeken. Dat wil niet zeggen dat het college of ik dit moeten erkennen of onze excuses moeten aanbieden.

Het is ook niet zo dat we dat 'coûte que coûte' niet willen doen. Dat weet de heer Patty heel goed. De Molukkers zijn rot behandeld toen ze hier kwamen. Dat heb ik in het openbaar gezegd, daar waren Molukkers bij. Ik heb daar excuses voor aangeboden omdat Capelle daar destijds een rol in heeft gespeeld. Dus als het zo is, dan doen wij dat ook.

Ik heb na de commissie BVM een heel goed gesprek met mevrouw Pengel gehad. Toen kwamen wij steeds meer tot elkaar. Als er iets gevierd of herdacht moet worden en het is niet landelijk opgelegd zoals met de Dodenherdenking, dan moet het uit Capelle zelf komen. Mevrouw Tieman, dat is de toezegging waar u naar vroeg.

Veel fracties zeggen: laten we dat organiseren. Als mevrouw Pengel of andere mensen dat willen, dan kan dat. Ik heb het aangeboden in de commissie en ik herhaal het hier nogmaals: wij willen dat faciliteren. Dat is niet alleen geld geven maar ook bekendmaken. We kunnen via de site van de gemeente zeggen: we vieren hier Ketu Ketu. We hebben een dubbele pagina in Het Kontakt waarin wij tegen 1 juli kunnen melden dat wij dat met elkaar herdenken. Dat is prima. Als er een vergunning wordt aangevraagd voor welke plaats dan ook in Capelle, dan zullen wij daar welwillend naar kijken.

Ik denk niet dat u gelijk krijgt, mevrouw Aktaş. Ik verwacht niet dat het Stadsplein op 1 juli 2023 al zo ver is dat we daar evenementen kunnen houden. Los daarvan kan ik hier niet zeggen dat we het daar organiseren en dat het een vaste plek wordt. We kunnen er wel met elkaar naar kijken.

Mevrouw Pengel heeft tegen mij gezegd: voel met ons dat wij pijn hebben in Capelle. Dat wij bij Albert Heijn of Jumbo worden uitgelachen, uitgescholden of gediscrimineerd. Dat wil ik niet. Ik wil niet dat er discriminatie of racisme in mijn stad plaatsvindt. Tijdens de naturalisatieceremonie zeg ik altijd dat wij daar waar wij kunnen hard tegen optreden, met de politie en met handhaving. Maar het gaat echt te ver om te zeggen: ik ben de burgemeester van Capelle aan den IJssel, sorry, wij zijn fout geweest. Dat kan niet. Ik ga dat ook niet doen.

Dan is de vraag hoe het met de Surinaamse vlag zit. Dat is ingewikkeld. We hebben het landelijk vlaggenprotocol. Natuurlijk wordt daarvan afgeweken. Ik was hier pas burgemeester toen er een terroristische aanslag was, in Frankrijk of Parijs, of ergens in België, ik weet het niet meer zeker. Iedereen was daar ziek van en dacht: wat is dit afschuwelijk. Toen hebben wij gezegd: wij steunen de slachtoffers daar en wij hangen de Franse vlag op. Datzelfde geldt ook als onze zustergemeente hier komt. Dat is bijna afgelopen, maar toen ze hier kwamen hebben wij de Chinese vlag opgehangen. Ik kijk naar wethouder Wilson of hij weet dat hoe dat zit met de LHBTI-vlag. Mevrouw Tieman, ik hoop niet dat u meent dat wij dat ook niet moeten doen. U noemt het wel.

Mevrouw TIEMAN: Voorzitter, ik noem het wel, maar dat betekent niet dat ik vind dat we dat niet goed doen.

De BURGEMEESTER: Het is geen land.

Mevrouw TIEMAN: Ik ben voor deze motie, sterker nog, die hebben wij meegetekend. Dus ik vind niet dat wij een LHBTI-vlag niet zouden moeten ophangen. Het is geen land, daar heeft u gelijk in. Strikt genomen is het een afwijking van het vlaggenprotocol. In uw reactie zegt u dat het niet in lijn is met het vlaggenprotocol. Daarom heb ik de vergelijking gemaakt.

De BURGEMEESTER: Die vlaggen gaan alleen over landen vlaggen, niet over allerlei andere vlaggen.

Mevrouw TIEMAN: Daar dacht het Binnenlands Bestuur in 2015 anders over.

De BURGEMEESTER: Dan het idee van het Ketu Koti-feest. Burgemeester Aboutaleb en minister-president Rutte vieren dat ieder jaar op 1 juli in Rotterdam. Zij vieren dat groots. De uitnodiging aan de regio is om dat met elkaar te vieren. Dat maakt het feest mooier, completer, indrukwekkender. Heel Nederland kijkt mee, het komt op het NOS-journaal. Daar krijg je de aandacht die het moet krijgen.

Wethouder Wilson is afgelopen jaar geweest. Tussen de 20 en 30 Capellenaren zijn er geweest om het te herdenken. U weet dat beter dan ik, mevrouw Pengel. Wethouder Wilson is uit belangstelling gekomen, omdat wij het steunen, niet per se om daar een speech te houden. Ik heb aan mevrouw Pengel beloofd dat ik volgend jaar op 1 juli met haar naar de Ketu Koti-herdenking in Rotterdam ga. Zij aan zij, om te laten zien dat ik uw pijn voel en om de Capellenaren die daar verdriet over hebben te steunen.

Ik loop de vragen langs. Leefbaar Capelle vroeg of het om structureel geld gaat, als het jaarlijks is. Dat weet ik niet. De raad moet uiteindelijk beslissen of hij daar geld voor wilt fourneren. Zoals het dit afgelopen jaar is georganiseerd gaat het om hooguit een paar honderd euro. Daarvan hoeven wij geen pijn in onze buik te hebben. Past het in het evenementenbeleid? Ook daar gaat u over. Wij maken het evenementenbeleid met elkaar. Als dit een jaarlijks evenement wordt, dan maken we dat passend. We zorgen er dan voor dat alle maatregelen die nodig zijn om een evenement goed te organiseren genomen worden. Nogmaals: als het aan het college ligt komt dat uit Capelle zelf en voert de gemeente daar geen regie op.

D66 sprak over een internationale 'benchmark'. Als u dat eerder had gevraagd, had ik het laten uitzoeken. Als ik met mijn boerenverstand denk, denk ik dat landen met een koloniaal verleden soortgelijke bewegingen als Ketu Koti kennen. Dit is in de hele westerse wereld in beweging. Als u dat wilt weten, kunnen wij het uitzoeken. Het lijkt mij nu niet heel relevant.

GroenLinks stelde een vraag over het Stadsplein. Ik denk dat er in 2023 nog steeds hekken omheen staan. Ik kijk naar de wethouder ruimtelijke ordening. Kunnen wij in juli 2023 al feestvieren? Niemand die zijn handen eraan brandt.

In reactie op de vraag van de PvdA over de toezegging heb ik herhaald dat dit breder is dan alleen geld. Wij willen ook enthousiasmeren in Capelle. We hebben het over het vlaggenprotocol gehad. Het CDA heeft alleen vragen aan mevrouw Pengel.

De VOORZITTER: Ik kijk rond. Dat is het geval. Wij komen bij de raadsbehandeling in tweede termijn. Het woord is aan mevrouw Pengel.

Mevrouw PENGEL: Voorzitter, ik begin bij het CDA. De vraag was waarom in het voorstel niet naar voren komt dat wij Keti Koti samen met de Antiliaanse gemeenschap zouden willen vieren. Tijdens de viering dit jaar ben ik benaderd door de Antilliaanse gemeenschap, door mensen in het culturele circuit, om vanaf volgend jaar de handen ineen te slaan en dit samen te organiseren. Het CDA vroeg waarom officieel erkennen nodig is. Dit is een bijzondere situatie. Wat zich in de slavernij heeft afgespeeld kun je niet vergelijken met culturele activiteiten die wij organiseren of waarvoor wij middelen beschikbaar stellen. Het gaat veel dieper. Daarom vraag ik om officiële erkenning. In het beleid opnemen dat Capelle jaarlijks middelen beschikbaar zal stellen voor herdenking en viering van Keti Koti, dat is het officiële wat ik eraan verbind.

De SGP zei dat ik geen moderne vormen van slavernij heb benoemd. Ik heb de motie ingediend om het stigma waarmee de tot slaaf gemaakten nog steeds te maken hebben. Het belemmert ze in het participeren in de brede zin van het woord. De bedoeling van deze herdenking en viering is dat er verbinding tot stand wordt gebracht. Hier kunnen ook andere groepen die te maken hebben met moderne slavernij deelgenoot van zijn.

Mevrouw Aktaş reageerde op de vraag: waarom herdenking door de nazaten. Het zal bijdragen aan heling en aan vermindering, verzachting van het leed. Ik zeg niet dat andere gemeenschappen dat niet doen, maar wij gaan voor diversiteit. Ik heb het van huis uit mee gekregen, iedereen was welkom. Om de pijn te kunnen helen en om die groep aan te zetten tot participatie vind ik het belangrijk dat zij het voortouw neemt. De groep wordt nog te weinig gezien. Mensen participeren veel te weinig, het is ondermaats.

Een andere vraag was waarom ik me alleen tot de tot slaaf gemaakten richt, omdat wij de contractarbeiders ook hebben meegemaakt. Hun situatie is niet te vergelijken, het spijt me dat ik dat moet zeggen. Ik baseer me daarmee wel op feiten. Contractarbeid is in de verste verte niet vergelijkbaar met het leed dat de tot slaaf gemaakten hebben moeten ondergaan. Die groep moet de nodige ruimte krijgen om te kunnen participeren. Daar wil ik mij met deze motie hard voor maken.

De VOORZITTER: Ik zie een interruptie van de heer Jaliens.

De heer JALIENS: Voorzitter, ik heb een vraag aan mevrouw Pengel. De SGP en andere fracties hebben het over inclusiviteit gehad. Ik ben daar ook over gevallen, vooral over punt 4 van het verzoek aan het college. Het initiatief en het organiseren van het feest zou uitsluitend bij nazaten van tot slaaf gemaakten moeten worden gelegd. Ik heb u dat horen nuanceren. Ik ga uit van een gedeeld verdelen naar een gezamenlijke toekomst. Hoe denkt u anderen uit de Capelse samenleving te betrekken om dit feest gezamenlijk tot een Capels feest te maken?

Mevrouw PENGEL: Voorzitter, het is simpel. Ik kan daar kort over zijn. Mijnheer Jaliens, u denkt toch niet dat er alleen Surinamers en Antillianen aanwezig zullen zijn? Bij dezen wordt de hele raad erbij betrokken. Wanneer de viering en herdenking plaatsvinden, worden ook overige Capellenaren daarbij betrokken. Dat was het geval toen wij dit in de zomer organiseerden, weliswaar in klein verband en op het laatste moment. Capellenaren vonden dat we iets moesten doen, want Rotterdam viert en herdenkt en wij niet. Ik heb de titel niet voor niets aangepast met inclusie erbij. Inclusie en participatie zijn het doel van deze motie.

De heer JALIENS: Voorzitter, ter verduidelijking: het gaat mij erom dat we ook andere groepen betrekken bij het organiseren van een Capels Keti Koti feest. Het gaat mij er niet alleen om dat andere groepen het feest bijwonen. Hoe wilt u dat realiseren?

De VOORZITTER: Mijnheer Jaliens, u vraagt aan mevrouw Pengel of zij het vierde verzoek wil verbreden, zodat het initiatief voor het organiseren van een waardige herdenking en viering niet louter bij de nazaten van tot slaaf gemaakten komt te liggen, maar in principe bij elke Capellenaar. Klopt dat?

De heer JALIENS: Voorzitter, beter had ik het niet kunnen verwoorden.

Mevrouw PENGEL: Voorzitter, dit verzoek is mede ingegeven door de inbreng van de portefeuillehouder. Hij benoemde dat het initiatief uit de gemeenschap moet komen. Dat is hiervoor ook gebeurd. De viering en herdenking van afgelopen zomer kwam uit die groep, omdat zij dat stigma ervaart. Andere groepen hadden het in de jaren daarvoor ook kunnen organiseren, maar dat is niet gebeurd. Ik bemerk dat het initiatief om hiervoor aandacht te vragen steeds vanuit die groep komt. Ik vind het jammer dat het vreemd overkomt of niet logisch lijkt dat het initiatief daar gelaten zou moeten worden. Ik heb daarnet benadrukt dat het belangrijk is dat deze groep participeert. Ik zie ze te weinig. Daarom vind ik het belangrijk dat het initiatief in eerste instantie bij hen vandaan komt. Naarmate je begint met organiseren en bij elkaar komt, zullen andere groepen zich aansluiten. Zo kun je het verbreden.

Afgelopen zomer heeft een blanke man Surinaamse gerechten voor ons gekookt. Hij spreekt Surinaams als geen ander. Gewoon een blanke man. Waar u om vraagt is al een feit.

De VOORZITTER: De heer Jaliens staat te popelen om nogmaals te interrumperen maar dat mag hij nite meer van mij. Ik constateer dat u in eerste instantie vasthoudt aan de huidige formulering van het verzoek. Ik zag dat de burgemeester ook wil interrumperen.

De BURGEMEESTER: Voorzitter, ik heb nog drie dingen. Ik ben het uiteraard met de heer Jaliens eens. Als ik gemeenschap heb gezegd, bedoel ik de Capelse gemeenschap. Het is de bedoeling dat alle evenementen die hier georganiseerd worden, uit de gemeenschap zelf komen. Als mijnheer Hooijkaas Keti Koti wil organiseren, of wie dan ook, dan nemen wij dat serieus in behandeling. Die misrekening kunt u meenemen.

Mevrouw Tieman, in 2018 zijn wij regenbooggemeente geworden. Wij hebben een intentieverklaring getekend met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Daar ontvangen wij een kleine subsidie voor. Een van de mogelijkheden die wij hebben is het jaarlijks hijsen van de regenboogvlag. Dat is toegestaan.

Ik doe een klemmend beroep.

De VOORZITTER: Burgemeester, ik constateer dat u voorpiept als het gaat om de tweede termijn.

De BURGEMEESTER: Voorzitter, ik dacht dat u mij het woord gaf.

De VOORZITTER: Wacht u rustig uw beurt af. Ik maak een rondje om te zien wie er behoefte heeft aan een tweede termijn. Het woord is aan de heer Schaatsbergen.

De heer SCHAATSBERGEN: Voorzitter, meerdere leden van mijn fractie zullen behoefte hebben aan een stemverklaring voorafgaand aan de hoofdelijke stemming.

De VOORZITTER: Dat zeg ik u bij dezen toe. Het woord is aan de heer Schelkers.

De heer SCHELKERS: Voorzitter, ik hoor de discussie tussen de burgemeester en mevrouw Pengel en ik krijg het gevoel dat wij langs elkaar heen praten. Mevrouw Tieman zei het ook al. Ik hoor de burgemeester praten over officiële excuses, terwijl ik mevrouw Pengel hoor spreken over officiële erkenning. Dat staat ook in de motie. Er wordt gezegd dat de aanwezigheid van iemand van het college bij de viering wordt gezien als officiële erkenning. Ik vraag mij af waar het tussen de twee standpunten botst. Waar kunnen wij het midden vinden, zodat we er samen uitkomen zonder dat het een harde stemming wordt waardoor we mogelijk met teleurgestelde gevoelens naar huis gaan? Is alleen de vlag nog een problematisch punt? Misschien kan de burgemeester daar iets over zeggen.

De VOORZITTER: De burgemeester krijgt aan het eind nog ruimte voor zijn tweede termijn. De heer Anink heeft geen behoefte aan een tweede termijn. Het woord is aan de heer Weijers.

De heer WEIJERS: Voorzitter, het is vanavond een aantal keren gezegd. Het is goed dat dit onderwerp door mevrouw Pengel op de agenda is gezet. Zij heeft het ons niet gemakkelijk gemaakt door de motie op verschillende momenten, ook na bespreking, weer aan te passen.

Tot aan het laatste moment, vanavond. Los daarvan is het onderwerp het zeker waard goed met elkaar te bespreken.

Tegelijk blijf ik ook na de beantwoording van zojuist bij wat ik in de eerste termijn heb gezegd. Mevrouw Pengel wil een waardige herdenking en viering van de afschaffing van de slavernij en alles wat daar omheen hangt. Met alles wat wij vanavond hebben besproken, met de lijn die wij voorstaan en de toezeggingen van de burgemeester, hebben wij deze motie uiteindelijk niet nodig.

Tegelijkertijd kan er op een juiste en waardige manier vanuit de Capelse gemeenschap een viering geregeld worden.

De VOORZITTER: Mevrouw Aktaş heeft geen behoefte aan een tweede termijn. Het woord is aan mevrouw Tieman.

Mevrouw TIEMAN: Voorzitter, ik sluit mij aan bij D66. Ik hoor graag van de burgemeester welke punten in het verzoek nog schuren.

Een aantal fracties sprak over het feit dat mevrouw Pengel de motie zo vaak heeft aangepast. Dit is volgens mij vooral een poging geweest om u allen ter wille te zijn en om te kijken hoe wij tot een gedragen tekst kunnen komen. Ik vind het vervelend dat dit nu negatief uitgelegd wordt. Ik zou dit graag positief opvatten. Het derde punt betreft de discussie die er zojuist was tussen de heer Jaliens en mevrouw Pengel. Is het met een aanpassing van de tekst mogelijk nader tot elkaar te kunnen komen? Ik zou graag na de beantwoording van de burgemeester tijdens een korte schorsing om met de indieners te bespreken wat wij met de motie doen.

Mevrouw GROENENDIJK: Voorzitter, ik ben het opnieuw met de SGP eens. De heer Weijers stelde dat de viering geregeld kan worden en dat de motie niet nodig is. Daar sluit ik mij bij aan.

Mevrouw DEN ENGELSMAN: Voorzitter, de motie vraagt om het in het Capels beleid op te nemen. Tegelijkertijd stelt de burgemeester dat de raad over het Capels evenementenbeleid gaat. Hoe passen wij dat aan in een verzoek aan het college, als dat bij de raad ligt?

De heer VLOT: Voorzitter, naarmate de beraadslagingen vorderen wordt het steeds gecompliceerder, helaas. Ik hoor hier van alles. De SGP sprak over de situatie van de arbeiders in Qatar. Dit is een actueel onderwerp. Ik vind dit niet te vergelijken met de slachtoffers van de hier bedoelde slavernij. Dat is net zoiets als wanneer de Molukkers het uitroepen van de RMS herdenken, dat je dan ook de Kosovaren meeneemt omdat zij zich onafhankelijk hebben verklaard. Dat is lastig.

Inclusie is inclusie, maar wij spreken hier over Keti Koti. Dat is de Surinaamse herdenking van de afschaffing van de slavernij. Mevrouw Pengel zocht naar mogelijkheden om dat te vieren zodat het een mooie plek krijgt binnen onze gemeente. We zoeken nu naar manieren om het breed gedragen te krijgen. We kunnen ook ruimhartig zeggen: laten we dat een plek geven in onze gemeenschap. We zijn nu al drie kwartier aan het praten om te zien of we er überhaupt onderling uit komen. Wij moeten waardering hebben voor het feit dat mevrouw Pengel dit een plek wil geven in Capelle. Wij moeten niet naar argumenten zoeken om persoonlijk te kunnen aanvaarden dat het gevierd gaat worden door nog weer randvoorwaarden te creëren. Ik heb geen verdere vragen. Ik ben wel heel benieuwd naar de uitkomst.

De VOORZITTER: Misschien dat uw hartelijke pleidooi daar nog een rol in speelt, mijnheer Vlot. Het zou zomaar kunnen. Het woord is aan mevrouw Sormaz.

Mevrouw SORMAZ: Voorzitter, het standpunt van BVNL is helder. Misschien is het een optie om het even af te wachten. Vanuit het Rijk wordt er € 200 miljoen geïnvesteerd in een fonds om het bewustzijn te verruimen door middel van allerlei projecten. Er komt nog een museum aan, daar wordt ook € 27 miljoen in geïnvesteerd. BVNL stemt niet in met deze motie.

De VOORZITTER: Soms is het een genoegen om in het huis van Thorbecke te mogen wonen, nietwaar?

De BURGEMEESTER: Voorzitter, ik wil niets liever dan eruit komen. Ik heb dat een aantal keren geprobeerd, maar ik heb het idee dat het 'côte que côte' op deze manier moet. In de commissie heb ik aangeboden het te faciliteren. Ik heb gezegd dat ik begrijp dat u aandacht wilt voor dit pijnlijke gevoel dat bij de Surinaamse, Antilliaanse en Caribische bevolking bestaat. Het beleid in Capelle is: als je iets wilt vieren of herdenken, dan moet je dat zelf organiseren. De gemeente wil daar financieel, met haar netwerk en haar communicatiemiddelen bij helpen. Als u daar aandacht voor wilt, dan vinden wij elkaar.

Als dan wordt gevraagd: hijs de Surinaamse vlag, dan zegt het protocol: dat mag niet. Ik doe geen dingen die niet mogen omdat dit nu in die motie staat. Ik vind het heel vervelend om te zeggen, ik mag die kaart eigenlijk niet trekken. De mensen die voor dreigen te stemmen realiseren zich niet in welk vervelend parket zij mij brengen. Ik ga geen sorry zeggen. Waarvoor moet ik sorry zeggen? Ik kan het ook niet erkennen. Weet wel: ik ben de burgemeester van Capelle aan den IJssel. Ik ben niet de minister-president. Nergens ligt vast dat Capelle fout is geweest. Wat moet ik erkennen? Dan kan ik alles wel erkennen. Het is echt flauwekul. Ik ga het niet doen. Dat is heel vervelend. Ik wil echt trouw aan de raad zijn wanneer er democratisch is besloten dat er iets moet gebeuren. Ik kan echter geen dingen doen waar ik niet achter sta en die nergens op slaan. Ik voel ook niet dat ik dit moet erkennen. Het hele college voelt dit niet.

De VOORZITTER: Mevrouw Tieman wil interrumpen.

Mevrouw TIEMAN: Voorzitter, als er een viering is kan er een lid van het college komen om te spreken. Mag ik u vragen wat u dan zou zeggen? Zou u dan zeggen: wij erkennen niet dat er slavernij is geweest en dat er mensen leed is aangedaan? Wat de heer Weijers in het begin van zijn betoog zei, vond ik een mooie erkenning van het leed dat mensen is aangedaan. Ik begrijp niet waar het hierover schuurt voor u.

De BURGEMEESTER: Het bestuur van Capelle kan niet erkennen wat zij niet weet. Bij een dergelijke bijeenkomst vertel je iets, je voelt mee, je weet dat de pijn er is. Je weet dat het heel triest en verdrietig is geweest in het verleden en dat de nazaten daarvan nu nog last van hebben. Dat kun je uitspreken.

Mevrouw TIEMAN: Dan denk ik dat u heel erg in de buurt bent van de erkenning waar om gevraagd wordt.

De BURGEMEESTER: Dan zou ik zeggen: schrijf het anders op.

De VOORZITTER: Ter verduidelijking: zit de moeite niet in de formulering het officieel te erkennen? Niemand ontkent de slavernij, ik denk dat wij het daar snel over eens zijn. Ik wil mij niet inhoudelijk in het debat mengen. Ik doe een poging er samen uit te komen.

De BURGEMEESTER: Is het niet duidelijk genoeg als de Capelse gemeenschap een aanvraag doet om een Keti Koti-viering te doen, wij daar welwillend tegenover staan en het college zegt: er komt altijd een collegelid om jullie te supporten? Wij faciliteren het en geven er bekendheid aan. Dan heeft u toch wat u wilt, mevrouw Pengel?

De VOORZITTER: Mevrouw Pengel wil interrumpen. Daar sluiten wij deze tweede termijn mee af en dan volgt er een verzoek voor een korte schorsing. Het woord is aan mevrouw Pengel.

Mevrouw PENGEL: Voorzitter, ik vraag de portefeuillehouder of hij zou volstaan met een verklaring. Laten wij erkenning vergeten. Ik heb niet om excuses gevraagd in de motie. Wil het college verklaren dat wat zich daar heeft afgespeeld niet kan en daarnaast faciliteren en middelen beschikbaar om via de viering en herdenking inclusie te bewerkstelligen en de participatie een bredere impuls te geven. Dan 'skippen' we dat het per se de nazaten moeten zijn. Dat vind ik wel jammer.

De BURGEMEESTER: Mevrouw Pengel, dat kan niet. Ik wil het niet op de spits drijven, maar straks komen de Joegoslaven zeggen: "we zijn zo rot behandeld in de Balkan, wilt u dat erkennen?" Het heeft niets met Capelle te maken. Als dat wel zo was, dan zou ik dat doen. Wat het wel met Capelle te maken heeft, is dat er inwoners zijn die nazaten zijn van het slavernijverleden, van het koloniale verleden. Zij hebben daar last van en worden nog steeds gediscrimineerd. Die inwoners steun ik.

U bent één van mijn inwoners, van mijn fractievoorzitters, van mijn raadsleden. Als u de burgemeester of één van de wethouders uitnodigt om te laten zien dat wij zij aan zij staan, dan doe ik dat. Ik vind het echt lastig en ik wil niet eigenwijs zijn, maar: wat moet ik als burgemeester van Capelle aan den IJssel erkennen?

De VOORZITTER: Mevrouw Pengel, dit is uw laatste interruptie.

Mevrouw PENGEL: Voorzitter, wil de portefeuillehouder verklaren dat hij geen excuses aanbiedt en dat hij niet erkent, maar dat hij wel de middelen beschikbaar stelt en het feest faciliteert?

De VOORZITTER: Heeft de burgemeester dat niet al toegezegd?

De BURGEMEESTER: Voorzitter, dat laatste is een keiharde toezegging. Ik wil helemaal niet over excuses en erkenning praten. Ik wil u steunen in uw verdriet, in uw herdenking. Ik weet niet of wij er iets mee te maken hebben, dus ik zal er niets over zeggen.

De VOORZITTER: De tweede termijn is ten einde gekomen. Alle argumenten zijn uitgewisseld en ultieme pogingen zijn ondernomen. Er is een verzoek voor een schorsing. Houd u die zo kort mogelijk. Ik schors voor vijf minuten.

Schorsing van 23:59 uur tot 00:07 uur.

De VOORZITTER: Collega's, ik stel voor om uw kalmte te bewaren. Wij mogen bijna naar huis. Ik geef mevrouw Tieman namens de partijen die de motie indienen het woord.

Mevrouw TIEMAN: Voorzitter, ik kijk naar mevrouw Pengel. Wilt u het verwoorden? Dat wilt u.

Mevrouw PENGEL: Voorzitter, ik ben blij dat wij dit onderwerp hebben besproken. Ik ben blij met het overleg dat ik zojuist met mijn collega's heb gehad. Ik hecht waarde aan hun bijdrage en ondersteuning. De portefeuillehouder heeft diverse toezeggingen gedaan. De financiële ondersteuning stond er al. Deze is uitgebreid met het faciliteren van en via verschillende kanalen aandacht vragen voor de viering en herdenking. Daar ben ik heel blij mee en met mij hopelijk iedereen die nauw betrokken is bij dit onderwerp.

In overleg met de collega's heb ik besloten de motie niet in stemming te brengen, omdat de toezegging er ligt. Wij zullen er op toezien dat die toezegging wel de inclusie teweeg zal brengen waar wij allemaal naar op zoek zijn.

De VOORZITTER: Mevrouw Pengel, u trekt de motie in naar aanleiding van de beraadslaging en de verheldering die dat gebracht heeft. Dat doet recht aan de wens om de zaken niet op de spits te drijven maar te zien waar de grootste gemene deler ligt.

Hiermee komen wij aan het einde van dit agendapunt en tot sluiting van deze avond. Ik zou van plaats kunnen wisselen met onze voorzitter, maar ik krijg een knikje van hem dat ik het mag doen. Ik dank u allen voor deze beraadslagingen. Wij hebben in goede harmonie een aantal dossiers besproken en daarover besluiten genomen. Bedankt voor uw uithoudingsvermogen en wel thuis. Ik sluit de vergadering.

Einde van de vergadering om 00.10 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 19 december 2022,
de griffier,

de voorzitter,